

Mühendislik Yaklaşımıyla İngilizce'den Türkçe'ye Akademik Çeviri

Doç. Dr. Mehmet Metin ÖZGÜVEN

Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Ziraat Fakültesi
Biyosistem Mühendisliği Bölümü
e-posta: mmozguven@hotmail.com

2022

ISBN 978-625-00-9437-2

İÇİNDEKİLER

Sayfa

İÇİNDEKİLER.....	i
ÖN SÖZ	ii
Ders 1. İngilizce'nin Yapısı ve Çeviri İşlemi	1
Ders 2. Basit Cümle Çevirileri	13
Ders 3. Zaman Çevirileri	25
Ders 4. Bağlaç Çevirileri	39
Ders 5. Modal Çevirileri	57
Ders 6. Passive Çevirileri	70
Ders 7. If Clauses Çevirileri.....	82
Ders 8. Noun Clause/Relative Clause Çevirileri .	95
Ders 9. Paragraf Çevirileri	108
Ders 10. Paragraf Çevirileri	117
Ders 11. Paragraf Çevirileri	130
Ders 12. Paragraf Çevirileri	136

ÖN SÖZ

“Mühendislik Yaklaşımıyla İngilizce’den Türkçe’ye Akademik Çeviri” ismini verdiğim bu yeni çeviri tekniği, özgün olarak tarafımdan geliştirilmiştir. Tekniğin uygulanması mühendislikte karşılaşılan bir matematik probleminin çözümü veya bir algoritma geliştirme çalışmasına benzerdir. İngilizceden Türkçeye çeviri yapılması için dilbilgisinde bulunan kurallar sistematik hale getirilmiştir. Çeviri için belirlenen 5 temel kural bulunmaktadır. Bu 5 temel kuralın öğretilmesi için belirli sayıda örnek verilmiştir. Bu örneklerin yapılması sırasında kuralların öğrenilebilmesi ve her seviyede çevirinin yapılabilmesi için örnekler özenle seçilmiştir. Ayrıca 5 temel kuralın dışında başka dilbilgisi kurallarının da öğretilmesi için kuralların açıklamalarının yapıldığı örnek cümleler yerleştirilmiştir. Seçilen örnek cümleler kendi çalışmalarım sırasında karşılaştığım cümlelerden seçilmiştir.

Tekniğin öğrenilmesi için belirli bir seviyede dil bilgisi veya herhangi ön koşul bulunmamaktadır. Bu tekniğin ortaya çıkması ve son haline getirilmesi için yaklaşık 5 yıllık bir çalışma yapılmıştır. Bu süre içerisinde çeşitli yaş ve eğitim seviyelerinden oluşan gruplara ücretsiz dersler verilmiş ve teknik profesyonel hale getirilmiştir. Kurs formatında çok ayrıntılı notlar hazırlanmıştır. Tekniğin başarısını uygulamalı olarak yaptığım derslerde gördüm. Tekniğin öğrenilmesi için uzun süreli kurslara devam edilmesi gerekmemektedir. Kuralların öğrenilmesi için bir ay tarif edildiği gibi çalışılmasının yeterli olacağını düşünmekteyim. Tavsiye ettiğim çalışma programı şöyledir: 4 hafta süreyle haftada 3 gün 2’şer saatlik ders programı olmak üzere toplamda 24 saatlik bir çalışma programıyla kendi başınıza her türlü ve her seviyede teknik çeviri yapılabileceğini düşünmekteyim. Kitap içerisinde yine özgün olarak hazırlanmış Tablolar bulunmaktadır. Bu tabloların da sadece çeviri için değil, İngilizce öğrenimi için çok önemli olacağı düşünülmektedir.

Tekniğin duyurulmasından sonra İngilizce dil eğitimcileri üzerinde istediği düzenleme, ekleme veya çıkarmayı yapabilirler. Üzerinde çok emeğimiz olduğu için atıf yapılması yeterlidir. Ayrıca İngilizce’den Türkçeye çeviri için geliştirilen bu teknik, kabul görmesi durumunda aynı dil grubunda olan diğer diller olan Almanca, İspanyolca, İtalyanca, Fransızca, Portekizce, Rusça vd. dillere de uyarlanabileceğini düşünmekteyim. Kitabın daha fazla kişiye ulaşabilmesi için e-kitap olarak ücretsiz olarak sunulmuştur. Okuyucuların geri dönüşlerini mmozguven@hotmail.com email adresine yapması rica olunur.

Doç. Dr. Mehmet Metin ÖZGÜVEN

Ders 1

İngilizce'nin Yapısı ve Çeviri İşlemi

**MÜHENDİSLİK YAKLAŞIMIYLA
İNGİLİZCEDEN TÜRKÇEYE AKADEMİK ÇEVİRİ
Doç. Dr. Mehmet Metin ÖZGÜVEN**

En basit şekli ile cümle iki unsurdan oluşmaktadır (**Devrik yapılar istisna*1**).

Özne + Yüklem

Subject   Verb

Türkçe'de özne çoğu zaman yüklem sonuna bir "kişi eki" olarak eklenebildiği için açıkça kullanılmasına gerek kalmayabilir.

- (Ben) geldim.

- (Sen) nasılsın?

İngilizce'de ise böyle birşey söz konusu olamaz (**İstisnası**: Çok sınırlı da olsa bazı konuşma durumları).

* (I) came.

* How are (you)?

İngilizce “geldim” diyebilmek için mutlaka “I came” denilmesi

“nasılsın” diyebilmek için mutlaka “How are you” denilmesi gerekmektedir. Bu nedenle;

Önemli Not: İngilizce öğrenebilmemiz veya Çeviri yapabilmemiz için İngilizce’ye ait dilbilgisi kuralları öğrenilmeye çalışılmalıdır. Kuralları ne kadar iyi öğrenirsek, sonuç o kadar iyi olur (**The better we learn the rules, the better the results**)*2.

*1İstisna Notu: Devrik yapı, cümle içindeki normal yapının (SVO) vurgu sağlamak için değiştirilmesidir. Yüklem ya da özneyi niteleyen sıfat, öznenin önünde yer almaktadır.

We came late, and so did he. Geç geldik, o da öyle.

We are here, and so is he. Biz buradayız, o da öyle.

Tired as he was, he went on walking. O yorgun olarak, yürümeye devam etti.

*Not²: "The more ... the more" yapısı Türkçe'de "Ne kadar .. o kadar"a karşılık gelir.

The comparative + (SV), The comparative + (SV).

Ne kadar..... ise, ne kadar.....

yersen

kilo alırsın

The more you work, the **quicker** you learn. (Ne kadar çalışırsan o kadar çabuk öğrenirsin)

The higher you get, the **harder** you fall. (Ne kadar yükselirsen o kadar sert düşersin)

Cümle yapısı hakkında kısa açıklama yaptıktan sonra, asıl öğrenilmesi gereken tam cümlelere gelelim. Kural 1'e geçmeden;

Önemli Not: Bu kuralların hepsi, her cümle çevirisi için geçerlidir. Yani 2., 3., 4., 5. kurallar öğrenildikten önce veya sonra bir cümle çevirisi yapmak istediğinizde, önce temel kural olan Kural 1'i mutlaka uygulamalısınız. Daha sonra cümle içinde size lazım olan kural veya kurallar hangisiyse onu uygulamalısınız. Bu konuda gerekli açıklama ilgili yerlerde ayrıntılı açıklanmıştır.

KURAL 1: BASİT CÜMLELERİN ÇEVİRİSİ

Türkçe Ural-Altay dil grubunda, İngilizce ise Batı-Hint dil grubundadır. Cümle kuruluşları arasında Şekil 1'de görüldüğü gibi belirgin bir farklılık bulunmaktadır. Bu nedenle Kural 1, dil yapısının öğretilmesiyle başlamaktadır. Bu İngilizce öğrenmemizi zorlaştıran en önemli yapısal farklılıktır. Bu kural tüm çevirilerde uygulanacak 1. kuraldır. Anlaşılması için aşağıda örnekler verilmiştir. İçerisinde nesne olmayan cümlelerde çeviri yapılacak sıralama aynıdır. Önce özne daha sonra fiilin (yüklem) çevirisi yapılmaktadır.

**MÜHENDİSLİK YAKLAŞIMIYLA
İNGİLİZCEDEN TÜRKÇEYE AKADEMİK ÇEVİRİ
Doç. Dr. Mehmet Metin ÖZGÜVEN**

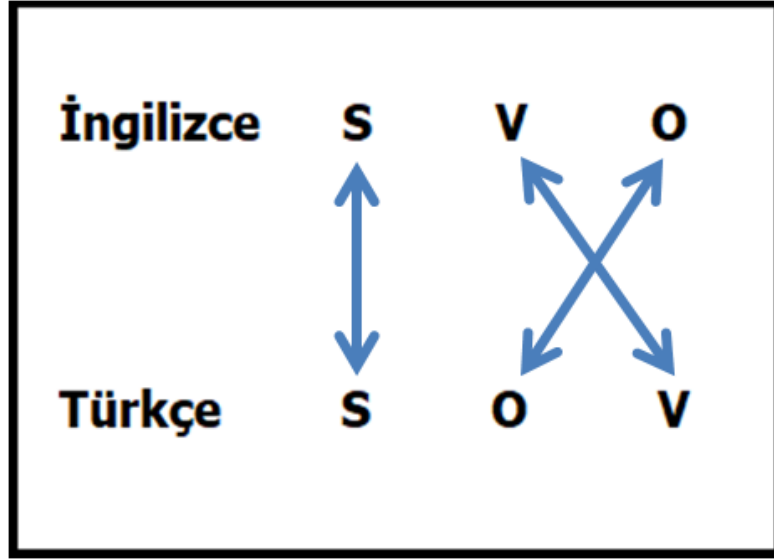
1	2
Subject + Verb	
Metin	taught.

1	2
Özne + Yüklem	
Metin	öğretti.

Özne ve yüklem (fiilin) yanında içerisinde nesne olan cümle çevirilerinde 1. Kuralın uygulanması gerekmektedir. Kuralın anlaşılması için aşağıda örnek bir cümle çevirisi bulunmaktadır. İngilizce'den Türkçe'ye çeviri sırası önce özne çevirisi, daha sonra yüklem atlanarak nesnenin çevirisinin yapılması ve en son olarak yüklem çevirisi yapılmaktadır. Bu kuralın tek istisnası passive cümle çevirilerinde bulunmaktadır. Passive cümlelerde çeviriye Özneden başlamayabiliriz. İstersek çeviriye Nesne ile de başlayabiliriz. Bunun sebebi passive cümlelerde nesne öznenin yerine geçtiği için nesne aslında aktif cümlenin öznesidir.

1	2	3
Subject + Verb + Object		
Metin	taught	his son.

1	3	2
Özne + Nesne + Yüklem		
Metin	oğluna	öğretti.

Şekil 1. Basit Cümlelerin Çevirisi

Önemli Not: Bu kuralın kullanımına bakıldığında 1. Kuralın aslında zorunlu bir kural olduğu anlaşılmaktadır. Sadece passive cümlede özneye **in/in/nin/nın/e/a/de/da** eklenebilir ama eklenmek zorunda değildir. Aktif cümleye bu ekler hiçbir şekilde eklenememektedir.

Önemli Not: Çeviri yaparken sözlükten doğru kelimeyi seçebilmek gereklidir. Bazen bu işin çok zor olduğunu göreceksiniz. Aradığınızı bulamayacaksınız veya bulsanız bile doğru mu olduğunu bilemeyeceksiniz. Bunun için aradığınız kelimenin öncelikle fiil mi?, isim mi? ya da zarf mı? buna bakılmalıdır. Sözlükteki çoğu kelimeyi böylece azaltmış olacak ve doğru kelime seçmenizi kolaylaştıracaksınız. Teknik kelimelerin bulunması daha zor olabilir. Hele bir de yerleşmemiş yeni bir terim ise bulunması zordur. Bunun için bir sonuca karar vermeye çalışın ve bulduğunuz terimi internette arayın. Bununla ilgili yazılmış makale veya çeşitli sayfalarda mutlaka birşeyler bulursunuz.

Kuralın öğrenilmesi sırasında öğrenmeyi kolaylaştırmak için öncelikle fiilin tespit edilmesi ve fiilin özne ve nesneden ayrılarak işaretlenmesi yeni öğrenmeye başlayanlar için özellikle ilk zamanlarda çok faydalı olacaktır. Aşağıda çeviri yapılacak bir cümle ve cümlenin SVO olarak bölümlere ayrılması görülmektedir.

Çeviri Örnekleri

1. Many people are looking for new jobs.

S

V

O

Many people | are looking for | new jobs.

Çoğu insan yeni iş arıyor.

KURAL 2: CÜMLELER BİRBİRİNE PREPOSITION VEYA PHRASE DENİLEN YAPILARLA BAĞLANIR. (İSTİSNA YAPILAR VAR*3).

Cümleleri 1. Kuralla SVO olarak ayırmayı öğrendikten sonra ayrılan SVO grupları içerisinde uzun cümlelerin olması durumunda 2. Kural kullanılmaktadır. 2. Kuralın anlatımı için aşağıda örnekler verilmiştir. Örneklerin ilkinde nesne bölümünde, ikincisinde ise özne bölümü uzun kelimelerden oluşmuştur. Böyle durumlarda temel kural çeviriye sondan başa doğru kelimeler Preposition (Edat) veya Phrase (Sözcük öbeği) denilen yapılarla bağlanarak cümlelerin kurulmasıdır. Sondan başa doğru bağlanması temel kural olmakla birlikte bazı istisnai durumları da bulunmaktadır. Tablo 1 size bu konuda çok büyük kolaylık sağlayacaktır. **İstisnai durumlara örnek yapılara “Between A and B: A ile B arasında” ile “from A to B: A’dan B’ye (kadar)” örnek verilebilmektedir*3.** Üçüncü örnekte ise özne bölümü uzun ama preposition veya phrase yoktur. Çevirinin direk

**MÜHENDİSLİK YAKLAŞIMIYLA
İNGİLİZCEDEN TÜRKÇEYE AKADEMİK ÇEVİRİ
Doç. Dr. Mehmet Metin ÖZGÜVEN**

---

söylendiğine dikkat edilmeli. Dördüncü örnekte ise sıfat çevirisinin nasıl yapılacağının öğrenilmesi için örnek bir cümle seçilmiştir. Bu kurallara aşına olundukça daha kolay çeviri yapılmaktadır. Öğrenmenizin kolaylaşması için Tablolar şeklinde hazırlanan preposition, phrase ve kurallar aşağıda verilmiştir. Bu tabloların kıymetini ayrıca bilinsin diye özellikle yazıyorum. Şimdiye kadar ders yaptığım öğrencilere böyle hazır şekilde vermedim. Bunun sebebi herkesin kendine göre notlarını düzenlemesini istemem ve bu konuya çok önem vermemdir. Ben de bu şekilde evirdim çevirdim, tekrar yazdım derken öğrendim. İlk çevirilerimde bu tablolara bakarak çeviri yapıyordum. Sonra artık bakmama gerek kalmadı. Bu yöntemi siz de mutlaka uygulayın.

Çeviri Örnekleri

2. Computers are becoming unaffordable due to continuing advances in new technology.

S   V   O

Computers | are becoming | unaffordable **due to** continuing advances **in** new technology.

Bilgisayarlar, yeni teknoloji**de** devam eden gelişmeler**den dolayı** çok pahalı oluyor.

3. The majority of children in the developing countries aren't receiving adequate nourishment.

S   V   O

The majority **of** children **in** the developing countries | aren't receiving | adequate nourishment.

Gelişmekte olan ülkeler**de** çocuklar**ın** çoğu, yeterli beslenme alamıyor.

4. The traditional mass production techniques are beginning to fall out of favour.

S

V

O

The traditional mass production techniques | are beginning | **to fall out of favour***.

Geleneksel kütle üretim teknikleri, **gözden düşme**ye başlıyor.

Not: to fall out of favour* Phrasal Verb (PV)'dür. PV'ler kalıplaşmış kelimelerden oluşur. Anlamını bulmak için sözlüğe bu kelimelerin bütünü yazarak arama yapmalısınız. Kelimeleri sözlüğe ayrı ayrı yazarsanız, bu anlamı bulamazsınız. PV'ler ilk aşamada biraz zor gelebilir. PV'lere aşina olunması için örnek cümlelerde çok sayıda PV bulunmaktadır.

5. Throughout the world the handicapped are not receiving the proper care needed.

S

V

O

Throughout the world the handicapped | are not receiving | the proper care **needed***.

Dünya boyunca sakatlar, **gereken*** uygun bakımı alamıyor.

Not*: needed kelimesi sıfattır. Sıfatlar önce çevirilir. Sıfat olduğunu nereden anladık denilirse, bu fiil olamaz. Fiil öznen hemen sonra gelir. Cümlelerin sonunda fiil olmaz. Bu konuda hazırladığım tablolar çok işinize yarayacaktır.

*³İstisna Notu: (Kural 2 İstisna Yapılarına Örnek): Örneklerle dikkat edilirse, bu ve benzeri yapıların kendine ait kuralı olduğu için bu kuralların öğrenilerek kullanılması gerekmektedir. Bir cümle çevirisi örneği verilmiştir. Bu konuda Tablo 2 sizlere yardımcı olacaktır.

Between 1950 and 1980 the world population increased from 2,5 to over 4 billion.

S

V

O

Between 1950 and 1980 the world population | increased | from 2,5 to over 4 billion.

1950 ve 1980 yılları arasında dünya nüfusu, 2,5 dan 4 milyarın üstünde arttı.

Between A and B: A ile B arasında

from A to B: A'dan B'ye (kadar)

Önemli Not: Arkadaşlar aşağıda verilen 1. örneği yapabilirsiniz. Yapamayacağınız çeviri olmayacağını düşünüyorum. Bunu söylerken zor çeviriler dahil önce metinde bulunan yapıları analiz etmek ve anlamak gerektiğini özellikle vurgulamak isterim. Size örnek olması için bu çevirinin nasıl yapılması gerektiğini işaretledim. Ayrıca 2. çevirinin de yapılma mantığı ve kuralları esnetmeden çalışmanız her türlü çeviriyi yapmanızı sağlayacaktır. Ben de öğrenmek için böyle çalıştım😊.

Recycling involves processing used materials into new products in order to prevent the waste of potentially useful materials, reduce the consumption of fresh raw materials, reduce energy usage, reduce air (from incineration) and water (from landfilling) pollution by reducing the need for "conventional" waste disposal, and lower greenhouse gas emissions as compared to virgin production

Recycling | involves | processing used materials into new products in order to prevent¹ the waste of potentially useful materials, reduce² the consumption of fresh raw materials, reduce³ energy usage, reduce⁴ air (from incineration) and water (from landfilling) pollution by reducing the need for "conventional" waste disposal, and lower⁵ greenhouse gas emissions as compared to virgin production.

Geri Dönüşüm, potansiyel olarak kullanışlı materyallerin israfını **önlemek¹**, taze ham materyallerin tüketimini **azaltmak²**, enerji kullanımını **azaltmak³**, geleneksel atık imhası ihtiyacını azaltarak hava (yakmaktan kaynaklanan) ve su (atık gömmeden) kirliliğini **azaltmak⁴** ve organik üretime kıyaslandığında daha düşük sera gazı emisyonlarını **düşürmek⁵** için kullanılan materyalleri yeni ürünlere dönüştürülmesini içerir.

Learning is the acquisition and development of memories and behaviors, including skills, knowledge, understanding, values, and wisdom. It is the goal of education, and the product of experience. Learning ranges from simple forms such as habituation to more complex forms such as play (activity), seen only in large vertebrates.

S **V** **O**
[Learning | **is** | the acquisition and development **of** memories and behaviors], (**including** skills, knowledge, understanding, values, and wisdom).

S **V** **O**
It | **is** | the goal of education, and the product of experience.

S **V** **O**
Learning | **ranges from** | [simple forms **such as** habituation **to** more complex forms **such as** play (activity), seen only **in** large vertebrates].

Not1: including'li parantez sıfat olduğu için çeviride önce yapılır. –en/an diye anlam verilir. Burada çeviri sırası olan SVO değişmediğine ve buradaki önceliğin Object çevirisinde olduğuna dikkat edilmeli.

2: range from A to B: A'dan B'ye değişmek anlamında Phrasal Verb'dür. Bundan sonra Phrasal Verb'ler pv olarak yazılacak.

3: 3. cümleinin object çevirisinde kırmızı renkli yazılara dikkat edilirse, kural: en sondaki yapı ve edat tamlamasının çevirisiyle başlanır. İlk çevirilerde bunlar işaretlenecek. Burada to (,) veya and' gibi sıralanan şeylerde çeviriye baştan başlamaya benzerdir.

4: seen only'den önceki (,) sıfat virgölüdür ve çeviride sıfatlar önce söylenir.

MÜHENDİSLİK YAKLAŞIMIYLA
İNGİLİZCEDEN TÜRKÇEYE AKADEMİK ÇEVİRİ
Doç. Dr. Mehmet Metin ÖZGÜVEN

Tablo 1. Kural 2 için gerekli olan preposition'ların ayrıntılı kullanım şekillerinin listesi

of	1.-nin/nın		
	2. ( ) (anlamsız): (ör. an age of uncertainty) (belirsiz bir yaş)		
	3.-den/içerisinden: (of all countries, Turkey) (tüm ülkeler içerisinden Türkiye)		
	4.-li/-lı, sahip: (a man of talent) (yetenekli bir adam)		
	5.-lik/-lık: (a pay rise of 2%) (% 2'lik bir ücret artışı)		
	6. –de/-da: (significant amounts of cloth) (önemli miktarda kumaş) (an overdose of insulin) (aşırı bir dozda insülin) (of tan önce miktar:-de/da)		
	7. –e dair; -e ilişkin, ile ilgili, hakkında		
in	1.-de/-da, içinde		
	2. -ce/-ca, itibariyle (in size) (büyüklükçe)		
	3. -halinde (oranges are in segments) (portakallar dilimler halindedir)		
	4. -e/-a (interest in) (-e ilgi duymak)		
	5. -de(ki)		
from	1. –den (kaynaklanmak)		5. -den alınan
	2. -den gelen		6. -den getirilen
	3. -den dolayı		7. -den elde edilen
	4. tarafından		8. -den sağlanan
	9. from+zaman dilimi+ on/onwards: -den itibaren: (from 750 B.C. onwards:750 B.C.'den itibaren)		
on	1. üzerinde		3.hakkında
	2. üzerine		
about	1. –de		5. ile ilgili
	2. hakkında		6. üzerine
	3.civarında		7. etrafında
	4.için		8.-ye
with	1. ile 2.olan 3. –e karşı	4. -li/-lı sahip: (The girl with a red hat): Kırmızı başlıklı kız	5.yanında, üzerinde 6.ile birlikte 7.yönünde 8. aynı zamanda
by	1. tarafından (by him) (by+ s/b) (iş yapan)		7. -den önce (by 2000)
	2. ile (by a knife) (by+s/t) (nesne)		8. -e göre (by the majority)
	3. civarında (by 25%)		9. yanında (by the river)
	4. itibariyle (by 5 pm)		10. ebadında (four by four)
	5. -e doğru (by the early 1980s)		11. -den.....e (day by day)
	6. -e kadar (by noon)		12. –den 13. -nin/-nın
	by this method: aracılığıyla, yardımıyla, vasıtasıyla by the river / by the windows: ..-nın kenarında by 1996: -e kadar, -e gelindiğinde, -den önce		
to	1. -e giden		3. –e karşı
	2. -e doğru		4. için
for	1. için		2. açısından
	4. (anlamsız); a term for communication: bir iletişim terimi, capacity for mental work: zihinsel iş kapasitesi		

**MÜHENDİSLİK YAKLAŞIMIYLA
İNGİLİZCEDEN TÜRKÇEYE AKADEMİK ÇEVİRİ
Doç. Dr. Mehmet Metin ÖZGÜVEN**

Tablo 2. Kural 2 istisna yapıları listesi

Both....(A) and (B)	Hem A hemde B
from A to B	A' dan B'ye (kadar)
from A through B	A' dan B'ye (kadar)
from A until B	A' dan B'ye (kadar)
from A into B	A' dan B'ye (kadar) (doğru)
turned A into B	A' dan B'ye dönüşmek
processing A into B convert/transfer/change A into B	A'yı B'ye dönüştürmek
replacing A with B	A'nın yerine B koymak
Either....(A) or (B)	Ya A yada B
Prefer....(A) to (B)	A'yı B'ye tercih etmek. I prefer tea to coffee: Çayı kahveye tercih ederim.
combination of A to B combination between A to B A's combination with B	A'nın B ile kombinasyonu
A later than B:	B'den sonra A They arrived at the crime scene later than the police: Onlar, suç mahalline polisten sonra vardılar.
more A than B:	B'den daha çok A'ya eat more calories than they use: harcadıklarından daha fazla kalori yerler.
rather A than B:	B'den daha çok A'ya
A following B:	B'yi takip eden A
A followed B:	A'yı takip eden B

Ders 2

Basit Cümle Çevirileri

**MÜHENDİSLİK YAKLAŞIMIYLA
İNGİLİZCEDEN TÜRKÇEYE AKADEMİK ÇEVİRİ
Doç. Dr. Mehmet Metin ÖZGÜVEN**

Önemli Not: Sevgili Arkadaşlar, bu örnek cümleleri şimdiye kadar açıklamalardan öğrenmiş olmanız gereken, Kural 1 ve Kural 2 ile yapabilirsiniz. Öğrenme bir süreçtir. Bir anda öğrenilmez. Aslında 1. Ders ile kuralları duymuş oldunuz. Şimdi öğrenme ve öğrendiğinizi uygulama zamanı. Aşağıda verilen 20 çeviri örneğini kendi başınıza yapmaya çalışın. Sakın uğraşmadan hemen size cevap olarak verilen Türkçe çevirilere bakmayın. Zor gelse de yapmaya uğraşın. Bu uğraşma olmadan öğrenme olmaz, Sadece duymuş olursunuz. Sizlere bu konuda son bir tavsiyem: çeviri alıştırmalarının çıktısını alın ve ilk derste tarif edildiği gibi önce SVO'ya bölün. Preposition ve phrase'ler varsa renkli kalemle işaretleyin. Bu şekilde çalışmak öğrenmenizi çok kolaylaştıracaktır. Bir süre aynı bu şekilde çalışmaya devam edin. Sonra bunlara da artık gerek kalmadığını göreceksiniz.

Çeviri Alıştırmaları

1. Many of employees are expecting a sizeable rise in their wages.
2. Crops yields per acre are declining in some parts of the world because of air pollution.
3. Headache and weakness are symptoms of a variety of common illnesses including cold and flu.

4. Turkey is currently facing the effects of the economic problems.
5. Travelling by boat on the Nile River was the main form of getting around.
6. The earth's crust is constantly warming and cooling due to volcanic activity.
7. Protoplasm, the fundamental basis of life, is constantly undergoing physical and chemical change.
8. Biological rhythms, like the opening and closing of flowers happen all over nature.
9. Poor countries in Africa depend largely on the export of tropical farm products to get money.

10. Trade is the buying and selling of goods and services.
11. The Tuscan town of Lucca does not want any kebab shops and Chinese restaurants in their historic city any more.
12. Eritrea was part of the first Ethiopian kingdom of Aksum until its decline in the 8th century.
13. Economic and occupational structures, standards of living, political loyalties, cultural traditions and even language vary substantially between parts of the country.
14. The construction of a new highway along the Black Sea will be a terrible waste of the limited resources of the country.

15. All the land in England higher than three thousand feet above sea level lies within the Park.

16. The Lake District National Park is one of fourteen National parks in the United Kingdom.

17. The current financial crisis is having a damaging effect on companies with domestic capital.

18. The developing companies of Mexico are trying to improve their telecommunication systems in order to achieve economic growth.

19. Ministry of Environment and Urbanization is taking strict measures to keep the coasts clean.

20. Lassa Fever has also occurred among medical and nursing staff tending patients with the disease and in laboratory workers handling specimens from them.

1. Many **of** employees | are expecting | a sizeable rise **in** their wages.

Çalışanların çoğu ücretlerinde büyük oranda bir artış bekliyor.

(p:phrase)

2. Crops yields **per** acre | are declining | **in** some parts **of** the world **because of** air pollution.

Dönüm başına tahıl verimi, hava kirliliğinden dolayı Dünyanın bazı kısımlarında **sapıyor*.**

*Kitap içerisinde birkaç bölüm sonra sözlükten en doğru kelime nasıl seçilir konusu açıklanacaktır.

3. Headache **and** weakness | are | symptoms of **a** variety **of** common illnesses **including** cold **and** flu.

(a/an of belirtisiz isim tamlaması)

Baş ağrısı ve halsizlik, soğuk algınlığı ve gribi içeren çeşitli yaygın hastalıkların belirtileridir.

(the of belirtili isim tamlaması)

4. Turkey | is currently facing | **the** effects **of** the economic problems.

Türkiye, şu an ekonomik problemlerin sonuçlarıyla yüzleşiyor.

(belirtili isim tamlaması) (pv: get around gezinmek)

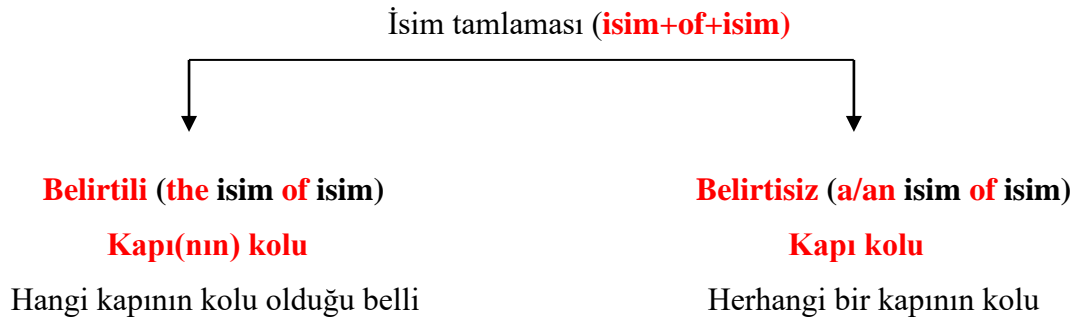
5. Travelling **by** boat **on** the Nile River | was | **the** main form **of** getting around.

Nil nehrinde kayıkla seyahat etmek başlıca gezinme şekliydi.

Dilbilgisi (Sahiplik) Notları:

Ali's door: Ali'nin kapısı (The door of Ali:YANLIŞ)

The doors of the building: Binanın kapıları (Cansızlarda the...of kullanılır)

(p:phrase)

6. The earth's crust | is constantly warming **and** cooling | **due to** volcanic activity.

Yeryüzünün kabuğu volkanik aktiviteden dolayı sürekli ısınıyor ve soğuyor.

KURAL 3: AND VE OR AYNI ŞEYLERİ BAĞLAR. AND İKİ CÜMLE, İSİM VE FİİLİ BAĞLAYABİLİR. AND'İN NEYİ BAĞLADIĞINI ANLAMAK İÇİN SAĞ TARAFINA BAKILIR. AND'İN SAĞINDA NE VARSA SOLUNDA DA O VARDIR.

Cümleler uzadıkça çeviri karmaşık bir hal almaktadır. Bu nedenle Kural 3, And ve Or'un aynı şeyleri bağlamasıdır. Or kullanımı da aynı olmak üzere açıklamayı And üzerinden yapacak olursak, And iki cümleyi, iki ismi veya iki fiili bağlayabilir. And aynı şeyleri bağlar. And'in neyi bağladığını anlamak için sağ tarafına bakılır. And'in sağında ne varsa solunda da o vardır. And iki fiili, iki ismi veya iki cümleyi bağlayabilir. Kuralın iyi anlaşılabilmesi için olabilecek çeşitli cümlelerden örnekler verilecektir.

7. Protoplasm, the fundamental basis of life, | is constantly undergoing | physical and chemical change.

Yaşamın esas temeli **olan** Protoplazma, sürekli fiziksel ve kimyasal değişim geçiriyor.

,	1. olan 2. demek olan 3. anlamına gelen
---	---

8. Biological rhythms, **like** the opening **and** closing **of** flowers | happen | all over nature.

Çiçeklerin açılması ve kapanması gibi biyolojik ritimler bütün doğada meydana gelir.

(pv: depend on: bağlı olmak)

9. Poor countries **in** Africa | **depend** largely **on** | **the** export **of** tropical farm products **to get** money.

Afrika'daki fakir ülkeler para kazanmak için büyük ölçüde tropikal çiftlik ürünlerine bağlı olmaktadır.

Önemli Not: Özneye nin/nın eklenmez. Sadece nesnelere nin/nın eklenir.

Ör. Afrika'daki fakir ülkeler**in**

10. Trade | is | the buying **and** selling **of** goods **and** services.

Ticaret mal ve hizmetlerin satın alınması ve satılmasıdır.

11. The Tuscan town **of** Lucca | does not want | any kebab shops **and** Chinese restaurants **in** their historic city any more.

Lucca'nın Tuscan kasabası tarihi şehirlerinde artık hiçbir kebab salonu ve Çin Restoranı istemiyor.

12. Eritrea | was | part of the first Ethiopian kingdom of Aksum **until** its decline in the 8th century.

Eritrea, 8.yy'da çöküşüne kadar ilk Aksum Etiyopya Krallığı'nın parçasıydı.

13. Economic and occupational structures, standards of living, political loyalties, cultural traditions **and** even language | vary | substantially **between** parts **of** the country.

Ekonomik ve mesleki yapılar, yaşam standardı, siyasi bağlılıklar, kültürel gelenekler ve dil bile ülkenin kısımları arasında büyük oranda değişiklik gösterir.

14. The construction **of** a new highway **along** the Black Sea | will be | a terrible waste **of** the limited resources **of** the country.

Karadeniz boyunca yeni bir otoyol inşaatı, ülkenin sınırlı kaynaklarının korkunç bir israfı olacaktır.

15. All the land **in** England **higher than** three thousand feet **above** sea level | lies | within the Park.

Deniz seviyesinin üzerinde üç bin fitten daha yüksek olan İngiltere'deki tüm araziler Park içerisinde bulunur.

16. The Lake District National Park | is | one **of** fourteen National parks **in** the United Kingdom.

Lake District Ulusal Parkı Birleşik Krallık'taki on dört ulusal parktan biridir.

(pv: birşeyin üzerinde etkili olmak)

17. The current financial crisis | is **having a** **damaging effect on** | companies with domestic capital.

(sıfat)*

Şu anki finansal kriz, yerli sermayeli şirketlerin üzerinde zararlı bir etki gösteriyor.

*pv'ler aralarına sıfat alabilir.

infinitive

18. The developing companies **of** Mexico | are trying | **to improve** their telecommunication systems **in order to** achieve economic growth.

Meksika'nın gelişmekte olan şirketleri, ekonomik büyümeye ulaşmak için telekomünikasyon sistemlerini geliştirmeye çalışıyorlar.

Infinitive (to V₁)	1. -mek 2. -mek için/-mek üzere/-mek amacıyla 3. -me/-mede/-mekte	4. -dığı 5. -ecek 6. -en
--	---	--------------------------------

Önemli Not: İngilizce’de 5 apples 5 elma**lar** dır. Çevirilerde “**lar**” denilmesi yanlış değildir. Ancak Türkçe’de 5 elma denir ve 5 elmalar denilmez. Bu nedenle çevirisi yapılan Dilbilgisi kurallarına uyulması yapılan çevirinin daha güzel yapılmasını sağlar.

(pv: katı önlem almak)

19. Ministry of Environment and Urbanization | is **taking strict measures** | **to keep** the coasts clean.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, sahilleri temiz tutmak için katı önlemler alıyor.

20. Lassa Fever | has also occurred | **among** medical and nursing staff **tending** patients with the disease **and** in laboratory workers **handling** specimens from them.

Lassa humması, bu hastalığa sahip hastalara hizmet veren tıp ve hemşirelik personeli arasında ve onlardan alınan numunelere dokunan laboratuvar çalışanları arasında da meydana geldi.

Önemli Not: Kuralları öğrendikten sonra, en zor olabilecek cümlelerin de çevirisini yapabilecek hale geleceksiniz. Bunun için örneklerin her biri çok özel seçilmiştir. Bir de size önemli bir tavsiye vermek istiyorum. Mutlaka yazarak çalışın. Burada gördüğünüz kuralları kendi anlayacağınız şekilde yazın. Örnekleri yaparken yaptığınız hataları mutlaka not alın. Yaptığınız yanlışın doğrusu ne? Siz hangi bilgi eksikliğinden dolayı bu hatayı yaptınız. Bunları mutlaka not alın ve tekrar aynı hatayı yapmamak için mutlaka tekrar edin. Çok örnek çevirisi yapmaya çalışın. Hiçbir yere bakmadan çevirileri doğru yapabilmeye kadar, çalışmaya devam edin.

Ders 3

Zaman Çevirileri

Çeviri Alıştırmaları

1. I have been reading “The Alchemist” tale, one of the most impressive novels, for a long time.
2. For nearly a decade, in struggling against budget deficits, some governments demand cuts in many areas including education.
3. Albania’s attempt to enter into the European Community has been constituting a new line of policy for decades.
4. The Egyptian population lived on both sides of the Nile valley and in the delta region.
5. At the end of the 1990s in the Aegean region of Turkey, rabies rapidly spread among foxes.

6. There is a close relationship between the workings of mind and the body.

7. The demographic trend, observed in various countries, is pointing to a continued state of population instability.

8. About 5 billion years ago, for reasons unknown, a primitive nebula resulting later in the sun and solar system, began to contract.

9. In 1494, he led an army of thirty thousand well-trained troops across the Alps to press his claims to the Duchy of Milan and the Kingdom of Naples.

10. The Seljuk Empire period historically lasted from 1037 to 1194.

11. Mount Vesuvius in southern Italy is actually a volcano inside the exploded skeleton of an older volcano.

12. Aircraft carriers are the world's largest ships and the most important ships of a country's navy.

13. The feudal lords in England had always run their own law courts and profited by the fines paid by those brought to court.

14. Many art museums and galleries and many individuals in the World faced financial problems in 1975.

15. English sovereigns had traditionally enjoyed and used all the political and legal powers.

16. The Soviet Union in the 1930s and East European countries in the 1950s achieved very high rates of economic growth under state control.

17. Some of the research projects undertaken by General Directorate of Agricultural Research and Policies had been concerned more with current problems than with purely scientific matters.

18. By the beginning of the 1980s, at least 25 per cent of manufacturing output of Britain was in the hands of concerns with American capital.

19. John Steinbeck worked at various jobs before he rose to fame in the 1930s with his novels about farm workers.

20. What are you going to do when Harry comes here?

1. I | have been reading | “The Alchemist” tale, one of the most impressive novels, **for a long time**.

En etkili romanlardan biri olan “Simyacı” romanını, uzun zamandır okumaktayım.

2. For nearly a decade, in struggling **against** budget deficits, some governments | demand | cuts **in** many areas **including** education.

Neredeyse bir on yıldır, bütçe açıklarına karşı mücadelede, bazı hükümetler eğitim dahil birçok alanda kesintiler talep ediyorlar.

3. Albania’s attempt **to enter** into the European Community | has been constituting | a new line of policy **for decades***.

Arnavutluk’un Avrupa Birliği’ne girme girişiminde bulunmak için **on yıllardır*** yeni bir yöntemde politika oluşturuyor.

Arnavutluk’un **on yıllardır*** Avrupa Birliği’ne girişimde bulunmak için yeni bir yöntemde politika oluşturuyor.

*Not: Zarfların çevirisinde bir sıralama kuralı yoktur. Size cümlede nereye gelmesi güzel geliyorsa çevirisini cümlenin orasında yapın.

4. The Egyptian population | lived on | **both** sides of the Nile valley **and** in the delta region.
~~Both and değil~~

Mısır nüfusu Nil (**nehirinin**) her iki vadisinde ve delta bölgesinde yaşırdı.

5. At the end of the 1990s in the Aegean region of Turkey, rabies | rapidly spread | among foxes.

1990'ların sonunda, Türkiye'nin Ege bölgesinde, kuduz tilkiler arasında hızla yayıldı.

6. There | is | a close relationship **between** the workings of mind **and** the body.

Çeviri 1: Aklın çalışmasıyla vücut arasında yakın bir ilişki vardır.

~~Çeviri 2: Akıl ve vücut çalışmalarının arasında yakın bir ilişki vardır.~~

(V3 Edilgen sıfat)

pv: işaret etmek

7. The demographic trend, observed in various countries, | is **pointing to** | **a continued** state **of** population instability.

Çeşitli ülkelerde gözlenen demografik eğilim, devam eden nüfus dalgalanmasının durumunu işaret ediyor.

(pv: ile sonuçlanmak)

8. About 5 billion years ago, for reasons unknown, a primitive nebula **resulting** later **in** the sun and solar system, | began | to contract.

Yaklaşık 5 milyar yıl önce, bilinmeyen nedenlerden dolayı, daha sonra güneş ve güneş sistemi ile sonuçlanan ilkel bir gaz bulutu sıkışmaya başladı.

9. In 1494, he | led | an army of thirty thousand well-trained troops **across** the Alps **to press** his claims to **the Duchy of Milan and the Kingdom of Naples**.

1494’de O, Milan Dükalığı ve Napoli Krallığına kendi iddialarını kabul ettirmek için Alplerin bir ucundan bir ucuna kadar, 30000 iyi eğitilmiş askere sahip bir orduyu yönetti.

10. The Seljuk Empire period historically | lasted | **from** 1037 **to** 1194.

Selçuklu İmparatorluğu dönemi tarihsel olarak 1037 den 1194 e kadar devam etti.

11. Mount Vesuvius **in** southern Italy | is | actually a volcano **inside** the exploded skeleton **of** an older volcano.

Güney İtalya'daki Vezüv dağı aslında daha eski bir volkanın patlayan iskeleti içinde bir volkandır.

12. Aircraft carriers | are | the world's largest ships **and** the most important ships of a country's navy.

Uçak gemileri, dünyanın en büyük (gemileridir*) ve bir ülkenin donanmasının en önemli gemileridir.

*Not: Kelime tekrarı yapmamak için gemiyi bir kere yazdık. Türkçe'de kelime tekrarı, anlatım bozukluğudur.

Not: Of'lu bölüm sadece and'den sonraki bölümünü kapsıyor. Bunu anlama bakarak karar verdik. Bu zorlanılacak bir konudur. Bunun için biraz da çeviri dışında, çevirisi yapılan konu hakkında teknik bilgi de gerekli olabilir. Eğer of'lu bölümün nesnenin başından itibaren olduğunu düşünseydik, anlam olarak zaten olmayacaktı. Hem ülkenin hem de dünya bir arada olamazdı. Böyle durumlarla karşılaşırsa üzerinde karar veremediğiniz durumlarda yardım alabilirsiniz.

13. The feudal lords in England | **had always run** | their own law courts **and** | **profited** | **by** the fines paid **by** those brought **to** court. (Passive mi?)

İngiltere'deki feodal lordlar, daima kendi hukuk mahkemelerini yönetmişlerdi ve mahkemeye getirilen kişiler tarafından ödenen para cezaları ile kar etmişlerdi

(Passive mi?): Cevap hayır. Her gördüğümüz by'lı cümle passive değildir. Ancak by çevirileri yaparken kişi mi yoksa birşeyle mi yapıldığına bakılır.

*Not: by çevirileri:

1. **tarafından** (by him) (by+ s/b) (**iş yapan**)

2. **ile** (by a knife) (by+s/t) (**nesne**)

14. Many art museums **and** galleries **and** many individuals **in** the World | faced | financial problems in 1975.

Dünya'da çoğu sanat müzeleri **ve** galeriler **ve** çoğu bireyler, 1975'de mali problemlerle yüz yüze geldi.

Dünya'da çoğu sanat müzeleri **ve** galeriler **ile** çoğu bireyler, 1975'de mali problemlerle yüz yüze geldi.

Not: Çevirinin güzel olması için ve, ve yerine ve, ile yapıldı.

Önemli Not: Sevgili Arkadaşlar, 3. Kuralın niye kural olduğunu gösteren en güzel örnek budur. Öncelikle bu örneğin buraya konulmasının sebebi var. Öğrenme bir süreçtir diye daha önce yazmıştım. Öğrenmenin gerçekleşmesi için duyulan şeyin önce sindirilmesi gerekir. Bu örnekte doğru çevirinin yapılabilmesi için cümlede bulunan iki and'in neyi bağladığına doğru karar verilmesi gereklidir. Cümleyi lütfen tekrar inceleyin. Kuralı hatırlamayan tekrar okusun. Bu çok önemli bir kuraldır. Size kendi başınıza her türlü cümle çevirisi yapabileceğinizi söylerken, boşa söylemiyorum. Karmaşık cümlelerin çevirisinin zor olmasının bir sebebi genellikle uzun cümlelerden oluşmasıdır. Bu kural iyi anlaşılması gerekli ki o cümleler rahatlıkla yapılabilirsin.

15. English sovereigns | had traditionally **enjoyed** **and** **used** | all the political **and** legal powers.

İngiliz hükümdarlar, geleneksel olarak tüm politik ve yasal güçlere sahip olmuş ve kullanmıştı.

16. The Soviet Union in the 1930s **and** East European countries in the 1950s | achieved | very high rates of economic growth **under** state control.

1930 larda Sovyetler Birliği ve 1950 lerde Doğu Avrupa ülkeleri, devlet kontrolü altında ekonomik büyüme çok yüksek orana ulaştı.

17. Some of the research projects undertaken **by** General Directorate of Agricultural Research and Policies | had been | **concerned more with current problems than with purely scientific matters.**

Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğü tarafından üstlenilen bazı araştırma projeleri sadece bilimsel konulardan daha çok güncel sorunlarla ilgili olmuştur.

18. By the beginning of the 1980s, at least 25 per cent **of** manufacturing output **of** Britain | was | **in the hands of concerns with** American capital.

(in the hands of: elinde, concerns with:ile ilgili olmak; concern: ilgi, kaygı)*

1980'lerin başına kadar, İngiltere'nin imalat üretiminin en az %25 i Amerikan sermayesinin (ile ilgili olanların) elindeydi.

1980'lerin başına kadar, İngiltere'deki sanayi üretiminin en az yüzde 25'i Amerikan sermayeli işletmelerin elindeydi (ÖSYM Çevirisi 1992/KPDS).

Önemli Not: Bazen cümleye anlam vermek çok zor ve uğraştırıcı olabilir. Bu çeviri böyle bir çeviri örneği. ÖSYM sorusu olan cümlelerin ÖSYM tarafından yapılan çevirisine bakılırsa, cümlede işletme geçmemektedir. Bu bize bazen anlamı bozmadan cümle ekleyip çıkarabileceğimizi göstermektedir. Üstteki çeviride ise görüleceği üzere **concerns** ve **with** veya **concerns with PV olarak** hiç kullanılmamıştır.

19. John Steinbeck | worked | at various jobs **before** he | rose | to fame in the 1930s **with** his novels **about** farm workers.

(Θ) John Steinbeck 1930'larda çiftçiler ile ilgili romanlarıyla üne kavuşmadan önce (Θ) çeşitli işlerde çalıştı.

He ile John Steinbeck yer değiştirdi. Önce İsim söylenir sonra O denir.

20. What are you | going to do | **when** Harry | comes | here?

Harry buraya geldiği zaman, ne yapacaksınız?

Önemli Not: Sizlere normalde kurslarda 3-4 ayda anlatılan Tense konusunun çeviride benim ne anlama geldiğini göstermek için Tablo 3 verilmiştir. Bu tablo benim tarafımdan özgün olarak hazırlanmıştır. Bu tablo tense konusunu özetlediği gibi tense'lerin çeviriye kattığı anlamları da bir arada göstermesinden dolayı çok özel bir tablodur. Bu kadar emeğin sizinle paylaşılması öğrenmenizi kolaylaştırmak içindir.

**MÜHENDİSLİK YAKLAŞIMIYLA
İNGİLİZCEDEN TÜRKÇEYE AKADEMİK ÇEVİRİ
Doç. Dr. Mehmet Metin ÖZGÜVEN**

Tablo 3. Zamanlar ve Fiile Kattığı Anlamlar

Present Continuous (am/is/are+ Ving)	I am (=I'm) he/she/it is (he's, etc.) we/they/you are (we're, etc.)		driving/working/doing	-yor
Simple Present (I do)	I/we/they/you he/she/it		drive/work/do drives/works/does	-r/-yor
Present Perfect (I have done)	I/we/they/you have (=I've etc.) he/she/it has (he's, etc.)		travel ed/been/done (V3)	-mekte/- yor/-r/- di/miştir
Present Perfect Continuous (I have been doing)	I/we/they/you have he/she/it has	been	doing/waiting/playing	-mekte/- yor/-r/- "di/miştir" yok dikkat
Simple Past (I did)	I/we/they/you/he/she/it I/he/she/it was we/you/they were		enjoy ed/saw/went (V2) - -	-di/-rdı/- yordu
Past Continuous (I was doing)	I/he/she/it was we/they/you were		playing/doing/working	-yordu
Past Perfect (I had done)	I/we/they/you/he/she/it had		gone/seen/finished (V3)	-mişti/-dı
Past Perfect Continuous (I had been doing)	I/we/they/you/he/she/it had	been	doing/working/playing	-yordu
Simple Future (I am going to do)/ I will	I am /he/she/it is /we/they/you are I/he/she/it/we/they/you	going to will	happen/rain/walk (V1)	-ecek/-r
Future Continuous (I will be doing)	I/he/she/it/we/they/you will	be	doing/working/playing	-yor olacak
Future Perfect (I will have done)	I/he/she/it/we/they/you will have		done/seen/finished (V3)	-miş olacak
Future Perfect Continuous (I will have been doing)	I/he/she/it/we/they/you will have	been	doing/working/playing	-yor olacak

Ders 4

Bağlaç Çevirileri

KURAL 4: BAĞLAÇ ÇEVİRİLERİ

İki cümlemin bağlanması için bağlaçlar kullanılmaktadır. Bağlaçlar cümlelerin başında (Bağlaç SVO, SVO) veya ortasında (SVO, bağlaç SVO) yer alabilir. Bağlaç çevirilerinde temel kural bağlaçlı cümle yan cümledir ve ilk olarak bu cümlemin çevirisi yapılır. Bu cümlemin çevirisinde Kural 1'den farklı olarak bağlacın anlamı fiile eklenerek yapılmaktadır. Daha sonra diğer cümlemin çevirisi yapılır. But gibi bağlaçlar genelde iki cümlemin ortasında yer alır. Böyle bağlaçlı cümlelerin çevirisi önce 1. Cümle sonra bağlaç çevirisi (ama, fakat, ancak) ve 2. Cümle şeklinde yapılır.

SVO, bağlaç SVO.

Bağlaç SVO, SVO.

Çeviri Alıştırmaları

1. Following the bomb explosion in the shopping centre, the police have been warning people to watch out for any suspicious-looking parcel.

2. Tomorrow, the German government will have been taking strict measures for two months, but still there is no considerable improvement in the condition.

3. As in other forms of art, so in music, many radical changes will have been taking place in the Fine Arts Department for a month by the beginning of the next semester.

4. Even though the British monarchy was desperately trying to keep up good relationships with its former colonies, not all of them wanted this.

5. Since a panic attack will naturally open the airways, deep breathing is necessary to calm the body and prevent hyperventilation.

6. Television has been influencing our lives since it was developed over 80 years ago.

7. Obviously there has been a remarkable improvement in the condition of the patient since he underwent surgery.

8. We had been waiting eagerly for the delegates from member countries to vote on certain proposals for months when they finally agreed to do so.

9. He will be working in the garden when you get up.

10. A teacher can be your friend when you need a shoulder to cry on, a parent when you need support, and a critic when you are going the wrong way.

11. In 1865, the Bell family moved to London after Alexander focused on his experiments with electricity.

12. In 2006, the Chinese river dolphin, also called the baiji, was declared to be in all probability extinct, after an exhaustive survey by Chinese biologists.

13. The metallurgical industry underwent a radical transformation when alloy steel began to be refined and massproduced through the introduction of innovative processes.

14. Romanesque architecture had originated in Italy and soon become the prevailing style of architecture throughout medieval Europe but particularly in France and Germany.

15. Today in Britain most people over twenty five know the Fahrenheit scale but the centigrade system (Celsius) is being used more and more.

16. Such a government provides for its citizens' physical, material and social needs rather than the people providing for their own needs.

17. At that time I was fairly rich, and thought I would make more money, but I was to lose all my money in two years time.

18. Sufferers lose the ability to speak, to swallow and finally to breath in advanced condition of the neuromuscular disorder and few of them survive more than five years.

19. There is a basic philosophy fundamental to good emotional health: That is the philosophy of faith; faith in the ability of ourselves and others to improve and grow.

20. Why don't you take your lawyer with you to the meeting in case there are problems he can deal with for you?

1. **Following** the bomb | explosion | in the shopping centre, the police | have been warning | people **to watch out for** any suspicious-looking parcel.

(pv: dikkat etmek)

Bomba alışveriş merkezinde patladıktan sonra, polis şüpheli görünen her pakete dikkat etmeleri için insanları uyarıyor.

2. Tomorrow, the German government | will have been **taking** strict **measures** | for two months, **but** still there | is | no considerable improvement **in** the condition.

Yarın Alman hükümeti, iki aydır sıkı önlemler alıyor olacak fakat hala durumlarında hatırı sayılır bir gelişim yok.

3. **As in** other forms of art, **so in** music, many radical changes | will have been **taking place** | **in** the Fine Arts Department **for** a month **by** the beginning **of** the next semester.

As in...so in: dığı gibi.....-de/-da

Sanatın diğer formlarda olduğu gibi müzik de de çoğu radikal değişiklikler, gelecek dönemin başlangıcına kadar bir aydır, Güzel Sanatlar Bölümünde yer alıyor olacak.

4. **Even though** the British monarchy | was desperately trying | to keep up good relationships with its former colonies, **not*** all of them | wanted | this.

İngiliz Monarşisi umutsuz bir şekilde eski sömürgeleriyle iyi ilişkiler kurmaya çalışmasına rağmen, onların hiçbiri bunu istemedi.

*Cümlelerin başındaki no, not gibi olumsuz ifadeler cümleyi olumsuz yapar.

5. **Since** a panic attack | will naturally open | the airways, deep breathing | is necessary | **to calm** the body **and (to)** prevent hyperventilation.

(Bir) panik atak doğal olarak solunum yollarını açtığı için, **derin nefes almak** vücudu sakinleştirmek ve hiperventilasyonu engellemek için gereklidir.

Panik atak doğal olarak solunum yollarını açtığı için, vücudu sakinleştirmek ve hiperventilasyonu engellemek için **derin nefes almak** gereklidir.

*İki çevirideki anlam aynı ama çevirideki özne ve nesnenin yeri değişti. Bu nedenle Çeviri yanlış. Bazen anlamın değişmediği böyle durumlar olabilir. Özne ve nesneye mutlaka dikkat edilmelidir.

6. Television | has been influencing | our lives **since** it | was developed | over 80 years ago.

Televizyon 80 den fazla yıl önce geliştirildiğinden bu yana hayatımızı etkilemektedir.

*Bu çeviride it=television olduğu için yer değiştirerek çeviri yaptık. Önce televizyon söylenir sonra it (bu) denir. Bu çeviriyi güzelleştirecek önemli bir bilgidir.

7. Obviously there | has been | a remarkable improvement in the condition of the patient **since** he
| underwent | surgery.

Θ-(**Hasta**) ameliyat geçirdiğinden beri, besbelli ~~hastanın~~ (**onun**) durumunda dikkate değer bir gelişme olmuştur.

*Bu çeviride de He=patient olduğu için yer değiştirerek çeviri yaptık. Önce Hasta söylenir sonra He (O) denir.

8. We | **had been waiting** eagerly **for** | the delegates **from** member countries **to vote on** certain proposals **for** months **when** they finally | agreed | to do so. (pv:oya sunmak)

Onlar en sonunda anlaşma yaptığında, aylardır belli önerileri oya sunmak için üye ülkelerden delegeleri can atarak bekliyorduk.

do so/did so: önce geçen fiil ve fiilin nesnesini tekrarlamamak için kullanılan kalıptır.

Ör: The booking should have been confirmed but he forgot to **do so**.

Rezervasyon doğrulanmış olmalıydı fakat o **bunu (öyle) yapmayı** unuttu.

9. He | will be working | in the garden **when** you | get up | .

Siz kalktığınızda, o bahçede çalışıyor olacak.

*You bazen Sen yerine Siz olarak da çevrilebilir.

10. A teacher | can be | your friend **when** you need a shoulder to cry on, a parent **when** you need support, and a critic **when** you are going the wrong way.

Bir öğretmen, ağlayacak bir omuza ihtiyacınız olduğunda bir arkadaşınız, desteğe ihtiyacınız olduğunda bir ebeveyn ve yanlış yoldan gittiğinizde bir eleştirmen olabilir.

11. In 1865, the Bell family | moved | to London **after** Alexander | focused on | his experiments with electricity. **(Hangi çeviri doğru?)**

1865'te, Alexander elektrikle ilgili deneylerine odaklanmasının ardından, Bell ailesi Londra'ya taşındı.

Alexander elektrikle ilgili deneylerine odaklanmasının ardından, 1865'te, Bell ailesi Londra'ya taşındı.

Bu sorunun cevabı anlamı değiştirmektedir. Cevabı kendiniz bulmaya çalışın ☺

12. In 2006, the Chinese river dolphin, **also called** the baiji, | was declared | to be in all probability extinct, **after** an exhaustive survey by Chinese biologists.

2006 yılında (mı?), Çinli biyologlar tarafından yapılan yorucu bir anketin ardından, 2006 yılında (mı?) baiji olarak adlandırılan Çin nehri yunus balığının büyük olasılıkla soyunun tükendiği açıklandı.

Özneye sadece passive cümlede nin, nm, m, in eklenebilir. Passive olduğunu was V3'den anladık ve nm ekledik.

13. The metallurgical industry | underwent | a radical transformation **when** alloy steel | began | **to be refined** and **(to be) massproduced** **through** the introduction of innovative processes.

Çelik alaşımı yeni işlemlerin tanıtılması sayesinde rafine edilmeye ve seri halde üretilmeye başladığında, metalürji endüstrisi radikal bir değişime uğradı.

14. Romanesque architecture | **had originated** | **in** Italy **and** | soon **become** | the prevailing style **of** architecture throughout medieval Europe **but** particularly in France **and** Germany.

Roma mimarisi, İtalya'da ortaya çıkmış ve çok geçmeden Ortaçağ Avrupası boyunca hakim mimari stili olmuştu ama özellikle Fransa ve Almanya'da.

Roma mimarisi, İtalya'da ortaya çıkmış ve çok geçmeden Ortaçağ Avrupası boyunca ama özellikle Fransa ve Almanya'da hakim mimari stili olmuştu.

*Anlam değişmedi. İki çeviride de but'tan sonrası nesne bölümünde. Bu nedenle çevirilerin ikisi de doğru. Ancak okuyunca size hangisi daha güzel geliyor? Bana ilki ☺

15. Today in Britain most people over twenty five | know | the Fahrenheit scale **but** the centigrade system (Celsius) | is being used | **more and more**.

Birleşik Krallık'ta günümüzde yirmi beşin üzerinde çoğu insan Fahrenhayt ölçeğini biliyor ama santrigrat sistemi **giderek çok** kullanılıyor.

16. Such a government | provides for | its citizens' physical, material and social needs **rather than** the people | providing for | ? mu yoksa providing for? their own needs.

Böyle bir hükümet insanların kendi ihtiyaçlarını kendilerinin karşılamasından ziyade vatandaşlarının fiziksel, maddi ve sosyal ihtiyaçlarını karşılar.

Rather than ifadesi paralel yapılarla kullanılır. Yani, iki sıfat, iki zarf, iki isim, iki mastar ya da iki-ing yapısıyla kullanılır:

Providing: (Sesli sözlük, Sağlamak) Trying to teach a fool is like **providing** medical treatment for a dead man.

Bir aptala öğretmeye çalışmak ölü bir adam için tıbbi tedavi sağlamak gibidir.

17. At that time I | was | fairly rich, and | thought | **(that)** I would make more money, **but** I | was to lose | all my money in two years time.

O zamanlar oldukça zengindim ve daha çok para kazanacağımı zannediyordum, ancak bütün paramı iki yıllık bir zaman içinde kaybedecektim.

18. Sufferers | lose | the ability **to speak, to swallow and** finally **to breath** in advanced condition of the neuromuscular disorder **and** few of them | survive | more than five years.

Hastalar nöromusküler düzensizliğin ileri durumunda konuşma, yutkunma ve sonunda nefes alma yeteneğini kaybeder ve bunlardan bazıları beş yıldan fazla hayatta kalır.

19. There | is | a basic philosophy fundamental **to** good emotional health: That | is | the philosophy of faith; faith in the ability of ourselves **and** others **to improve and grow**.

İyi duygusal sağlığa **giden** bir basit felsefe temeli vardır: Bu güven felsefesidir; gelişme ve büyüme için kendimiz ve diğerlerinin yeteneğine güven.

20. Why don't you take your lawyer with you to the meeting **in case** there are **problems (gizli bağlaç: that/which)** he | can **deal with** | for you?

Üstesinden gelebileceği problemler olur diye, neden avukatını toplantıya yanında götürmüyorsun?

Gizli bağlaç olduğunu: iki özne yanyana geldiğinden anladık.

Önemli Not: Kendi çalışmam sırasında hazırladığımı Bağlaçlar tablosunu, bu kitapta aynen paylaşıyorum. Bu notları hazırlayalı çok oldu. İçerisinde çok önemli notlar ve örnekler var. Üzerinde düzenleme ve sadeleştirme yapmak istemedim. Bu şekilde çok faydalı olacağını düşünüyorum.

**MÜHENDİSLİK YAKLAŞIMIYLA
İNGİLİZCEDEN TÜRKÇEYE AKADEMİK ÇEVİRİ
Doç. Dr. Mehmet Metin ÖZGÜVEN**

Tablo 4. Bağlaçlar

Kısaltılmış Bağ.	When V3-passive=yapıldığı zaman. Tense yok While doing-active=yaparken If V3-passive=yapılırsa-if tipi yok (present düşünsen iyi olur) Once V3-passive=yapıldıktan sonra. Tense yok .....thus/thereby doing –active= böylece bunu yapar			
Zaman Bağ.	When After Before Until As soon as By the time Once	SVO, ~~Will~~ ~~Would~~ Past Present	SVO, Past Present	Özel Durumlar veya Açıklama When+cont.tense When (+svo):dığında, dığı zaman,ınca Once(bağlaç)+svo: den sonra, dığında Once (zarf): bir zamanlar, birkez For the time being (zarf): şimdilik Whenever(+svo): her ne zaman....se
Sebeup Bağ.	Because/ as/ since (+svo): dığı için, den dolayı, çünkü; [since(+svo/noun): den beri (Present perfect), den bu yana; ever since (+svo/noun): den beri, den bu yana] For (transition): çünkü; [for(+noun): ...(süre)...dir; for(+noun): için (preposition)] Now that (+svo): dığı için On grounds that/ seeing (that)/ seeing (as)(+svo): dığı için, den dolayı In that (+svo): bakımından Because of/ due to/ owing to/ on account to (+noun): den dolayı, in yüzünden As a result of/ as a consequence of (+noun): in sonucu olarak Thanks to (+noun): in sayesinde By means of (+noun): aracılığıyla With the help of/ With the aid of (+noun): yardımıyla Through (+noun): in vasıtasıyla, in aracılığıyla			
Sonuç Bağ.	Therefore /so/ thus/ hence/ as a result of/ as a consequence/ consequently/ that's why/ which's why/ for the reason (transition): sonuç olarak, bu yüzden, dolayısıyla, bu sebeple; [so: çok, öyle; so: de, da; so: öyle, böyle] Thereby(+Ving):dolayısıyla			
Zıtlık Bağ.	Although/ though/ even though/ while / much as (+svo): se de, e rağmen, ama, fakat Despite/ in spite of/ notwithstanding (+noun): e rağmen But/ Yet/ still (transition): ama, fakat, ancak [still: hâlâ]; [but for (+noun): siz siz, olmazsa, olmasaydı]; [yet: henüz; as yet: henüz] However (transition): ancak; However/ as (sıfat/zarf)(+svo):her ne kadar..olsa da Even so/ Nevertheless/ nonetheless (transition):yine de On the contrary (transition): bilakis,tam tersi On the other hand/ on the one hand (transition): bir taraftan/yandan, öte taraftan/yandan			
Karşılaştırma -Zıtlık Bağ.	Whereas/ while (+svo): halbuki, oysa, ama, iken In contrast to/ with (+noun): nın aksine, e zıt olarak Unlike (+noun):in aksine, in zıttına, den farklı olarak contrary to (+noun): in aksine conversly/ in-by contrast/ contrarily/ to the contrary (transition):aksine, zıttına			

**MÜHENDİSLİK YAKLAŞIMIYLA
İNGİLİZCEDEN TÜRKÇEYE AKADEMİK ÇEVİRİ
Doç. Dr. Mehmet Metin ÖZGÜVEN**

Karşılaştırma- Benzerlik Bağ.	Likewise(zarf)/ similarly (transition): benzer şekilde Similar to (+noun): e benzer The same...(as) (+noun): ile aynı Just as..(so) (+svo): tıpkı..gibi Compared to-with/ when compared to-with/ as compared to-with/ in-by comparison with (+noun): ile karşılaştırıldığında Like(+noun): nın gibi As(+svo/noun):gibi; (as(+svo):iken,dıkça,dığı için; as(+noun): olarak (preposition))	
Koşul Bağ.	Without/but for+isim: siz,siz; olmazsa, olmasaydı As if/as though+svo: (sanki) ...mış gibi if(+svo):(eğer)...se if(+svo):(noun clause)..ıp...ıpmadığını	
Amaç Bağ.	So that/in order that(+svo): mesi için, sın diye; [so..that..: o kadar...ki...] In order to/so as to/in an effort to/in an attempt to+V1:mek için, mek amacıyla For the purpose of/with the intention of/with a view to+Ving: mek için, mek amacıyla	
Tedbir Bağ.	In case(+svo):..r diye, ..rsa diye In case of/in the vent of(+noun): ..durumunda, ..halinde In that/which case(zarf): öyleyse, o takdirde, o halde Just incase (zarf): ne olur ne olmaz In any case(zarf) : ne olursa olsun Lest(+svo):..korkusuyla For fear (that)(+svo): .r korkusuyla For fear of (+noun): .in korkusuyla	
• i	Neither.... nor.... (+svo/noun): ne .. ne de	Özel Durumlar veya Açıklama

**MÜHENDİSLİK YAKLAŞIMIYLA
İNGİLİZCEDEN TÜRKÇEYE AKADEMİK ÇEVİRİ
Doç. Dr. Mehmet Metin ÖZGÜVEN**

	<p>Either ....or...(svo/noun):ya ... ya da (olumlu cümlede)</p> <p>Whether.... or...(svo/noun): ister..ister</p> <p>--</p> <p>Both ... and ...(svo/noun): hem .... Hem de .../gerek.. gerek...</p> <p>Not only ... but also ...(svo/noun): sadece .... değil ayrıca...[did early devrik]</p> <p>Not.. but.. (svo/noun): O değil bu</p> <p>--</p> <p>Just as(svo): tam..iken</p> <p>Just as....(so).. (svo): tıpkı..gibi</p> <p>[Just: sadece,sırf; Just: az önce, yeni]</p> <p>--</p> <p>As...as....(noun):...kadar...</p> <p>So...as....(noun):...kadar...</p> <p>So+sıfat/ Such+isim: o kadar..... ki..... /o kadar öyle</p> <p>--</p> <p>So... that...(svo): o kadar...ki...</p> <p>Such... that...(svo): o kadar...ki...</p> <p>--</p> <p>The same...(as)... ne kadar—o kadar</p> <p>The same as/like x/the same x as y:</p> <p>--</p> <p>More than(more/rather...than..) (noun):den fazla, den ziyade [rather: oldukça]</p> <p>Less than (less...than..) (noun):den az</p> <p>The more SVO, the more SVO: ne kadar....o kadar.....</p> <p>--</p> <p>No sooner....than.../Hardly....when.../ Barely....when.../Scarcely....when... (svo): tam..ki../ mesi ile....mesi bir oldu</p> <p>From...to/ until/ till(+noun) :...dan...e</p> <p>From....on/ onwards (+noun) :den itibaren</p>	<p>either/or;ne...ne ... (olumsuz cümlede)</p> <p>yani =neither/nor/Cümleyi olumsuz yapan yapılar: 1)neither 2)not 3)un-4)no/nothing/nor/nobody/never/none</p> <p>[nor(transition):ne de; nor: de, da; either:de, da]</p> <p>--</p> <p>Both ... and = Not only ... but alsoAynı oldukları için şıklar birbirlerini yiyebilir☺</p> <p>[Only: sadece, ancak; The only: tek]</p> <p>--</p> <p>Just as you want to leave early, so does everybody in the office./Tıpkı senin erken ayrılmayı istediğin gibi ofisteki herkes de bunu ister.</p> <p>--</p> <p>As/as: kadar hem olumlu hem olumsuz cümlede/ So/as: kadar sadece olumsuz cümlede kullanılır.</p> <p>--</p> <p>SV(Cümle) .....so sıfat.... that (SVO)</p> <p>SV(Cümle)...such(sıfat)isim...that SVO</p> <p>...so/such.. alike (sıfat)... [such: böyle, bu tür; such as (+noun): gibi, mesela]</p> <p>--</p> <p>As ayrı da yazılabilir her zaman the almalıdır. Like a dikkat edin</p> <p>--</p> <p>Karşılaştırma yapılarıdır</p> <p>x is more/less important than y</p> <p>--</p>
Ekleme Bağ:	<p>Moreover/in addition/futhermore/also/besides/additionally/what's more (transition): ve ayrıca,dahası, buna ek olarak; [also: ayrıca, de, da]</p> <p>Besides/in addition to/as well as/along with (+noun): e ek olarak, in yanı sıra, ve ayrıca [As well/as bölünmez ; rather/than bölünmez ; much/than; rather/that; how/that]</p>	
Örnek Veren Bağ:	<p>For example/ for instance/ to illustrate/ to exemplify (transition): örneğin, mesela, söz gelimi</p> <p>e.g.[exempli gratia](+noun): örneğin,mesela, söz gelimi</p> <p>such as (+noun): gibi, mesela</p>	

**MÜHENDİSLİK YAKLAŞIMIYLA
İNGİLİZCEDEN TÜRKÇEYE AKADEMİK ÇEVİRİ
Doç. Dr. Mehmet Metin ÖZGÜVEN**

De, Da Bağlacı	Too/as well/either/neither/nor/so: de, da Also: ayrıca, de, da
İle İlgili Bağ.	About/ with-in regard to/ concerning/ regarding/ as regards/ pertaining to/ with respect to/ in respect of/ with reference to/ in-with relation to (+noun): ile ilgili, ın hakkında, e dair, hususunda; [about: yaklaşık] In connection with(+noun): ile bağlantılı olarak As to (+noun): e dair, e ilişkin olarak In association with(+noun): ile bağlantılı, ile ilişkili

Ders 5

Modal Çevirileri

Çeviri Alıştırmaları

1. Planting more trees is a simple way to fight the negative effects of deforestation, but depending on the species used, people usually have to wait many years before the forest matures.
2. Emission limits and environmental quality standards can, in some instances, have reduced the amounts released.
3. Local climate change that occurs with deforestation can have devastating effects on farmers.
4. The Mediterranean Sea could play a critical role in the European Union's future energy security.
5. Due to growing inflation in 1970s, publishers could no longer afford to bring out new and experimental work.

6. By taking good care of the body, many people may be able to avoid back pain, especially serious cases.

7. The people all praised the emperor's clothes without telling him the truth so as not to seem stupid, until a little boy said, The emperor is naked!.

8. A company in France must consider an applicant from Greece, or Spain, or Italy as equal to a similarly-situated French applicant, for instance.

9. A headache might feel like pressure, hammering or throbbing in the brain, but in fact, the brain has no pain receptors.

10. When a train or bus arrives at a station or makes many stops along the way, the traveler's time can be negatively impacted.

11. Penguins are able to survive in the some of the Earth's coldest and windiest conditions.

12. Both smoking and the consumption of alcohol can increase the chances of dehydration, and thus may be the root cause of the foot cramps.

13. In the past city governments have not been spending enough money on public transport systems that work.

14. Robin Trevelyan, the Prime Minister's new righthand man, has, (with his dramatic speech), always been able to sway public feeling.

15. Trains will be able to reach speeds of up to 250 km an hour and reduce the travel time between Zurich and Milan from four hours to two and a half.

16. Some people work doing research, often looking to understand different genetic sequences or drawing out maps of cell structures in various organisms.

17. Others spend their time in laboratories running experiments in hopes of curing diseases or producing useful medications.

18. Countries with only a small number of immigrants may still be seen as containing predominantly the same ethnicity and shared culture and may thus be considered as approaching the theoretical nation-state.

19. People should not hesitate to seek professional attention for pain, since it is better to be safe than sorry.

20. Improved blood flow can lead to improved mood and can even help combat more serious conditions such as depression.

1. Planting more trees | is | a simple way to fight the negative effects of deforestation, **but** depending on the species used, people | usually have to wait | many years **before** the forest matures.

Daha fazla ağaç dikmek ormansızlaşmanın olumsuz etkileri ile mücadele etmenin basit bir yoludur fakat kullanılan türlere bağlı olarak insanlar çoğunlukla ormanın büyümesi için yıllarca beklemek zorunda kalırlar.

edat tamlaması zarf görevi var

2. Emission limits and environmental quality standards | can, **in some instances**, have reduced | the amounts released.

Emisyon limitleri ve çevresel kalite standartları, bazı durumlarda salıverilen miktarları azaltmış olabilir.

3. Local climate change **that** occurs with deforestation | can have devastating | effects on farmers.

Ormansızlaşma ile meydana gelen yerel iklim değişikliği çiftçiler üzerinde yıkıcı etkileri olabilir.

(pv: play a role in: hayati bir rol oynamak)

4. The Mediterranean Sea | could **play a critical role in** | the European Union's future energy security.

Akdeniz, Avrupa Birliğinin gelecekteki enerji güvenliğinde hayati bir rol oynayabilir.

5. **Due to** growing inflation in 1970s, publishers | could no longer afford | **to bring out** new and experimental work.

1970'lerdeki artan enflasyondan dolayı, yayınevleri artık yeni ve deneysel eserler yayınlamıyordu.

afford | to bring out | : yayınlamaya gücü yetmek
| afford to bring out | : yayınlayabilmek

afford | to buy | : satın almaya gücü yetmek
| afford to buy | satın alabilmek

6. **By taking** good care of the body, many people | may be able to avoid | back pain, especially serious cases.

Bedene iyi **bakarak**, çoğu insan sırt ağrılarından, özellikle ciddi vakalardan kaçınabilir.

by+Ving:-erek/-mek suretiyle; by error: yanlış olarak

7. The people all praised the emperor's clothes without telling him the truth so as not to seem stupid, **until** a little boy said, The emperor is naked!.

İnsanların hepsi küçük bir çocuk İmparator çıplak! deyinceye kadar aptal görünmemek için ona gerçeği söylemeden imparatorun giysilerini övdü.

Küçük bir çocuk İmparator çıplak! deyinceye kadar İnsanların hepsi aptal görünmemek için ona gerçeği söylemeden imparatorun giysilerini övdü.

*2. çeviri de bağlaç gibi çeviri yapıldı. Doğrusu bu. Ancak until bir zaman bağlacıdır ve until den sonra her zaman tam cümle gelmeyebilir. Bu nedenle 1. çevirinin de yapılması mümkündür.

8. A company in France | must consider | an applicant from Greece, or Spain, or Italy as equal to a similarly-situated French applicant, for instance.

Örneğin, Fransa'daki bir şirket Yunanistan, İspanya ya da İtalya'dan gelen bir başvuru sahibini Fransız adayla eşit konumda düşünmek durumundadır.

9. A headache | might feel | like pressure, hammering or throbbing in the brain, **but** in fact, the brain has no pain receptors.

(Bir) baş ağrısı beyinde basınç, çekiçleme veya zonklama gibi hissettirebilir ama aslında beynin ağrı reseptörleri yoktur.

10. **When** a train or bus arrives at a station or makes many stops along the way, the traveler's time | can be negatively impacted | .

Bir tren ya da otobüs durağa vardığında ya da yol boyunca birçok duraklama yaptığında, yolcunun vakti olumsuz şekilde etkilenebilir.

11. Penguins | are able to survive | in the some of the Earth's coldest and windiest conditions.

Penguenler dünyanın en soğuk ve vahşi şartlarından bazılarında hayatta kalabilmektedir.

12. **Both** smoking **and** the consumption of alcohol | can increase | **the** chances **of** dehydration, **and** thus | may be | **the** root cause **of** the foot cramps.

Hem sigara içmek hem alkol tüketimi dehidrasyon riskini arttırabilir ve böylece ayak krampının esas sebebi olabilir.

13. In the past city governments | have not been spending | enough money on public transport systems **that** work.

Eskiden, şehir hükümetleri işe yarayan toplu taşıma sistemlerine yeterli para harcamazlardı.

(edat tamlaması ve zarf görevinde)

14. Robin Trevelyan, the Prime Minister's new righthand man, | has, **(with his dramatic speech)**, always been able to sway | public feeling.

Başbakanın yeni sağ kolu olan Robin Trevelyan, etkili konuşmasıyla kamuoyunu daima etkileyebilmiştir.

15. Trains | **will be able to** reach | speeds of up to 250 km an hour **and** | **(will be able to)*** reduce | the travel time **between** Zurich **and** Milan **from** four hours **to** two and a half.

Trenler saatte 250 km hıza ulaşabilecek ve Zürih'ten Milan'a ulaşım süresini 4 saatten 2 buçuk saate kadar düşürebilecekler.

*Sevgili Arkadaşlar, Kural 3'ün önemini burada da vurgulamak isterim. Kuralla ilgili açıklamada sizlere and aynı şeyleri bağlar denilmişti. Böyle bir cümle gördüğünüzde parantez içerisinde verilen (will be able to)'nun da orada olduğunu anlamalısınız. Size verilen çeviride bu yoktu. Dikkat!

16. Some people | work | doing research, often looking to understand different genetic sequences or drawing out maps of cell structures in various organisms.

Bazı insanlar araştırma yaparak, çoğunlukla farklı genetik öğeleri anlamaya çalışarak ya da çeşitli canlılardaki hücre yapılarının haritalarını çizerek çalışırlar.

17. Others | spend | their time in laboratories running experiments in hopes of curing diseases or producing useful medications.

Diğerleri ise vakitlerini laboratuvarlarda hastalıkları tedavi etme ya da faydalı ilaçlar üretme umuduyla deney yürüterek geçirirler.

18. Countries with only a small number of immigrants | may still be seen | as containing predominantly the same ethnicity **and** shared culture **and** | may thus be considered | as approaching the theoretical nation-state.

Sadece az sayıda göçmeni olan ülkelerin ağırlıklı olarak benzer etnik kökeni ve paylaşılan kültürü içerdikleri görülebilir ve dolayısıyla kuramsal anlamda ulus devlete yaklaştıkları düşünülebilir.

19. People | should not hesitate | to seek professional attention for pain, **since** | it is | **better** to be safe **than** sorry.

İnsanlar ağrı yüzünden uzman ilgisi aramak konusunda tereddüt etmemelidirler çünkü üzülmeğe güvende olmak daha iyidir.

20. Improved blood flow | can lead to improved | mood **and** | can **even** help | combat more serious conditions **such as** depression.

Düzenli kan akışı düzenli ruh haline **yol açar** ve hatta depresyon gibi daha ciddi sorunlarla mücadele etmeye **katkı sağlar**.

Modal çevirilerinizi kolay yapabilmeniz için hazırladığım Tablo 5 verilmiştir.

**MÜHENDİSLİK YAKLAŞIMIYLA
İNGİLİZCEDEN TÜRKÇEYE AKADEMİK ÇEVİRİ
Doç. Dr. Mehmet Metin ÖZGÜVEN**

Tablo 5. Modalların fiile kattığı anlamlar

able to	....are able to adapt: adapte olabilir ....has been able to sway: etkileyebilmiştir ....was able to contribute: katkıda bulunabildi ....are unable to fight off: defedemez ....will not be able to receive: alamayacaklar
can	....can detect: sezebilir .....can safely harbour: güvenle barındırır cannot be awakened: uyandırılmaz ~~uyandırılabilirmez~~
can have V₃	...can have recognized: farketmiş olabilir ....can have adverse effects: yan etkilere sahip olabilir
could	...could break down: bozulabilir We could go: gidebiliriz
could have V₃	....could have managed: başarmış olabilirdik .....could have received: almış olabilirdi
must	...must have: almalı ...must be feeling: hissediyor olmalısın ...she must be happy: mutlu olmalı ...he must be here: onun burada olması lazım.
have to	...has to be: olmalıdır (olması gerekir) ...had to concentrate: yoğunlaşmak zorunda kaldı ....has to be: olmalı ...will have to meet: buluşmak zorunda kalacak
must have V₃	....must have had: almış olmalı (sahip olmuş olmalı) ....must have committed: işlemiş olmalı
should	...should give importance to: önem verse iyi olur ...should stop: bırakmalısın ...should encourage: teşvik etmelidir .... You should be ready in five minutes: Beş dakikaya hazır olmalısınız
ought to	....ought to set out: yola çıkmalısın (yola çıksan iyi olur) .....ought to consult: danışmalı (danışsa iyi olur)
had better	...had better make: yapmalı (yapması gerekir)
should have V₃	...should have combed: taramalıydı (taramış olmalıydı) (tarasa iyi olurdu)
may	...may come down: düşebilir (inebilir) may not awakened: uyandırılmaz
might	....might lead to: neden olabilir
may have V₃	...may have lost: kaybetmiş olabilir
would	would be: olurdu/olacaktı would make: yapardı
would have V₃	would have closed: kapatacaktı

Ders 6

Passive Çevirileri

Çeviri Alıştırmaları

1. More emphasis has been put on the economic and social developments.

2. In the rapidly developing field of robotics, computers are now being used to control manual operations done by mechanics.

3. About 20 to 40 per cent of pancreatic cancer cases are cured with chemotherapy followed by radiation therapy or surgery.

4. Computers are used by the banks to keep accounts, print out statements and control transactions. They are also used by the police to keep personal records, fingerprints and other details.

5. Headaches, also known as cephalgia, are classified as pain located in the head or neck region.

6. Serbian settlement in Bosnia has been strongly condemned by the civilised world but little serious action has been taken against it.

7. No matter what your qualifications are, when you are being interviewed for a job, you are being judged.

8. While some people prefer to stay in the comfort of their own home, others have been bitten by the travel bug and can't wait to explore the world.

9. The United Nations Security Council has been urgently called for a meeting to discuss the new measures needed for the improvement of the situation in the Syria.

10. In the Ottoman Empire, a man, regardless of his race or birthplace, was always considered eligible for government service.

11. With the help of the telescope the skies were examined; with the aid of the microscope doctors learned more about the human body.

12. A general meeting will be held to discuss the regional reports submitted so far.

13. Power supply and vehicle manufacturing must be strictly controlled to prevent any further pollution.

14. Ongoing ear infections can lead to hearing loss and other complications, so they should be treated properly.

15. Popular tourist attractions must be controlled by authorities.

16. Air pollution is caused by many things like the increasing number of cars on our roads; growing cities; the fast development of our economy; industrialisation.

17. In contrast, the 1998 eruption of the Axial volcano on the Juan de Fuca ridge was monitored by on site sea-floor instruments.

18. British forces in America were strong enough to defeat the colonists.

19. It was, in part, a struggle between Austria and Russia for domination in the areas in the Balkans once ruled by the Ottoman Empire.

20. I wished I could have gone with them wherever they were going.

*Önemli Not: Passive cümlelerin çevirisi şu şekilde yapılmaktadır. Passive cümlelerde çeviriye S'den başlamayabiliriz. Çeviriye O ile de başlayabiliriz. Bunun nedeni passive cümlelerde O→S'in yerine geçtiği için O aktif cümlelerin öznesidir.

Passive cümlede özneye in/ın/nin/nın/e/a/de/da eklenebilir. Eklenmek zorunda değil.

S   V   O

1. More **emphasis** | has been **put** | **on** the economic and social developments.

(pv: put emphasis on: vurgu yapmak)

Çeviri1: Daha fazla vurgu, ekonomik ve sosyal gelişmelere yapılmıştır.

Çeviri2: Ekonomik ve sosyal gelişmelere daha fazla vurgu yapılmıştır.

2. **In** the rapidly developing field of robotics, computers | are now being used | **to control** manual operations done **by** mechanics.

Hızla gelişen robot teknolojisi alanında bilgisayarlar, ustalar tarafından yapılan manuel işlemleri kontrol etmek için şimdi kullanılıyor.

3. About 20 to 40 per cent of pancreatic cancer cases | are cured | **with** chemotherapy **followed** by radiation therapy **or** surgery.

Pankreas kanseri vakalarının yaklaşık yüzde 20 ila 40'ı, kemoterapiyi takip eden radyoterapi yada ameliyatla tedavi edilir.

A following B: B'yi takip eden A

A followed B: A'yı takip eden B

önünde gizli to var

4. Computers | are used | by the banks **to keep** accounts, **(to) print out** statements and **(to) control** transactions. They | are also used | **by** the police to keep personal records, fingerprints and other details.

Bilgisayarlar, bankalar tarafından hesapları tutmak, raporları yazmak ve işlemleri kontrol etmek için kullanılır. Onlar, aynı zamanda polisler tarafından kişisel kayıtları, parmak izlerini ve diğer detayları tutmak içinde kullanılır.

5. Headaches, also known as cephalgia, | are classified | **as** pain located **in** the head **or** neck region.

Sefalji olarak da bilinen baş ağrıları baş ve boyun bölgesindeki ağrılar olarak sınıflandırılır.

(pv: settlement in: istila etmek) (pv: take action against: -e karşı önlem almak)

6. Serbian **settlement in** Bosnia | has been strongly condemned | **by** the civilised world
but little serious **action** | has been **taken** | **against** it.

Bosna'daki Sırp istilası, uygar dünya tarafından şiddetle kınanmıştır (kınandı) fakat ona karşı gayri ciddi önlem alınmıştır.

7. **No matter what** your qualifications are, **when** you | **are being interviewed** | for a job, you
| **are being judged** | .

Sizin nitelikleriniz ne olursa olsun, bir iş için sizinle görüşüldüğünde, yargılanırsınız.

8. **While some** people | prefer | to stay in the comfort of their own home, **others** | have been
bitten | by the travel bug **and** | can't wait | to explore the world.

Bazı insanlar, evlerinde rahat içinde kalmayı tercih ederken, **diğerleri** seyahat tutkusuyla
yanıp tutuşur **ve** dünyayı keşfetmek için sabırsızlanırlar.

(pv: called for: çağırmaq/davet etmek)

Passiveden sonra edat gelir. Onun için for'dan ayrıldı. 10. soruya dikkat

9. The United Nations Security Council | has been urgently **called** | **for** a meeting **to discuss** the new measures **needed for** the improvement of the situation in the Syria.

Birleşmiş Milletler Güvenlik Koneyi, Suriye'deki durumun düzelmesi için gerekli yeni önlemleri görüşmek üzere acilen bir toplantıya çağrıldı.

(pv: eligible for: -e uygun)

10. In the Ottoman Empire, a man, **regardless of** his race or birthplace, | was always considered | **(as) eligible for** government service.

Osmanlı imparatorluğunda bir adam, ırk veya doğum yerine bakılmaksızın, daima memuriyete uygun olarak düşünülürdü.

11. With the help of the telescope the skies | were examined | ; with the aid of the microscope doctors | learned | more about the human body.

Teleskopun yardımıyla gökyüzü incelendi, mikroskobun yardımıyla doktorlar insan vücudu hakkında daha fazla öğrendi.

(pv: hold a meeting: bir toplantı düzenlemek)

12. A general **meeting** | will be **held** | to discuss the regional reports submitted so far.

Genel bir toplantı, şimdiye kadar teslim edilen bölgesel raporlara bağlı olarak tartışılacak.

Şu ana kadar teslim edilen bölgesel raporları tartışmak için genel bir toplantı düzenlenecek.

13. Power supply **and** vehicle manufacturing | must be strictly controlled | **to prevent** any further pollution.

Herhangi bir daha fazla kirliliği önlemek için enerji üretimi ve araç imalatı sıkı bir şekilde kontrol edilmeli.

14. Ongoing ear infections | can lead to | hearing loss **and** other complications, **so** they | should be treated | properly.

Devam eden kulak iltihapları duyma kaybına ve diğer komplikasyonlara yol açabilir bu yüzden doğru düzgün tedavi edilmelidirler.

15. Popular tourist attractions | must be controlled | by authorities.

Popüler turistik yerler yetkililer tarafından denetlenmelidir.

16. Air pollution | is caused | by many things like the increasing number of cars on our roads; growing cities; the fast development of our economy; industrialisation.

Hava kirliliği, yollarda artan araba sayıları, gelişen şehirler, ekonomimizin hızlı gelişimi ve sanayileşme gibi birçok şeyden kaynaklanmaktadır.

17. In contrast, the 1998 eruption of the Axial volcano on the Juan de Fuca ridge | was monitored | by on site sea-floor instruments.

Aksine Juan de Fuca tepesindeki 1998 Axial volkan patlaması alandaki deniz tabanı araçlarla denetlendi.

Kalıp: Sıfat+enough+toV1: Yenmek için yeterince güçlü

18. British forces in America | were | **strong enough to defeat** the colonists. **(Passive?)***

Amerika'daki İngiliz kuvvetleri, sömürgecileri yenmek için yeterince güçlüydüler.

*Sorunun cevabı: Hayır. Bu soruyu çeviri yapmadan önce cümle içinde nasıl bir yapı olduğunu anlamanız için bakmanız gerektiğini söylemek için ekledim.

19. It was, in part, a struggle between Austria and Russia for domination in the areas in the Balkans **once ruled** by the Ottoman Empire. **(Passive?)**

Osmanlı imparatorluğu tarafından yönetildikten sonra Balkanlar'daki alanlarda hakimiyet için Avusturya ve Rusya arasında bir mücadeleyleydi.

*Sorunun cevabı: Evet. Bunu bilmeniz biraz zor olabilir. Çünkü kısaltılmış passive diye bir konu var. Ayrıntılı konu anlatımları yapmıyoruz. Ancak en azından bir örnek görmüş olun.

Kısaltılmış passive: Once V3-passive=Yapıldıktan sonra.

20. I wished I | could have gone | with them **wherever** they were going. **(Passive?)***

Keşke her nereye gidiyorlarsa onlarla gidebilseydim.

*Sorunun cevabı: Evet.

Ders 7

If Clauses Çevirileri

Çeviri Alıştırmaları

1. If this is the cause for allergic skin reactions, then the food or substance should be removed before any attempts at healing skin irritation are made.

2. Research into the causes of cancer is of vital importance if we are to learn how to control the disease.

3. The defense mechanism of your body is able to carry out its assigned task successfully only if it is strong enough to do so.

4. If the Ministry of Agriculture and Forestry had not banned all animal and animal product imports from high-risk areas in 2010, Turkey would have suffered the same consequences of foot-and-mouth disease as Italy did that year.

5. Indeed, some teachers have found that some children cannot understand even a simple story if there are no pictures to help.

6. You can borrow any book from my library provided / providing you return it on time.

7. This will then lead to irritation of the throat, which often feels like a "tickle" in the throat causing a persistent cough for as long as the nasal congestion lasts.

8. Only if they strengthen or at least do not impair the country's international competitive position will the world economy and domestic economic policies succeed.

9. One shouldn't set any guidelines or list of rules to follow in life, unless he is able to test the practicality and importance of those particular values in his/her own life.

10. When you apply to an employment agency, you can inform them whether you wish to work solely temporarily, or if you would like to be considered for permanent employment.

11. Even if the trains can get people to their destinations, most individuals will have to plan their day in accordance with the train's schedule.

12. Have some pain-killers with you in case the pain starts suddenly and stays in a particular area of the back.

13. If one has the right to live, then one should also have the right to die. If not, then living is not a right, but an obligation.

14. If this happens every time you see a certain male or female, then it is quite common and no medical advice need be sought.

15. Should the ozone layer continue to get weaker even more cancer making ultraviolet rays will reach the earth.

16. Had he admitted his part in the affair from the start, the judge would almost certainly have been more lenient towards him.

17. If the flow of blood isn't restored quickly, the section of heart muscle becomes damaged from lack of oxygen and begins to die.

18. For various reasons and thanks to a wide range of abilities, people with high emotional intelligence tend to be more successful in life than those with lower EIQ even if their classical IQ is average.

19. Some countries such as Ivory Coast, Nigeria, Costa Rica, and Sri Lanka are likely to lose all their tropical forests by the year 2010 if no conservation steps are taken.

20. Owing to the terrible state of the roads following the heavy rains, it is almost impossible to reach the village except in a tractor.

1. **If** this | is | the cause for allergic skin reactions, **then** the food or substance | should be removed | **before** any attempts at healing skin irritation | are made | .

Eğer alerjik deri reaksiyonun sebebi bu ise, deri tahrişini iyileştirmek için herhangi bir teşebbüste bulunmadan önce bu yiyecek ya da maddeler uzaklaştırılmalıdır.

Not: Önce if sonra, if'in içindeki bağlaç

2. **Research into** the causes of cancer **is of** vital **importance** **if** we are to learn how to control the disease.

Eğer kanseri (hastalığı) nasıl kontrol edebilceğimizi öğrenirsek, bu hastalığın (kanserin) sebeplerine yönelik detaylı araştırmalar hayati önem taşır.

Not: bu hastalık yerine kanser, kanserin yerine bu hastalığın.

be+sıfat

be+of+isim

it is important/significant= it is of importance/significance: önemlidir.

3. The defense mechanism of your body | is able to carry out | its assigned task successfully **only if it is** strong enough to do so.

Vücudunuzun savunma mekanizması ancak bunu yapmaya yetecek kadar güçlü olduğu takdirde görevini başarılı bir şekilde yürütebilir.

Not: (cümle devrik V | S): Yardımcı fiil öznenen önce getirilerek devrik yapılmış.

(foot-and-mouth disease: şap hastalığı)

4. **If** the Ministry of Agriculture and Forestry | had not banned | all animal and animal product imports **from** high-risk areas in 2010, Turkey | would have **suffered** | the same consequences **of foot-and-mouth disease** as Italy | **did** | that year.

Eğer Tarım ve Orman Bakanlığı, 2010'da yüksek risk alanlarından bütün hayvan ve hayvansal ürün ithalatını yasaklamamış olsaydı, o yıl İtalya'nın **çektiği** gibi Türkiye şap hastalığının aynı sonuçlarını **çekecekti**.

Not: ever yazıda anlamsız, konuşmada ise vurgudur.

5. **Indeed**, some teachers | have found | **that** some children cannot understand **even** a simple story **if** there are no pictures to help.

Gerçekte, bazı öğretmenler bazı çocukların eğer yardım etmek için resim yoksa basit bir hikayeyi bile anlayamadıklarını buldular.

Not: That cümlecığı bir Noun Clause'dur. Bu cümlede nesne olarak görev yapmaktadır.

6. You can borrow any book from my library **provided / providing** you return it on time.

Zamanında geri getirmek şartıyla, kütüphanemden istediğin kitabı alabilirsin.

Not: So/As long as and providing/provided (that) bir koşulu ifade etmek için "if" yerine kullanılabilir. Yapı olarak aynı "if" gibi kullanılırlar. Taşındıkları anlam biraz daha güçlüdür ve providing/provided (that) birazcık resmidir.

7. This will then lead to irritation of the throat, which often feels like a "tickle" in the throat causing a persistent cough for **as long as** the nasal congestion lasts.

Bu daha sonra, burun tıkanıklığı **devam ettiği sürece** devamlı öksürüğe sebep olan çoğunlukla boğazda bir gıdıklanma hissettiren boğaz tahrişine yol açar.

8. **Only if** they | strengthen **or** at least do not impair | the country's international competitive position | will | the world economy **and** domestic economic policies succeed.

(cümle devrik V | S): Yardımcı fiil öznenen önce getirilerek devrik yapılmış.

I will never see you again. Devrik: Never will I see you again.

Onlar ülkenin uluslararası rekabetçi pozisyonunu ancak güçlendirir yada en azından zayıflatmasa, dünya ekonomisi ile yurtiçi ekonomik politikaları başarılı olacak.

9. One | shouldn't set | any guidelines or list of rules to follow in life, **unless** | he is able to test | the practicality and importance of those particular values in his/her own life.

Kişi kendi hayatında bu belli değerlerin pratikliğini ve önemini test etmedikçe hayatta takip edilecek herhangi bir talimat ya da kurallar listesi hazırlamamalıdır.

10. **When** you apply to an employment agency, you | can inform | them **whether** you wish to work solely temporarily, **or if** you would like to be considered for permanent employment.

Bir iş bulma kurumuna başvurduğunuzda, onlara sadece geçici olarak mı çalışmak istediğiniz yoksa kalıcı istihdam için mi değerlendirilmek istediğiniz hakkında bilgi verebilirsiniz.

11. **Even if** the trains | can get | people to their destinations, most individuals | will have to plan | their day in accordance with the train's schedule.

Trenler insanları gidecekleri yere ulaştırabilse de, çoğu insan günlerini tren saatlerine göre planlamak zorunda kalırlar*.

*Önemli Not: Daha önce Türkçe’de 5 elmalar denilmediğini söylemiştim. Bazen bu cümlede olduğu gibi lar/ler kullanmayı tercih ediyorum. Bunun sebebi uzun cümle olduğu için öznenin diğer kelimeler arasında kaybolmaması ve fiilin bir şekilde özneyle birlikte vurgulu söylenmesi içindir.

12. | **Have** | some pain-killers with you **in case** the pain | starts suddenly and stays | in a particular area of the **back**.

Ağrı aniden başlar ve sırtın özel bir bölgesinde kalır diye, yanında birkaç ağrı kesici bulundur.

Not: Cümlenin başında fiil veya yardımcı fiil varsa, cümle emir cümlesidir.

Back=eskiden vurgu için kullanılır.

13. **If** one has the right to live, then one should also have the right to die. **If not**, then living is not a right, **but** an obligation.

Bir insanın yaşama hakkı varsa öyleyse bir insanın aynı zamanda ölme hakkı da olmalı. Eğer yoksa, o zaman yaşamak bir hak değil ama bir zorunluluktur.

14. **If** this happens every time you see a certain male or female, **then** it is quite common **and** no medical advice need be sought.

Eğer gördüğünüz belli bir adam ya da kadında her defasında bu oluyorsa, bu oldukça alışlagelmiştir ve tıbbi desteğin aranmasına gerek yoktur.

V   S

15. | **Should** | the ozone layer continue **to get weaker** even more cancer making ultraviolet rays | will reach | the earth.

Not: Should=if

Eğer ozon tabakası daha da incelmeye devam ederse, hatta daha fazla kanser yapan ultraviyole ışınlar yeryüzüne ulaşacak.

V S

16. | **Had** | he admitted his part **in** the affair **from** the start, the judge | would almost certainly have been | more lenient towards him.

Not: Had=if

Eğer başlangıçtan itibaren olaydaki rolünü itiraf etseydi, hakim neredeyse kesinlikle ona karşı daha hoşgörülü olmuş olurdu.

17. **If** the flow of blood | **isn't restored** | quickly, the section of heart muscle | **becomes** | damaged from lack of oxygen and | **begins** | to die.

Eğer kan akışı hızlı bir şekilde yenilenmezse (restore edilmezse), kalp kasının bu bölümü oksijen eksikliğinden dolayı hasar görür ve ölmeye başlar.

18. For various **reasons** and thanks to **a wide range of abilities**¹, people with high emotional intelligence³ | tend to be | **more** successful in life⁵ **than** those with lower EI⁴ **even if** their classical IQ is average².

For various reasons: kalıp: çeşitli nedenlerle

Çeşitli nedenlerle bir sürü yetenek sayesinde, klasik IQ'ları vasat olsa bile, yüksek duygusal zekaya sahip insanlar, daha düşük duygusal zekaya sahip insanlardan hayatta daha başarılı olma eğilimindedirler.

Önemli Not: Bu çeviri üzerinde numaralandırma yapılmıştır. Bu sıralamayı kendi başınıza yapabilmeniz çok önemlidir. Üzerinde açıklama yapmayacağım. Kendiniz anlamaya çalışın.

19. Some countries **such as** Ivory Coast, Nigeria, Costa Rica, and Sri Lanka **are likely to lose** all their tropical forests by the year 2010 **if** no conservation steps are taken.

Eğer hiçbir koruma adımı atılmazsa, Fildişi sahilleri, Nijerya, Kosta rika ve Srilanka gibi bazı ülkeler kendi tropik ormanlarını 2010 yılına kadar muhtemelen kaybedecek (kaybeder).

20. **Owing to** the terrible state of the roads following the heavy rains, it is almost impossible **to reach** the village except in a tractor.

Şiddetli yağışlar ardından yolların korkunç durumu nedeniyle, bir traktör haricinde köye ulaşmak neredeyse imkansızdır.

Ders 8

Noun Clause/Relative Clause Çevirileri

Çeviri Alıştırmaları

1. Homes in which one or more people are abusive, or where people constantly argue in violent or angry rather than productive ways, can all be representative of unhealthy family lifestyles.

2. Why don't you take your lawyer with you to the meeting in case there are problems he can deal with for you?

3. Normally the swine flu does not infect humans, but there have been cases in the past in which people who were in close contact with pigs got the illness.

4. Each of the many interconnected computer networks may link tens, hundreds, or even thousands of computers, enabling them to share information with one another.

5. Individuals in training usually learn how to recognize signs of choking, concussions, and blood loss, and practice the means of treating such ailments.

6. In its most general sense, prescriptivism is the view that one variety of language has an inherently higher value than others, and that this ought to be imposed on the whole of the speech community.

7. Do not attempt to cut down or prune large trees unless you absolutely know how to do that properly.

8. For example, the classical music of Indonesia, with its use of the gamelan, is vastly different from what most would consider classical in the western world.

9. This new information might eventually help kids with learning problems as well as adults who want to learn new languages.

10. The majority of the European Union countries are part of what is known as the “Schengen area,” which is an effectively borderless area through which EU citizens can travel freely without a passport and without being stopped by immigration officials.

11. Notably enough, whatever we learn is completely based on the current norms, which are prevalent in society in which we are born and raised.

12. After the war he entered the British Secret Intelligence Service, known as MI6, where he became a “double-0” agent with a license to kill.

13. While contemporary living can sometimes appear to subjugate biology – after all, who needs circadian rhythms when we have caffeine pills, energy drinks, shift work and cities that never sleep?.

14. That is the reason why, when you talk about the oldest civilization, you refer to those societies that had developed socially, economically and culturally, and not settlements of human beings who lived a primarily nomadic existence.

15. Using public transportation is usually very relevant in urban settings, where a car may have a difficult maneuvering in the heavy traffic typical of large cities.

16. This involves duties and responsibilities that may be expressed through laws and regulations, or implied through the recognition of right and wrong.

17. For over three years, a team of international scientists has been working on a project that aims to empower the blind with eyesight.

18. I wondered whether or not Tom had told Mary she needed to do that.

19. AIDS probably started in Africa, where people didn't know that it existed.

20. However, to fully understand the concept of globalization and whether it is good or bad for a country, we must know its pros and cons.

**KURAL 5: WHICH, THAT GİBİ BAĞLAÇLAR –EN/-AN, OLAN VEYA Kİ O, Kİ BU, VB.
ANLAMI VERİLİR.**

Noun Clause ve Relative Clause konuları birbiriyle karıştırılabilmekle birlikte konular içerisinde bulunan ayrıntıların çokluğu konuların öğrenilmesini zorlaştırmaktadır. Ancak Noun Clause ve Relative Clause çevirilerinin yapılabilmesi için konuların tüm ayrıntılarına hakim olma zorunluluğu bulunmamaktadır. Çeviri sırasında which, that gibi bağlaçlardan sonra bulunan bölüm söylenip veya sıralanıp “–en/-an, olan” anlamı verilerek ön tarafında bulunan bölüme eklenmesi yeterlidir. İlk çeviri örneği temel çeviri kuralı olmakla birlikte diğer çeviri şekli ise which, that gibi bağlaçlara “ki o, ki bu, vb.” anlamı verilerek sonraki bölüme geçilerek de çeviri yapılabilir. Bazen 2. çeviri şekli çevirinin yapılmasını kolaylaştırmaktadır.

1. Homes **in which** one or more people are abusive, **or where** people constantly argue in violent **or** angry **rather than** productive ways, | can all be | representative of unhealthy family lifestyles.

Bir veya daha fazla kişinin ağız bozuk olduğu ya da insanların sürekli olarak şiddetle veya sonuç getiren yollardan ziyade sinirli tartıştığı evler sağlıklı aile yaşam stilinin temsili olabilir.

2. Why don't you take your lawyer **with** you to the meeting **in case** there are **problems (that/which) he** | can **deal with** | for you?

Senin için üstesinden gelebileceği problemler olur diye, neden avukatını toplantıya yanında götürmüyorsun?

Not: Gizli bağlaç olduğunu: iki özne yanyana geldiğinden anladık

3. Normally the swine flu does not infect humans, **but** there have been cases in the past **in which** people **who** were in close contact with pigs got the illness.

Domuz gribi normalde insanlara bulaşmaz, fakat geçmişte domuzlarla yakın temas halinde olan insanların **hastalığı kapıldığı** vakalar vardır.

4. Each of the many interconnected computer networks | may link | tens, hundreds, or even thousands of computers, (that/which) **enabling them to share information with one another.**

Birbirine bağlı bilgisayar ağının herbiri, onlar, yüzler yada hatta binlerce bilgisayarı bağlayabilir **ki bu durum** onları birbiri ile bilgi paylaşmasına imkan sağlar.

Birbirine bağlı bilgisayar ağının herbiri, onların birbiriyle bilgi paylaşımını sağlayan, onlar, yüzler yada hatta binlerce bilgisayarı bağlayabilir.

5. Individuals in training | usually learn | **how** to recognize signs of choking, concussions, and blood loss, **and*** practice the means of treating such ailments.

Eğitimdeki kişiler çoğunlukla tıkanma, darbe ve kan kaybı sinyallerini nasıl tanıyacaklarını ve bu tarz rahatsızlıkların tedavi araçlarını kullanmayı öğrenirler.

*Not: , and: İngilizce’de and’dan önce gelen yapının burada sonlandığını gösterir. Göstermek zorunda değildir.

(pv: answer to: cevap vermek) (pv: communicate with: iletişim kurmak)

6. In its most general sense, prescriptivism | is | the view **that** one variety of language | has an inherently | higher value than others, **and that** this ought to be imposed on the whole of the speech community.

En genel anlamıyla, kuralcılık dilin bir çeşidinin diğerlerinden tabiatı gereği daha yüksek değere sahip olduğu ve bunun tüm konuşma topluluğuna empoze edilmesi gerektiği görüşüdür.

7. **Do** not attempt **to cut down** or **(to)** prune large trees **unless** you absolutely know **how** to do **that** properly. (gizli)

Eğer uygun bir şekilde nasıl yapılacağını tam olarak bilmiyorsan, büyük ağaçları kesmeye yada budamaya teşebbüs etme.

8. For example, the classical music of Indonesia, with its use of the gamelan, | is vastly different from | **what** most | would consider | classical in the western world.

Örneğin, gamelan kullanılan Endonezya klasik müziği çoğu **(insanın)** düşündüğü **(şey)** batı dünyasındaki klasik müzikten farklıdır.

9. This new information | might eventually help | kids with learning problems **as well as** adults **who want** to learn new languages.

Bu yeni bilgi, sonunda yeni diller öğrenmek isteyen yetişkinlerin yanı sıra öğrenme problemleri olan çocuklara yardım edebilir.

10. The majority of the European Union countries | are | part of **what** is known as the “Schengen area,” **which** is an effectively borderless area through **which** EU citizens | can travel freely | without a passport **and** without | being stopped | by immigration officials.

Avrupa Birliği ülkelerinin çoğu, Schengen Bölgesi olarak bilinen şeyin parçasıdır ki o bir etkin sınırsız bölge boyuncadır ki o (da) AB vatandaşlarının pasaportsuz özgürce seyahat edebildikleri ve göçmenlik memurları tarafından durdurulmadığı yerdir.

Avrupa Birliği ülkelerinin çoğu, AB vatandaşlarının pasaportsuz özgürce seyahat edebildikleri ve göçmenlik memurları tarafından durdurulmadığı bir etkin sınırsız bölge boyunca olan Schengen Bölgesi olarak bilinen şeyin parçasıdır.

11. Notably enough, **whatever** we learn | is completely based on | the current norms, **which** are prevalent in society **in which** we | are born and raised | .

Ne öğrenirsek öğrenelim, tamamıyla doğduğumuz ve yetiştiğimiz toplumda yaygın olan normlara dayandığı açıktır.

12. **After** the war (**that**) he entered the British Secret Intelligence Service, known as MI6, **where** he became a “double-0” agent with a license to kill.

Savaşın ardından, adam öldürme lisansı ile “duble 0” ajanı olduğu, MI6 olarak bilinen İngiliz Gizli İstihbarat Teşkilatına katılmıştır.

(pv: appear to be: gibi görünmek)

13. **While** contemporary living | can sometimes appear to subjugate | biology – after all, **who** needs circadian rhythms **when** we have caffeine pills, energy drinks, shift work **and** cities **that** never sleep?

Çağdaş yaşam bazen biyolojiyi kontrol altına almış gibi görünmesine rağmen, her şeyden öte, asla uyuyamayan, kafein ilaçlarına sahip olduğumuz, enerji içecekleri, vardiyalı çalışma, şehirler **olduğu** zaman sirkadiyen (24 saatlik) ritime kim ihtiyaç duyar?.

14. That is **the reason why, when** you talk about the oldest civilization, you | **refer to** | those societies **that** | had developed | socially, economically **and** culturally, **and** not settlements of human beings **who** lived a primarily nomadic existence.

En eski medeniyetler hakkında konuşurken, bu toplulukları sosyal, ekonomik ve kültürel açıdan gelişmiş olarak adlandırmanın ve çoğunlukla göçebe bir hayat yaşamış **olan** insan yerleşimlerini ise gelişmiş olarak adlandırmamızın sebebi budur.

15. Using public transportation | is | usually very relevant in urban settings, **where** a car | may have a difficult | maneuvering in the heavy traffic typical of large cities.

have a difficult: zorluk çekmek

Toplu taşımacılığı kullanmak, çoğunlukla bir arabanın tipik büyük şehirlerin yoğun trafiğinde manevra yapmakta güçlük çekebileceği kentsel yerleşim alanlarında çok yararlıdır.

16. This | involves | duties and responsibilities **that** | may be expressed | through laws and regulations, **or** | implied | through the recognition of right and wrong.

Bu, yasa ve yönetmeliklerle aracılığı ile ifade edile**bilen** ya da doğru ve yanlışın tanınması aracılığı ile belirtile**bilen** görev ve sorumlulukları içerir.

17. For over three years, a team of international scientists | has been working | on a project **that** aims to empower the blind with eyesight.

Üç yılı aşkın süredir uluslararası bilim adamları takımı, gözleri görmeyenlere görme duyusu sağlamayı amaçlayan bir projenin üzerinde çalışıyor.

18. I **wondered whether or not** Tom had told Mary she needed to do that.

Tom'un Mary'ye bunu yapması gerektiğini söyleyip söylemediğini **merak ettim.**

19. AIDS probably started in Africa, **where** people didn't **know that** it existed.

AIDS muhtemelen insanların varlığından haberdar olmadığı Afrika'da başlamıştır.

20. **However**, to fully understand the concept of globalization **and whether** it is good **or** bad for a country, **we must know its pros and cons.**

Ancak, küreselleşme kavramını ve bir ülke için iyi ya da kötü olup olmadığını tamamiyle anlamak için **onun avantajlarını ve dezavantajlarını bilmemiz gerekmektedir.**

Ders 9

Paragraf Çevirileri

What Causes Erosion?

Erosion is a continual process, and it can be caused naturally or through artificial means. While many people associate erosion with negative things like land slides and poor soil conditions, it is an important part of the geologic processes which make the Earth what it is. As soil and rock are slowly worn down, they cycle through the Earth's crust and the general environment, causing a constantly shifting and varied surface. One of the most powerful causes of erosion is water. Water is sometimes called the universal solvent, because it is so effective at dissolving and changing things. Rain and runoff contribute to erosion, as do glaciers, snow, and ice. Ice can be particularly insidious, because it will literally rip rock and soil apart as it expands and contracts. Many seashores distribute spectacular examples of water erosion, in the form of huge terraces of rocks slowly worn away by the ocean. Tectonic movement can also contribute to erosion, as can the wind. Wind transports materials from one place to another, and in extremely windy locations it can contribute a powerful scouring force to the process of erosion. Materials also naturally tend to slide down a slope, in a process called mass wasting. This downward pull is what causes mountains to slowly melt into hills and plains, and it is constantly happening, although not always in the spectacular form of a landslide.

Water Contamination

Water contamination is the term used to describe hazardous materials of any kind that are polluting a source of water. This could include both biological and chemical substances, and the water source may be ponds, lakes, seas, oceans, or reservoirs used for drinking and bathing by humans. The most common types of water contamination are chemical runoff from homes and businesses and sometimes human or animal waste materials. In industrialized nations, water contamination is much less common than in third world and developing countries. That's because sophisticated water purification systems are in place to clean waste materials from the water, disinfect it using chemicals, and then purify it so that it is safe for consumption. Areas that do not have these technologies may encounter contaminated water due to animal wastes entering the water supply or household chemicals running from the ground into underground wells. Most sources of water contamination in the industrialized world come from chemical pollution, either from the dumping of chemicals onto the ground or down drains, or through accidental spills. Oil spills, for instance, may occur from wells or ships and can contaminate water for miles from the spill site. Industrial plants may also dump wastes into water, although this is less common due to tighter government regulations regarding disposing of hazardous materials. Anyone who believes water contamination may be an issue in his or her area, or who witnesses water being polluted, should contact the local environmental agency. Humans and animals should avoid the contact with the contaminated water, including for use in bathing or watering plants. Generally, if water in a particular area is temporarily unsafe for drinking, an advisory will be sent out to the public. To avoid water contamination that occurs due to runoff into storm drains on streets or sidewalks, it is important to dispose of hazardous materials in the proper way. Household cleaners should not be poured down drains unless designed specifically for that purpose, as in the case of toilet or shower cleaners. Motor oil,

dead batteries, and acids should be taken to the proper facilities for disposal. They can be found by contacting the local environmental agency or a retailer who sells the product in question.

Vitamin C and Calcium

The relationship between vitamin C and calcium is an important one. Vitamin C can support calcium absorption, but too much can have a detrimental effect on calcium stores. Finding the right balance between this vitamin and mineral can be a step in the right direction for people who want to increase calcium absorption, protect themselves against tissue calcification, prevent diseases and get the most out of their supplements. Vitamin C can positively affect the way calcium is metabolized in the body. For many people who take calcium supplements, overload is a concern. Significant amounts of vitamin C intake can help protect against the calcification of soft tissue and add to the solubility of calcium. High levels of calcium in the body can also contribute to low stomach acids, so taking extra vitamin C can support the digestion process. Some healthcare professionals recommend taking vitamin C with calcium. The vitamin can be ingested in the form of a supplement or in foods that are rich in it, such as oranges. Supplements can provide higher doses, but the vitamin C found in foods might be able to be better assimilated into the body. If a consumer desires to take vitamin C and calcium together, he or she might do well to look for two separate products. This way, the consumer can find the best forms of each to take and combine them. Supplements that have them already combined do not always incorporate the best forms of the mineral or the vitamin. Excessive vitamin consumption is a potential problem. Some people take unnecessarily large quantities of vitamins and minerals for years, assuming that if a little is good for them, a lot must be better. There is no evidence to support their convictions. In fact, a study released last month in a public health journal says that people who take supplements are not healthier and do not live longer. According to researchers almost no one needs to take them. Vitamin deficiencies are almost nonexistent in the West except for among some elderly people whose diets do not usually include sufficient fresh fruit and vegetables.

What Causes Erosion?

Erosion is a continual process, and it can be caused naturally or through artificial means. While many people associate erosion with negative things like land slides and poor soil conditions, it is an important part of the geologic processes which make the Earth what it is. As soil and rock are slowly worn down, they cycle through the Earth's crust and the general environment, causing a constantly shifting and varied surface. One of the most powerful causes of erosion is water. Water is sometimes called the universal solvent, because it is so effective at dissolving and changing things. Rain and runoff contribute to erosion, as do glaciers, snow, and ice. Ice can be particularly insidious, because it will literally rip rock and soil apart as it expands and contracts. Many seashores distribute spectacular examples of water erosion, in the form of huge terraces of rocks slowly worn away by the ocean. Tectonic movement can also contribute to erosion, as can the wind. Wind transports materials from one place to another, and in extremely windy locations it can contribute a powerful scouring force to the process of erosion. Materials also naturally tend to slide down a slope, in a process called mass wasting. This downward pull is what causes mountains to slowly melt into hills and plains, and it is constantly happening, although not always in the spectacular form of a landslide.

Erozyonun Sebepleri Nelerdir?

Erozyon devamlı bir süreçtir ve doğal ya da yapay yollardan kaynaklanabilir. Çoğu insan erozyonu toprak kayması ve kötü toprak koşulları gibi olumsuz şeylerle ilişkilendirirken, dünyayı dünya yapan jeolojik süreçlerin önemli bir parçasıdır. Toprak ve kaya yavaş yavaş aşındıkça, sürekli hareketli ve değişken yüzeye sebep olarak yer kabuğuna ve genel çevreye dönüşür. Erozyonun en güçlü sebeplerinden biri sudur. Su bazen kapsamlı bir çözücü olarak adlandırılır çünkü bir şeyleri çözmede ve değiştirmede çok etkilidir. Yağmur ve akarsu buzulların, karın ve buzun yaptığı gibi erozyona sebep olur. Buz özellikle sinsi olabilir çünkü yayıldıkça ve büzüldükçe kelimenin tam manasıyla kaya ve toprağı parçalar. Çoğu deniz kenarı, okyanus tarafından yavaş yavaş aşındırılan geniş teraslı kayalar biçiminde şaşırtıcı su erozyonu örneklerine bölünmektedir. Tektonik hareket ayrıca rüzgârın da yapabildiğı gibi erozyona sebep olabilir. Rüzgâr bir yerdeki malzemeleri diğerine taşır ve aşırı rüzgârlı yerlerde erozyon sürecinin güçlü oyulmasına sebep olabilir. Malzemeler ayrıca toprak kayması adı verilen aşamada doğal olarak yokuş aşağı doğru kayma eğilimi gösterirler. Bu aşağı doğru çekim dağların yavaş yavaş eriyerek tepelere ve ovalara dönüşmesine sebep olan şeydir ve her ne kadar daima şaşırtıcı bir toprak kayması biçiminde olmasa da sürekli olur.

Water Contamination

Water contamination is the term used to describe hazardous materials of any kind that are polluting a source of water. This could include both biological and chemical substances, and the water source may be ponds, lakes, seas, oceans, or reservoirs used for drinking and bathing by humans. The most common types of water contamination are chemical runoff from homes and businesses and sometimes human or animal waste materials. In industrialized nations, water contamination is much less common than in third world and developing countries. That's because sophisticated water purification systems are in place to clean waste materials from the water, disinfect it using chemicals, and then purify it so that it is safe for consumption. Areas that do not have these technologies may encounter contaminated water due to animal wastes entering the water supply or household chemicals running from the ground into underground wells. Most sources of water contamination in the industrialized world come from chemical pollution, either from the dumping of chemicals onto the ground or down drains, or through accidental spills. Oil spills, for instance, may occur from wells or ships and can contaminate water for miles from the spill site. Industrial plants may also dump wastes into water, although this is less common due to tighter government regulations regarding disposing of hazardous materials. Anyone who believes water contamination may be an issue in his or her area, or who witnesses water being polluted, should contact the local environmental agency. Humans and animals should avoid the contact with the contaminated water, including for use in bathing or watering plants. Generally, if water in a particular area is temporarily unsafe for drinking, an advisory will be sent out to the public. To avoid water contamination that occurs due to runoff into storm drains on streets or sidewalks, it is important to dispose of hazardous materials in the proper way. Household cleaners should not be poured down drains unless designed specifically for that purpose, as in the case of toilet or shower cleaners. Motor oil, dead batteries, and acids should be taken to the proper facilities for disposal. They can be found by contacting the local environmental agency or a retailer who sells the product in question.

Su Kirliliği

Su kirliliği, bir su kaynağını kirleten her türlü tehlikeli maddeyi tanımlamak için kullanılan terimdir. Bu hem biyolojik hem de kimyasal maddeleri içerebilir ve su kaynağı havuzlar, göller, denizler, okyanuslar ya da insanlar tarafından içmek ve banyo yapmak için kullanılan su depoları olabilir. Su kirliliğinin en yaygın türü, ev ve iş yerlerinden ve bazen de insan ya da hayvanların artık

maddelerinden çıkan yüzey suyu akışlarıdır. Sanayileşmiş ülkelerde su kirliliği üçüncü dünya ülkelerinden ve gelişmekte olan ülkelere çok daha az yaygındır. Bu, sudan çıkan atık maddeleri temizlemek, kimyasallar kullanarak onu arındırmak ve ardından tüketim için güvenilir olsun diye onu saflaştırmak için var olan ileri teknoloji su arıtma sistemlerinden dolayıdır. Bu teknolojilere sahip olmayan bölgeler, su kaynaklarına giren hayvan atıklarından ve yüzeyden yer altı kuyularına akan ev kimyasallarından kaynaklanan kirlenmiş su ile karşılaşabilirler. Sanayileşmiş dünyadaki su kirliliğinin çoğu kaynağı, hem kimyasalların yüzeye ya da kanalizasyonlara boşaltılması hem de kazara taşması olan kimyasal kirlilikten kaynaklanmaktadır. Örneğin yer altından ya da gemilerden petrol taşmaları meydana gelebilir ve taşan bölgeden millerce uzaktaki suyu kirletebilir. Sanayi fabrikaları ayrıca atıkları suya boşaltabilirler, her ne kadar bu, tehlikeli maddelerin kontrolü ile ilgili olarak sıkı devlet kurallarından dolayı daha az yaygın olsa da. Su kirliliğinin kendi bölgesinde bir sorun olabileceğine inanan ya da suyun kirletildiğine şahit olan herkes yerel çevre koruma başkanlığı ile iletişime geçmelidir. İnsanlar ve hayvanlar, banyo yapmada ve bitkileri sulamada kullanılanı da içeren kirli suyla temastan kaçınmalıdırlar. Belli bir bölgedeki su geçici olarak içmek için güvenilir olmadığında, genellikle o bölgeye bir danışman gönderilir. Cadde ve kaldırımlardaki rögarlara akan sulardan dolayı meydana gelen su kirliliğinden kaçınmak için, tehlikeli maddeleri uygun bir yöntemle kontrol altına almak önemlidir. Tuvalet ve duş temizleyicileri gibi ev temizleyicileri, bu maksatla özel olarak tasarlanmadıkları sürece kanalizasyonlara dökülmemelidirler. Motor yağı, bitmiş piller ve asitler, imha için uygun tesislere götürülmelidir. Bu yerler, çevre koruma başkanlığı ya da söz konusu ürünleri satan bir satıcı ile iletişime geçilerek bulunabilir.

Vitamin C and Calcium

The relationship between vitamin C and calcium is an important one. Vitamin C can support calcium absorption, but too much can have a detrimental effect on calcium stores. Finding the right balance between this vitamin and mineral can be a step in the right direction for people who want to increase calcium absorption, protect themselves against tissue calcification, prevent diseases and get the most out of their supplements. Vitamin C can positively affect the way calcium is metabolized in the body. For many people who take calcium supplements, overload is a concern. Significant amounts of vitamin C intake can help protect against the calcification of soft tissue and add to the solubility of calcium. High levels of calcium in the body can also contribute to low stomach acids, so taking extra vitamin C can support the digestion process. Some healthcare professionals recommend taking vitamin C with calcium. The vitamin can be ingested in the form of a supplement or in foods that are rich in it, such as oranges. Supplements can provide higher doses, but the vitamin C found in foods might be able to be better assimilated into the body. If a consumer desires to take vitamin C and calcium together, he or she might do well to look for two separate products. This way, the consumer can find the best forms of each to take and combine them. Supplements that have them already combined do not always incorporate the best forms of the mineral or the vitamin.

C Vitamini ve Kalsiyum

C vitamini ve kalsiyum arasındaki ilişki önemli bir şeydir. C vitamini kalsiyum alımını destekler fakat çok fazlasının kalsiyum depolarında olumsuz etkisi olabilir. Bu vitamin ve mineral arasındaki doğru dengeyi bulmak, kalsiyum alımını arttırmak, kendilerini doku kalsifikasyonuna karşı korumak, hastalıkları engellemek ve besinlerinin çoğunu almak isteyen insanlar için doğru yönde bir adım olabilir. C vitamini kalsiyumun vücudu metobolize ettiği şekli olumlu etkileyebilir. Kalsiyum besinleri alan birçok insan için aşırı yük bir endişedir. Önemli miktarda C vitamini alımı yumuşak doku kalsifikasyonuna karşı koruma sağlar ve kalsiyumun çözünürlüğünü artırır. Vücuttaki yüksek kalsiyum seviyesi ayrıca mide asidinin azalmasına katkı sağlar, böylelikle ekstra C vitamini almak sindim sürecini kuvvetlendirir. Bazı sağlık bakım uzmanları C vitaminin kalsiyumla birlikte alınmasını önermektedirler. Vitamin, takviye biçiminde ya da portakal gibi vitamin bakımından zengin olan gıdalardan alınabilir. Takviyeler yüksek dozlar sağlayabilir ancak

gıdalardaki C vitamini vücutta daha iyi sindirilebilir. Eğer bir tüketici C vitamini ve kalsiyumu birlikte almak istiyorsa, iki ayrı ürünü aramak için en iyisini yapabilir. Tüketici bu yolla her birinin alınacak ve birbiri ile kombine edilecek en iyi biçimlerini bulabilir. Hali hazırda kombine edilmiş bunlara sahip takviyeler daima mineral ya da vitaminin en iyi şekli için uygun olmaz.

Vitamin Consumption

Excessive vitamin consumption is a potential problem. Some people take unnecessarily large quantities of vitamins and minerals for years, assuming that if a little is good for them, a lot must be better. There is no evidence to support their convictions. In fact, a study released last month in a public health journal says that people who take supplements are not healthier and do not live longer. According to researchers almost no one needs to take them. Vitamin deficiencies are almost nonexistent in the West except for among some elderly people whose diets do not usually include sufficient fresh fruit and vegetables.

Vitamin Tüketimi

Aşırı vitamin tüketimi olası bir sorundur. Bazı insanlar birazı onlar için iyiye, çoğunun daha iyi olması gerektiğini farz ederek yıllardır gereksiz yere çok miktarda vitamin ve mineral alır. Onların inançlarını destekleyecek hiç kanıt yoktur. Aslında, halk sağlığı dergisinde geçen ay yayınlanan bir çalışma, takviyeler alan insanların daha sağlıklı olmadığını ve daha uzun yaşamadıklarını söylüyor. Araştırmacılara göre neredeyse hiç kimsenin onları almasına gerek yoktur. Vitamin eksiklikleri, beslenmeleri genellikle yeterli taze meyve ve sebzeler içermeyen bazı yaşlı insanlar arasında olması dışında Batıda hemen hemen hiç mevcut değildir.

Önemli Not: İngilizce sınavlarına hazırlanan arkadaşlar için soruların nasıl hazırlandığının görülmesi ve dikkatin çeviri dışında başka konulara da verilmesi gerektiğini gösterebilmek için bu çeviri metinleri verildi. “Vitamin C and Calcium” paragrafının son bölümüne “Vitamin Consumption” ile ilgili bir bölüm eklendi. Sınavlarda “İlgisiz Cümle Soruları” olarak böyle sorular sorulmaktadır.

Ders 10

Paragraf Çevirileri

Greenhouse Effect

The greenhouse effect refers to the fact that earth is surrounded by an atmosphere which acts like the transparent cover of a greenhouse, allowing sunlight to filter through while trapping heat. Greenhouse gases are trace gases of mainly water vapor, carbon dioxide, methane, ozone, and nitrous oxide. The earth's atmosphere largely consists of nitrogen and oxygen, but they are not greenhouse gases nor do they contribute to the greenhouse effect. During the daytime, the earth absorbs heat directly from the sun and reflects it out to space. Without an atmosphere causing a greenhouse effect, this heat would escape at night, in the absense of direct sunlight, and the earth's temperature would fall rapidly. Instead, gaseous molecules absorb the heat given off by the planet, and re-radiate it out in all directions, reabsorbing it and redistributing it again and again. This keeps the earth's surface relatively warm and the average temperature comfortable. The greenhouse effect is key in earth's ability to maintain a temperarture that sustains life. A look to our neighboring planets of Venus and Mars shows what happens when the greenhouse effect - which is akin to a blanket covering the planet - becomes too thick or too thin. Temperatures on Venus soar because of its very thick blanket or atmosphere. The runaway greenhouse effect here is staggering. Mars on the other hand has such a thin blanket (atmosphere) and a weak greenhouse effect, that the planet is very cold. The natural greenhouse effect on Earth is responsible for life as we know it. We may, however, need to become better stewards of our greenhouse gases in order to preserve life.

What is Chemistry?

Chemistry is the study of atoms, molecules, and the interactions they undergo, called chemical reactions. Through the breaking and forming of atomic bonds, various compounds change into new compounds, either producing or consuming energy in the process. Energy may be released in the form of heat or light, as in a fire or explosion. By exploiting what scientists know about chemical reactions, chemicals with useful properties can be produced. The word derives from the slang term for the older term, "alchemist." Modern chemistry is generally thought to have begun in the 17th century, most prominently with the experiments and writings of Robert Boyle. It was Boyle that formulated Boyle's law, which holds that the temperature and volume of a gas are related. Today, chemistry is a fundamental part of civilization. It is used to manufacture just about everything, and chemical processing is ubiquitous and consumes a major portion of humanity's total energy budget. Being a chemical engineer is one of the highest-paying scientific careers.

Archeological Finds

If you wish to glimpse the ancient trophies of Pedra Furada, in a difficult, mountainous area of northeastern Brazil, you must be prepared to face intense dry heat, treacherous rocky ground, sudden flooding, boulders falling from cliffs, aggressive snakes and swarms of mosquitoes. It's worth it, though, for the archeological treasures to be found there are exceptionally ancient. Rock paintings - vivid depictions of prehistoric ways of life, including dancing, hunting, war and sex rituals - have been dated at more than 12, 000 years old, while curious pebble structures, primeval bonfires and early stone tools are up to 50, 000 years old. The discovery of the remains had a profound effect on our knowledge of American prehistory, for they suggested that the first people in the New World arrived not via a bridge of ice from Siberia but by sea from Africa or possibly even Australia.

Scientific Method: Defend the Integrity of Physics

The most common view among scientists is that mathematics and physics are quite different. Physics describes the universe and depends on experiment and observation. The particular laws that govern our universe, such as Newton's laws of motion, must be determined empirically and then asserted like axioms that cannot be logically proved, merely verified. Mathematics, on the other hand, is somehow independent of the universe. Results and theorems, such as the properties of the integers and real numbers, do not depend in any way on the particular nature of reality in which we find ourselves. Mathematical truths would be true in any universe.

Diseases

Even though there have been truly significant advances in modern medicine, health problems still abound and cause untold misery. Although heart disease and cancer were rare at the beginning of the 20th century, today these two diseases strike with increasing frequency, in spite of billions of dollars in research to combat them, and in spite of tremendous advances in diagnostic and surgical techniques. In America, one person in three suffers from allergies, one in ten has ulcers and one in five is mentally ill. Every year, a quarter of a million infants are born with a birth defect and undergo expensive surgery, or are hidden away in institutions. Other degenerative diseases such as arthritis, multiple sclerosis, diabetes, and chronic fatigue afflict a significant majority of Americans. Further learning disabilities make life miserable for seven million young people and their parents. These diseases were extremely rare only a generation or two ago. Today, chronic illness afflicts nearly half of all Americans and causes three out of four deaths in the United States.

Greenhouse Effect

The greenhouse effect refers to the fact that earth is surrounded by an atmosphere which acts like the transparent cover of a greenhouse, allowing sunlight to filter through while trapping heat. Greenhouse gases are trace gases of mainly water vapor, carbon dioxide, methane, ozone, and nitrous oxide. The earth's atmosphere largely consists of nitrogen and oxygen, but they are not greenhouse gases nor do they contribute to the greenhouse effect. During the daytime, the earth absorbs heat directly from the sun and reflects it out to space. Without an atmosphere causing a greenhouse effect, this heat would escape at night, in the absence of direct sunlight, and the earth's temperature would fall rapidly. Instead, gaseous molecules absorb the heat given off by the planet, and re-radiate it out in all directions, reabsorbing it and redistributing it again and again. This keeps the earth's surface relatively warm and the average temperature comfortable. The greenhouse effect is key in earth's ability to maintain a temperature that sustains life. A look to our neighboring planets of Venus and Mars shows what happens when the greenhouse effect - which is akin to a blanket covering the planet - becomes too thick or too thin. Temperatures on Venus soar because of its very thick blanket or atmosphere. The runaway greenhouse effect here is staggering. Mars on the other hand has such a thin blanket (atmosphere) and a weak greenhouse effect, that the planet is very cold. The natural greenhouse effect on Earth is responsible for life as we know it. We may, however, need to become better stewards of our greenhouse gases in order to preserve life.

Sera Gazı Etkisi

Sera gazı etkisi, ısıyı tutarken güneş ışığının içeri girmesini sağlayarak şeffaf bir sera örtüsü gibi hareket eden atmosfer tarafından çevrelenmiş dünyayı ifade eder. Sera gazları başta su buharı, karbondioksit, metan, ozon, nitroz oksit in küçük karışımlarıdır. Dünyanın atmosferi büyük ölçüde nitrojen ve oksijenden oluşmaktadır, fakat bunlar ne sera gazıdır ne de sera gazı etkisine sebep olurlar. Gündüzleri, dünya sıcaklığı doğrudan güneşten emer ve bunu uzaya yansıtır. Sera gazı etkisine sebep olan bir atmosfer olmazsa doğrudan güneş ışığının yokluğunda bu sıcaklık gece kaybolacaktır ve dünyanın sıcaklığı hızlı bir şekilde düşecektir. Bunun yerine, gaz molekülleri gezegen tarafından yayılan sıcaklığı emerler ve tekrar tekrar emerek ve yayarak her yöne yeniden yayarlar. Bu dünyanın sıcaklığını nispeten sıcak tutar ve ortalama sıcaklık tatmin edicidir. Sera gazı etkisi, dünyanın hayatı sürdüren sıcaklığı koruma becerisinin esasıdır. Komşu gezegenlerimizden

**MÜHENDİSLİK YAKLAŞIMIYLA
İNGİLİZCEDEN TÜRKÇEYE AKADEMİK ÇEVİRİ
Doç. Dr. Mehmet Metin ÖZGÜVEN**

Venüs ve Mars’a baktığımızda, gezegeni kaplayan bir battaniyeye benzeyen sera gazı etkisi çok kalın ya da çok ince olduğunda ne olduğunu gösterir. Çok kalın örtü ya da atmosferden dolayı Venüs’deki sıcaklıklar artar. Buradaki denetimsiz sera gazı etkisi şaşırtıcıdır. Diğer taraftan, Mars öylesine ince bir atmosfere ve zayıf bir sera gazı etkisine sahiptir ki bu gezegen çok soğuktur. Bildiğimiz gibi dünyadaki doğal sera gazı etkisi yaşamdan sorumludur. Ancak hayatı korumak için sera gazlarımızın daha iyi korucuları olmamız gerekmektedir.

What is Chemistry?

Chemistry is the study of atoms, molecules, and the interactions they undergo, called chemical reactions. Through the breaking and forming of atomic bonds, various compounds change into new compounds, either producing or consuming energy in the process. Energy may be released in the form of heat or light, as in a fire or explosion. By exploiting what scientists know about chemical reactions, chemicals with useful properties can be produced. The word derives from the slang term for the older term, "alchemist." Modern chemistry is generally thought to have begun in the 17th century, most prominently with the experiments and writings of Robert Boyle. It was Boyle that formulated Boyle's law, which holds that the temperature and volume of a gas are related. Today, chemistry is a fundamental part of civilization. It is used to manufacture just about everything, and chemical processing is ubiquitous and consumes a major portion of humanity's total energy budget. Being a chemical engineer is one of the highest-paying scientific careers.

Kimya Nedir?

Kimya, atomların, moleküllerin ve kimyasal reaksiyon adı verilen geçirdikleri etkileşimlerin çalışmasıdır. Atom bağlarının parçalanması ve oluşmasıyla çeşitli bileşenler süreç içerisinde ya yeni bileşenlere dönüşür ya da enerji üretir ya da tüketirler. Enerji bir yangın ya da patlamadaki gibi ısı ya da ışık biçiminde açığa çıkabilir. Bilim adamlarının kimyasal tepkimeler hakkında bildikleri şeyden faydalanarak yararlı özellikleri olan kimyasallar üretilir. Sözcük eski bir argo kelime olan “simyacı” dan gelmektedir. Modern kimyanın genel olarak 17.yy’da özellikle Robert Boyle’nin deneyimleri ve yazılarıyla başlamış olduğu düşünülmektedir. Gazın sıcaklık ve hacminin birbiriyle bağlantılı olduğunu söyleyen Boyle kanununu formüle eden Robert Boyle idi. Günümüzde kimya medeniyetin temel bir parçasıdır. Her şeyle ilgili imal etmek için kullanılır ve kimyasal süreç her yerde bulunur ve insanoğlunun toplam enerji bütçesinin büyük bir bölümünü tüketir. Kimya mühendisi olmak bilimsel kariyerler arasında en yüksek ücretlilerden biridir.

Archeological Finds

If you wish to glimpse the ancient trophies of Pedra Furada, in a difficult, mountainous area of northeastern Brazil, you must be prepared to face intense dry heat, treacherous rocky ground, sudden flooding, boulders falling from cliffs, aggressive snakes and swarms of mosquitoes. It's worth it, though, for the archeological treasures to be found there are exceptionally ancient. Rock paintings - vivid depictions of prehistoric ways of life, including dancing, hunting, war and sex rituals - have been dated at more than 12, 000 years old, while curious pebble structures, primeval bonfires and early stone tools are up to 50, 000 years old. The discovery of the remains had a profound effect on our knowledge of American prehistory, for they suggested that the first people in the New World arrived not via a bridge of ice from Siberia but by sea from Africa or possibly even Australia.

Arkeolojik Keşifler

Eğer Kuzeydoğu Brezilya'nın dağlık alanı Pedra Furada'nın eski ödülleriine bakmak istiyorsan, sen yoğun kuru sıcak, tehlikeli kayalık yer, ani sel, uçurumlardan düşen kaya kütlesi, agresif yılanlar ve sivri sineklerin kümesiyle karşı karşıya kalmaya hazırlıklı olmalısın. Buna değer, fakat, arkeolojik hazineleri bulmak için olağanüstü eskiden kalmazdır. Kaya resimleri, yaşamın tarih öncesi yollarının canlı tanımları, dans, avlanma, savaş ve seks ritüelleri 12,000 yıldan daha fazla tarihlenmiş durumdadır, oysa tuhaf çakıl yapıları, ilkel şenlik ateşi ve ilk taş araçlar 50.000 yıllarına kadardır. Kalıntıların keşfi Amerikan tarih öncesi bilgimiz üzerine derin bir etkiye sahipti, çünkü yeni dünyadaki ilk insanlar Sibiryadan buzun bir köprüsü üzerinden ulaşmadığını, fakat Avusturalya dahi ya da muhtemelen Afrika'dan denizle ulaştığını ileri sürdü.

Scientific Method: Defend the Integrity of Physics

The most common view among scientists is that mathematics and physics are quite different. Physics describes the universe and depends on experiment and observation. The particular laws that govern our universe, such as Newton's laws of motion, must be determined empirically and then asserted like axioms that cannot be logically proved, merely verified. Mathematics, on the other hand, is somehow independent of the universe. Results and theorems, such as the properties of the integers and real numbers, do not depend in any way on the particular nature of reality in which we find ourselves. Mathematical truths would be true in any universe.

Bilimsel Yöntem: Fiziğin Bütünlüğünü Koruyun

Bilim adamları arasındaki en yaygın görüş matematik ve fiziğin oldukça farklı olmasıdır. Fizik evreni tanımlar ve deney ve gözleme bağlıdır. Newton'un devrim yasaları gibi evrenimizi yöneten belirli yasalar deneysel olarak belirlenmeli ve sonra mantıksal olarak kanıtlanamayan, sadece doğrulanabilen belitler gibi ileri sürülmelidir. Diğer yandan matematik biraz evrenden bağımsızdır. Tam sayı ve gerçek sayıların özellikler gibi sonuç ve teoremler kendimizi bulduğumuz belirli gerçeklik doğasına herhangi bir şekilde bağlı değildir. Matematiksel doğrular her evrende gerçektir.

Diseases

Even though there have been truly significant advances in modern medicine, health problems still abound and cause untold misery. Although heart disease and cancer were rare at the beginning of the 20th century, today these two diseases strike with increasing frequency, in spite of billions of dollars in research to combat them, and in spite of tremendous advances in diagnostic and surgical techniques. In America, one person in three suffers from allergies, one in ten has ulcers and one in five is mentally ill. Every year, a quarter of a million infants are born with a birth defect and undergo expensive surgery, or are hidden away in institutions. Other degenerative diseases such as arthritis, multiple sclerosis, diabetes, and chronic fatigue afflict a significant majority of Americans. Further learning disabilities make life miserable for seven million young people and their parents. These diseases were extremely rare only a generation or two ago. Today, chronic illness afflicts nearly half of all Americans and causes three out of four deaths in the United States.

Hastalıklar

Modern tıpta gerçekten önemli ilerlemeler olmasına rağmen sağlık sorunları hala çok sayıdadır ve anlatılmamış gizeme sebep olur. Kalp hastalığı ve kanser 20. yüzyılın başlangıcında nadir olmasına rağmen bugün onlarla savaşmak için araştırmada milyarlarca dolara rağmen ve teşhis ve cerrahi tekniklerdeki büyük ilerlemelere rağmen bu iki hastalık artan sıklıkla dikkat çekiyor. Amerika'da üç kişiden birisi alerjiden muzdarip, on kişiden birinin ülseri var ve beşinden biri akıl hastasıdır. Her yıl bir milyon bebeğin dörtte biri doğum kusuruyla doğar ve pahalı ameliyat olur yada kurumlarda gizlenir. Eklem iltihabı, çoklu skleroz, şeker hastalığı ve kronik yorgunluk gibi diğer dejeneratif hastalıklar Amerikalıların önemli bir çoğunluğuna acı verir. Daha fazla öğrenme güçlükleri yedi milyon genç insan ve ebeveynleri için hayatı berbat eder. Bu hastalıklar sadece bir yada iki kuşak önce aşırı derecede nadirdi. Günümüzde kronik hastalık neredeyse tüm Amerikalıların neredeyse yarısına acı verir ve ABD'de dört ölümden üçüne sebep olur.

Ders 11

Paragraf Çevirileri

What Causes Foot Cramps and Hand Cramps?

Foot cramps are something that many people experience from time to time. There are many different reasons why foot cramps may develop. Some have to do with nutrition, while other bouts are due to excess strain on the feet themselves. One of the more common reasons for foot cramps is old-fashioned fatigue. Cramps can occur when the feet are simply tired from walking or standing for extended periods of time. This can be especially true in settings where the walking and standing take place on a hard and unforgiving surface, such as concrete. Often, adding some cushioning inserts to the shoes will help to minimize some of the stress and strain placed on the feet and help to eliminate frequent foot cramps. Foot pain and cramping may also be a sign of decreased circulation. When the blood flow to the extremities is not what it should be, those extremities do not receive the oxygen they need. When it comes to the feet, an inadequate supply of oxygen can cause muscles in the feet to cramp. Addressing the health issue that is causing the decreased circulation will help to minimize the incidence of foot cramps. A lack of essential vitamins and minerals can also lead to foot cramps. Low potassium levels often cause cramps in both the legs and the feet. Nutritional deficiencies can be corrected by eating a balanced diet and using supplements to provide the body with anything it is not getting from the food. A foot cramp due to poor nutrition can be reversed within a matter of days when the body begins to receive the right balance of vitamins and minerals on a daily basis. Poor hydration may also trigger a bout of foot cramps. Drinking water will often help; however, anyone who smokes or drinks alcohol regularly will want to try cutting back on those habits. Both smoking and the consumption of alcohol can increase the chances of dehydration, and thus may be the root cause of the foot cramps. General health issues may also lead to foot cramps. People with diabetes sometimes experience foot cramps due to the decreased flow of oxygen to the feet. There are treatments that help to minimize the physical discomforts brought on by diabetes and other health conditions and minimize the potential for experiencing cramping in

one or both feet. Often, foot cramps are a temporary pain that will quickly go away by making some lifestyle or dietary changes. If the foot cramps persist, it is important to see a doctor immediately. Foot cramps may be a sign of an underlying illness that can be effectively treated if caught in the early stages. Hand cramps are a common event when the hands are also experiencing muscle spasms. Often very painful, hand cramping can be a sign of a number of different types of diseases, most of which can either be cured or at least managed. In some instances, the root cause for the cramping is nothing more than overworked hands that require some rest in order to allow the muscle tension to subside to normal levels. People who engage in repetitive hand work are more likely to experience hand cramps from time to time. This includes people who work primarily on computers, typing for most of the workday. In addition, factory workers who use their hands for repetitive handling of materials on an assembly line may also find that the hands become sore and tend to cramp more often. Typically, some type of deep heating cream will help to relax the tense muscles and alleviate the cramping, especially when accompanied with a break in activity for a half hour or more. Nutritional deficiencies can also be the root cause for hand cramps. In particular, a lack of calcium in the diet can cause tension in the hands and lead to cramping. In some people, lower levels of potassium and vitamin D will also lead to cramping that can be very painful. Typically, using nutritional supplements and making some adjustments in the diet to make sure the missing nutrients are consumed daily will make it possible to ease the cramps within a day or so. Hand cramps can also be caused by low intakes of fluids. When this is the case, something as simple as making sure to drink more water and other fluids such as fruit juice or herbal teas will help to reverse the problem. Keep in mind that fluids containing caffeine may actually exacerbate the problem and are not usually recommended when there is a need to rehydrate the body after exercise and other strenuous activities. Along with everyday issues that can lead to hand cramping, this type of pain can also be connected with a number of different health problems. People suffering

from Huntington's disease, Parkinson's disease, or multiple sclerosis, or who have some type of damage to the nervous system may find that cramping is part of the symptoms they commonly experience. An overactive or underactive thyroid may also be the reason behind the hand cramps. For this reason, continued problems with cramping should be reported to a physician, and tests ran to determine if there is an ongoing health issue that is manifesting in part with the cramps. By finding out exactly what is causing the hand cramps, proper treatments can be initiated and the individual can enjoy days that are relatively pain-free.

Ayak ve El Kramplarının Sebepleri Nedir?

Ayak krampları zaman zaman birçok insanın tecrübe ettiği bir şeydir. Ayak kramplarının neden geliştiğinin birçok farklı sebebi vardır. Bazıları beslenme ile ilgiliyken diğer nöbetler ayağın aşırı zorlanması yüzündendir. Ayak kramplarının daha yaygın sebeplerinden biri modası geçmiş yorgunluktur. Kramplar, ayaklar basitçe uzun süre ayakta durmak ve yürümekten yorulduğunda ortaya çıkabilir. Bu özellikle yürüyüşün ve ayakta durmanın beton gibi sert ve affetmez bir yüzeyde olduğu durumlarda gerçek olabilir. Sıklıkla ayakkabılara biraz tampon parça eklemek ayaktaki baskıyı ve zorlamayı en aza indirmeye ve sık görülen ayak kramplarını yok etmeye yardım eder. Ayak ağrısı ve kramp dolaşım azalmasının da bir işareti olabilir. Eller ve ayaklara kan akışı olması gerektiği gibi değilken, eller ve ayaklar ihtiyaç duydukları oksijeni alamazlar. Söz konusu ayaklar olunca, yetersiz oksijen sağlanması kasların ayakta krampına sebep olabilir. Dolaşım azalmasına sebep olan sağlık sorunlarına müdahale ayak kramplarının ortaya çıkmasını en aza indirmeye yardım eder. Gerekli vitamin ve mineral eksikliği de ayak kramplarına yol açabilir. Düşük potasyum düzeyi hem bacaklarda hem ayaklarda sık sık krampa sebep olur. Beslenme eksiklikleri, dengeli beslenerek ve vücudun yiyeceklerden alamadıklarını tedarik eden takviyeleri kullanarak düzeltilebilir. Kötü beslenme yüzünden olan bir ayak krampı vücut günlük olarak doğru dengede vitamin ve mineralleri aldığı anda birkaç gün içinde geri çevrilebilir. Zayıf hidrasyon da ayak krampı nöbetlerini tetikleyebilir. Su içmek çoğu zaman işe yarar, ama düzenli olarak sigara veya alkol içen biri bu alışkanlıkları kesmeyi denemeyi isteyecektir. Hem sigara içmek hem alkol tüketimi dehidrasyon riskini arttırabilir ve böylece ayak krampının esas sebebi olabilir. Genel sağlık sorunları da ayak kramplarına yol açabilir. Şeker hastalığı olan insanlar bazen oksijenin ayaklara az akışı nedeniyle ayak krampları deneyimleyebilir. Şeker hastalığının sebep olduğu fiziksel rahatsızlıkları ve tek veya iki ayakta kramp geçirme potansiyelini en aza indirmeye yarayan tedaviler vardır. Sıklıkla ayak krampları bazı yaşam stili ve beslenme değişiklikleri yaparak hızla geçen geçici bir ağrıdır. Eğer ayak krampları devam ederse, hemen doktora görünmek önemlidir. Ayak krampları, ilk evrelerde yakalanırsa etkili bir şekilde tedavi edilebilecek bir altında yatan hastalığın işareti olabilirler. El krampları, eller de kas spazmı geçirirken görülen yaygın bir olaydır. Sıklıkla çok ağrılı olan el krampları çoğu zaman ya tedavi edilebilir ya da en azından baş edilebilir olan birkaç farklı hastalığının işareti olabilir. Bazı durumlarla, krampın esas sebebi, kas tansiyonunun normal seviyeye indirmek için biraz dinlenme gerektiren aşırı çalışmış ellerden başka bir şey değildir. Tekrarlamalı el işiyle meşgul olan insanların zaman zaman el krampı yaşaması daha muhtemeldir. Bu, iş gününün çoğunu öncelikle bilgisayarda yazma işlemi yapan insanları kapsar.

Ek olarak, ellerini montaj hattındaki materyallerin tekrarlanan işleminde kullanan fabrika işçileri de ellerinin ağırlı ve krampa daha çok eğilimli olduğunu anlayabilirler. Tipik olarak, bazı derin ısıtma kremleri, özellikle yarım saat veya daha fazla süreyle aktiviteye ara vermeyle beraber, kas gerginliğini rahatlatmaya ve krampı yatıştırmaya yarayacaktır. Beslenme eksiklikleri de el krampları için kaynak sebep olabilir. Özellikle, beslenmedeki kalsiyum eksikliği ellerde gerginliğe sebep olabilir ve krampa yol açabilir. Bazı insanlarda, düşük kalsiyum ve D vitamini seviyesi de çok ağırlı olabilecek krampa yol açabilir. Genellikle, eksik besin maddelerinin günlük olarak alındığından emin olmak için besin ilaveleri kullanmak ve beslenmede bazı ayarlamalar yapmak krampları bir gün içinde falan hafifletmeyi mümkün kılacaktır. El krampları ayrıca düşük sıvı alımından da kaynaklanabilir. Durum buyken, daha fazla su ve meyve suyu veya bitkisel çaylar gibi diğer sıvıları içmeyi sağlama almak kadar basit bir şey problemi tersine çevirmeye yardım edecektir. Kafein içeren sıvıların aslında problemi daha kötü bir duruma sokacağı ve egzersiz ve diğer zor aktivitelerden sonra vücudu rehidre etmeye ihtiyaç olduğunda genellikle tavsiye edilmediği aklınızda bulunsun. El krampına yol açabilen günlük meselelerle birlikte, bu tipte ağrı birçok farklı sağlık problemiyle de ilişkilendirilebilir. Huntington, Parkinson veya çoklu sertleşimden ya da sinir sistemine zarar veren bazı tip hastalıklardan acı çeken insanlar krampın ortak olarak deneyimledikleri semptomların parçası olduğunu anlayabilirler. Aşırı faaliyet gösteren ya da yetersiz tiroid de el kramplarının arkasındaki sebep olabilir. Bu sebeple, devam eden kramp problemleri bir hekime bildirilmeli ve kramplarla açığa çıkan bir süregelen sağlık problemi olup olmadığını tespit etmek için testler yürütülmeli. El kramplarına tam olarak neyin sebep olduğunu bularak uygun tedaviler başlatılabilir ve birey nispeten ağrısız günlerin tadını çıkarabilir.

Ders 12

Paragraf Çevirileri

Making Time for Science

Chronobiology might sound a little futuristic – like something from a science fiction novel, perhaps – but it’s actually a field of study that concerns one of the oldest processes life on this planet has ever known: short-term rhythms of time and their effect on flora and fauna. This can take many forms. Marine life, for example, is influenced by tidal patterns. Animals tend to be active or inactive depending on the position of the sun or moon. Numerous creatures, humans included, are largely diurnal – that is, they like to come out during the hours of sunlight. Nocturnal animals, such as bats and possums, prefer to forage by night. A third group are known as crepuscular: they thrive in the low-light of dawn and dusk and remain inactive at other hours. When it comes to humans, chronobiologists are interested in what is known as the circadian rhythm. This is the complete cycle our bodies are naturally geared to undergo within the passage of a twenty-four hour day. Aside from sleeping at night and waking during the day, each cycle involves many other factors such as changes in blood pressure and body temperature. Not everyone has an identical circadian rhythm. ‘Night people’, for example, often describe how they find it very hard to operate during the morning, but become alert and focused by evening. This is a benign variation within circadian rhythms known as a chronotype. Scientists have limited abilities to create durable modifications of chronobiological demands. Recent therapeutic developments for humans such as artificial light machines and melatonin administration can reset our circadian rhythms, for example, but our bodies can tell the difference and health suffers when we breach these natural rhythms for extended periods of time. Plants appear no more malleable in this respect; studies demonstrate that vegetables grown in season and ripened on the tree are far higher in essential nutrients than those grown in greenhouses and ripened by laser. Knowledge of chronobiological patterns can have many pragmatic implications for our day-to-day lives. While contemporary living can sometimes appear to subjugate biology – after all, who needs circadian rhythms when we have caffeine pills, energy

drinks, shift work and cities that never sleep? – keeping in synch with our body clock is important. The average urban resident, for example, rouses at the eye-blearing time of 6.04 a.m., which researchers believe to be far too early. One study found that even rising at 7.00 a.m. has deleterious effects on health unless exercise is performed for 30 minutes afterward. The optimum moment has been whittled down to 7.22 a.m.; muscle aches, headaches and moodiness were reported to be lowest by participants in the study who awoke then. Once you're up and ready to go, what then. If you're trying to shed some extra pounds, dieticians are adamant: never skip breakfast. This disorients your circadian rhythm and puts your body in starvation mode. The recommended course of action is to follow an intense workout with a carbohydrate-rich breakfast; the other way round and weight loss results are not as pronounced. Morning is also great for breaking out the vitamins. Supplement absorption by the body is not temporal-dependent, but naturopath Pam Stone notes that the extra boost at breakfast helps us get energised for the day ahead. For improved absorption, Stone suggests pairing supplements with a food in which they are soluble and steering clear of caffeinated beverages. Finally, Stone warns to take care with storage; high potency is best for absorption, and warmth and humidity are known to deplete the potency of a supplement. After-dinner espressos are becoming more of a tradition – we have the Italians to thank for that – but to prepare for a good night's sleep we are better off putting the brakes on caffeine consumption as early as 3 p.m. With a seven hour half-life, a cup of coffee containing 90 mg of caffeine taken at this hour could still leave 45 mg of caffeine in your nervous system at ten o'clock that evening. It is essential that, by the time you are ready to sleep, your body is rid of all traces. Evenings are important for winding down before sleep; however, dietician Geraldine Georgeou warns that an after-five carbohydrate-fast is more cultural myth than chronobiological demand. This will deprive your body of vital energy needs. Overloading your gut could lead to indigestion, though. Our

digestive tracts do not shut down for the night entirely, but their work slows to a crawl as our bodies prepare for sleep. Consuming a modest snack should be entirely sufficient.

Bilim Açısından Zaman Düzeni

Kronobiyoloji bir bilim kurgu romanından bir şey gibi biraz geleceğe dair gibi gelebilir, fakat aslında bu gezegen üzerinde en eski yaşam süreçlerinden birini ilgilendiren, şimdiye kadar hiç bilinmeyen çalışmanın bir alanıdır: kısa süreli uyum ve bitkiler ve hayvanlar üzerine etkileri. Bu birçok şekil alabilir. Deniz yaşamı, örneğin, gelgit biçimleri tarafından etkilenir. Hayvanlar ay ya da güneşin durumuna bel bağlayarak aktif ya da pasif olma eğilimindedir. Sayısız yaratıklar, insanlar dahil, büyük oranda günlüktür, yani onlar gün ışığı sırasında ortaya çıkmayı severler. Gece hayvanları, örneğin yarasalar ve sıçanlar geceleyin yiyecek aramayı tercih eder. Üçüncü bir grup alaca karanlıkta çıkanlar olarak bilinir: onlar diğer saatlerde pasif kalır, alacakaranlık ve az ışıktaki gelişirler. İnsanlar söz konusu olduğunda, Kronobiyolojistler 24 saatlik uyum olarak bilinen şeyle ilgilenirler. Bu bizim vücudumuzun tam döngüsüdür, doğal olarak 24 saatin geçişinde maruz kalmaya bağlıdır. Gün esnasında uyanma ve geceleyin uyumadan başka, her döngü örneğin kan basıncındaki ve vücut sıcaklığındaki değişimler gibi birçok diğer faktör içerir. Herkes benzer günlük uyuma sahip değildir. Gece insanları örneğin genellikle sabah sırasında çalışmanın nasıl çok zor bulduklarını tanımlarlar, fakat akşama kadar odaklanmış ve uyanık olurlar. Bu bir kronotype olarak bilinen 24 saatlik bitkiler uyum içinde kötü bir varyasyondur. Bilimadamları kronobiyoloji taleplerinin sağlam değişikliği yaratmak için yetenekleri sınırlamış durumdadır. İnsanlar için son iyileştirici gelişmeler örneğin yapay ışık makinaları ve melatonin yönetimi gibi 24 saatlik uyumumuzu baştaki konumuna getirebilir, örneğin, fakat vücudumuz zamanın geniş dönemi için bu doğal uyumu biz ihlal ettiğimiz zaman sağlık acı çekmesi ve farklılığı anlatabilir. Bitkiler bu açıdan artık uyum gösterebilir görünmüyor; çalışmalar sebzelerin ağaç üzerinde olgunlaşmış ve mevsiminde büyüdüğünü, lazer tarafından olgunlaşmış ve sera gazında büyüyen gerekli besinlerde daha yüksek olduğunu gösteriyor. Kronobiyoloji şeklinin bilgisi bizim günden güne yaşamımız için birçok faydalı çıkarıma sahip olabilir. Çağdaş yaşam bazen biyolojiyi kontrol altına almış gibi görünmesine rağmen, her şeyden öte, asla uyuyamayan, şehirler, vardiyalı çalışma, enerji içecekleri, kafein ilaçlarına biz sahip olduğumuz zaman 24 saatlik ritime kim ihtiyaç duyar? Ortalama şehirsiz yerli, örneğin çok erken olduğuna inanan bilim adamları, 6.04'ün mahmurluk zamanında uyanırlar. Bir çalışma ilerleyen 7.00'de bile egzersiz 30 dakika sonra yapılmazsa sağlığa zararlı etkiye sahip olduğunu buldular. Uygun an 7.22'de azalmış durumundadır; kas ağrısı, baş ağrısı ve huysuzluğun sonra uyanan çalışmalarda katılımcılar tarafından daha az olduğu rapor edildi. Sen gitmek için ayaktasın ve hazırsın, öyleyse ne. Eğer sen biraz fazla pound dökmeye çalışıyorsan, diyetisyenler katıdır: Kahvaltıyı asla es geçme. Bu senin 24 saatlik ritmini şaşırtır ve açlık durumundaki

vücudunu koyar. Hareketin tavsiye edilen gidişatı karbonhidrat yönünden zengin bir kahvaltıyla yoğun bir idman takip etmektir; diğer yol şişmanlama ve kilo kaybı sonuçları telaffuz edilmez. Sabah aynı zamanda vitaminlerin patlak vermesi için önemlidir. Vücut tarafından ilave emilim geçici bağımlı değildir, fakat doğal tedavi uzmanı Pam Stone Kahvaltıda ekstra desteğin günün öncesi için enerji almamıza yardım ettiğini not eder. Gelişmiş emilim için, Stone çözülebilir ve kafeinli içeceklerde açık direksiyon olan bir gıda ile eşleştirme takviyeleri göstermektedir. Sonunda, Stone depolamayla dikkat etmeyi uyardı; yüksek etki emilim için en iyisidir ve sıcaklık ve nem için ek gücünü tüketmek için bilinir. Yemek sonra kahve bir gelenekten daha fazla oluyor, biz bunun için İtalyanlar'a teşekkür etmek zorundayız, fakat iyi bir gece uykusu hazırlamak için biz en erken 3'e kadar kafein tüketimini fren koymak daha iyidir. 7 saatlik yaşamın bir yarısıyla, bu saatte kafein alımının 90 mg'nı içeren bir fincan kahve, akşam saat 10'da senin sinir sisteminde kafeinin yinede 45 mg'ı ayrılabilir. Sen uykuya hazır olduğun zamana kadar vücudunun tüm izlerinden kurtulması gereklidir. Akşamları uykudan önce dinlenmek önemlidir, ancak, diyetisyen Geraldine Georgeou 5'ten sonra hızlı bir karbonhidrat alımı kronobiyojik taleplerden daha kültürel efsane olduğunu uyarır. Bu senin vücudunu hayati enerji ihtiyaçlarından yoksun bırakacak. Midene aşırı yüklenmek ancak hazımsızlığa yol açabilir. Sindirim alanımız tamamen gece için kapanmaz, fakat çalışmaları uyku için vücudumuzu hazırlayana kadar bir emekleme yavaşlar. Hafif bir aperatif tüketmek tümüyle yeterli olmalı.

Önemli Not: Sevgili Arkadaşlar, 24 saatlik çalışma dediğim 12 ders burada tamamlandı. Sizlerin İngilizce öğrenimenizi kolaylaştırmak için hazırladığım önemli notları da kitabın son bölümüne ekliyorum. Ayrıca daha fazla çeviri yapabilmeniz için kitabın en sonuna da örnek çeviri metinleri eklenmiştir. Bu alıştırmalarda çevirilerin Türkçe'leri de bulunmaktadır. Bu alıştırmalarla yetinmeyin. Çevirinizi sorunsuz yapabildiğinizi görünceye kadar bu şekilde kendi yaptığınız çevirinin doğruluğunu kontrol edebileceğiniz Türkçe çevirilerinin de olduğu metinler üzerinde çalışın. Başarılarınızı dilerim. Bu çalışmayla ilgili geri dönüşlerinizi mmozguven@hotmail.com adresine bekliyorum.

Kelime Kökleri, Ön ve Son ekler

Bir kelime kökünün anlamı bilindiği zaman İngilizcede birçok sözcüğün anlamı tahmin edilebilir. Örneğin, “**port**” bir köktür ve her zaman “**taşımak**” veya “**hareket ettirmek**” anlamlarına gelir. İçinde olduğu her sözcüğe “taşımak” ya da “hareket ettirmek” anlamını katar. Bu nedenle “port” kökünü içeren **transport, portable, teleportation, deport** ya da **export** gibi herhangi bir sözcük gördüğün zaman bu sözcüklerin “taşımak” ya da “hareket ettirmek” ile bir ilişkisi olduğu anlaşılabilir.

Önemli İngilizce Kelime Türetme Kökleri

Ab(=den uzağa, -e zıt olarak) abroad (yurtdışı), abnormal (anormal)

Anti(=zıt) antitoxic (toksin (zehir) giderici) antibody (antikor, kana dışarıdan giren yabancı cisimlere karşı koyan madde)

Aqua(=su) aquarium (balıkların içinde tutulduğu su tankı)

Auto(=kendi) automatic (kendi kendine olan)

Bene(=iyi) benevolent (insanların iyiliğini isteyen, cömert, kibar)

Bio(=yaşam) biology (yaşayan şeylerin bilimi)

Chron(=zaman) chronological (oluş zamanına göre sıralanmış)

Co(=ile) cooperate, coordinate

Contra(=-e karşı, aykırı) contradict, contravene

De(=remove yani “bir şeyi tekrar etmek”) deregulate, deselect

Dis(=not yani önüne getirildiği fiilin, sıfatın ya da ismin olmadığını belirtir ek) disappear (appear birden ortaya çıkmak anlamındadır)

Ex(=den dışarı, eski) exclude dahil etmemek, dışında tutmak,

Fort(=güçlü) fortitude (güç)

Il(=not yani önüne getirildiği fiilin, sıfatın ya da ismin olmadığını belirtir ek) illegal (legal “yasal” iken illegal “yasal olmayan”, “yasadışı” demektir)

Im(=not yani önüne getirildiği fiilin, sıfatın ya da ismin olmadığını belirtir ek) immaterial, immature (“mature” olgun anlamındayken “immature” olgun olmayan anlamındadır)

In(içinde, içerisinde) include (kapsamak, içermek) internal (iç, dahili)

- Inter(=arasında)** international (nation “millet” anlamına gelirken international “milletlerarası, uluslararası” anlamındadır)
- Luc(=ışık)** lucid (aydınlık, açık)
- Mal(=kötü)** malevolent (kötü ya da şeytani şeyler yapmak isteyen)
- Manu/Mani (=el)** manicure (ellerin temiz, düzgün ve bakımlı görünmesi için bir uygulama)
- Mar(=deniz)** marina (tekne ve gemiler için bir liman)
- Mega(=büyük, geniş)** Megaphone (sesi yükseltmek için kullanılan büyük bir cihaz)
- Min(=küçük)** miniscule (çok küçük boyutlu)
- Mis(=bir şeyi yanlış, hatalı yapmak)** misinform, misbehave, misunderstand (inform: bilgi vermek anlamındayken, misinform: yanlış bilgilendirme anlamına gelir)
- Mono (=tek)** monochromatic (tek renkli)
- Mort (=ölüm)** mortician (naaşı cenazeye hazırlayan kişi)
- Multi(=birden fazla)** multinational (nation ulus, millet anlamındayken multinational çok uluslu anlamındadır) multicultural, multipurpose
- Nas/Nat (=doğum)** nascent (varoluş, yakın zamanda oluşturulmuş şey)
- Non(=önüne geldiği kelimenin tam tersi anlamı katar)** non-profit (profit kar anlamındayken non-profit kar amacı gütmeyen anlamı kazanmıştır)
- Omni(=her)** omniscient (her şeye kadir)
- Out(=önüne geldiği fiile aşırılık anlamı katar, oluşan kelime bir şeyi diğerlerinden daha iyi yapma anlamına gelir)** outperform, outdone (done, do fiilinin çekimi halidir, outdone bir şeyi diğer herkesten daha iyi yaptığın anlamına gelir)
- Over(=önüne geldiği fiili gereğin fazla yapmış olma anlamı katar)** oversleep, overwork (sleep uyumak anlamına gelirken oversleep fazla uyumak, uyuyakalmak ve bir yere geç kalmak anlamı taşır)
- Phil(=aşk)** cinephile (sinema aşığı)
- Phone(=ses)** telephone (başkalarıyla konuşmak için kullanılan bir cihaz)
- Poly(=çok)** polyglot (birçok dil konuşan kişi)
- Post(=sonra)** postpone, postnatal (natal doğum anlamındayken postnatal doğum sonrası anlamı taşır)
- Pre(=önce)** predict, preview (predict kelimesi önceden bilmek, tahmin etmek anlamına gelir, preview ise ön inceleme anlamındadır)
- Psych(=zihin)** psychology (zihin bilimi)

**MÜHENDİSLİK YAKLAŞIMIYLA
İNGİLİZCEDEN TÜRKÇEYE AKADEMİK ÇEVİRİ
Doç. Dr. Mehmet Metin ÖZGÜVEN**

Re(=tekrar) rewrite, relive, redo (write yasmak anlamındayken rewrite tekrar yapmak anlamındadır)

Scrib/Scrip (=yaz) prescription (ilaç ya da tedavi hakkında talimatlar veren ve bir doktor tarafından imzalanmış olan yazılı not)

Sens/Sent (=duygu) Sentimental (duygusal, olgulara duygusal değer atayan)

Struc(=inşa) structure (küçük parçalardan oluşturulan karmaşık bir şey)

Sub(= altında) submarine, subtitles (marine deniz ile ilgili bir kelimeyken submarine denizaltı anlamına gelir)

Super(=önüne geldiği kelimenin daha gelişmiş bir versiyonu) supermarket

Syn/Sym(birlikte, beraber) symmetry (simetri), synthetic (sentetik, bireşimli)

Uni ya da Mono (=bir, tek) uniform (form kelime olarak çeşit anlamına gelir, uniform ise üniforma yani tek çeşit kıyafet demektir) monorail, monolingual

Terr(=kara) terrarium (taş, toprak veya kum içeren ve kara canlılarını içinde barındıran kap)

Theo(=tanrı) theology (din bilimi)

Trans(=bir uçtan diğer uca) transatlantic (Atlas Okyanusunu kat eden şey)

Un(=önüne geldiği kelimenin tam tersi anlamı katar) unusual, undemocratic, undemanding, unwilling, unenthusiastic

Under(=gereken miktarın altında) underpaid, underfed (paid ödemek anlamındaki pay kelimesinin çekimlenmiş halidir, underpaid gereken miktarın altında ödeme almak demektir)

Vac(=boş) vacuous (zihnin boş olması, düşünmeme)

Ver(=gerçek) veritable (gerçek, otantik)

Vid/Vis(=gör) visible (görünür)

Voc/Vos(=ses) vociferous (yüksek sesli, yüksek sesli ya da çok konuşan kişi)

Sözcük oluşturmak için bir köke sonek ya da önek eklenebilir. Örnekler: photo (ışık anlamında kök) + graph (yazılı anlamında sonek) = photograph (yazdırılmış ışık) re (yeniden anlamında önek) + flect (bükme anlamında kök) = reflect (yeniden bükme). Fruit-less-ness: meyve-siz-lik.

İsimlerin Sonlarına Ek Getirerek Kelime Türetme

(**able**) olmak, olabilir

(**act**) durum, nitelik

(**-chrome**) renk

(**-cidal/cide**) öldüren, cinayet

(**-er /- or**) (bir fiili icra eden kişi anlamı katar) adviser / advisor (nasihat etmek anlamına gelen advise fiilini gerçekleştiren kişi: danışman) teacher, learner

(**-ian**) (bir fiili icra eden kişi anlamı katar) optician, mathematician

(**-ism**) (bir düşünce sistemine verilen ad) realism, optimism (iyimserlik)

(**-ist**) (bir düşünce sistemine inanan kişi) realist, optimist (iyimser)

(**-logy**) -in bilimi

(**-ment**) (bir fiilin sonucunu ifade etmekte kullanılır) advancement, improvement (gelişmek anlamına gelen improvement kelimesinden gelişmek fiilinin sonucu “gelişme” kelimesini ifade eder)

(**-meter**) bir ölçüm

(**-nomy**) -ın sistematik bilgisi

(**-phil/phile**) korku, korkma

(**-some**) beden

İsimden Fiil Türetme Ekleri

(**-ify**) **falsify** (false: yanlış, falsify: yalanlama, yanlışlama)

(**-ise**) **modernize** (modern: modern, modernize: modernize etmek, daha modern hale getirmek)

İsimden Sıfat Türetmek

(**-ic**) **idiotic**, **periodic** (period: dönem, periodic: dönemsel olarak)

(**-proof/resistant**) (önüne geldiği kelimeye dayanıklı) **waterproof**, **childproof**, **fireproof** (water: su, waterproof: suya dayanıklı)

(**-free**) (birlikte kullanıldığı kelimenin olmadığı anlamına gelir) **alcohol free beer** (alkolsüz içecek), **nuclear free zone** (nükleer maddesiz alan)

(–less: **without**) (birlikte kullanıldığı kelimenin olmadığı anlamına gelir) hopeless, childless (child: çocuk, childless: çocuksuz)

İsimlerin Önlere Ek Getirerek Kelime Türetme

(**ad**) -a, -a ekli

(**amphi**) her iki, çevresinde

(**andro**) erkek, eril

(**semi**) yarı

(**non**) değil

(**pre**) önce

(**inter**) ara

(**anti**) karşı, karşıt

(**co**) ile, birlikte

(**mono**) bir, tek, yalnız

Conversion: İsmi Fiil, Fiili İsim Yapmak

Conversion yani yeni kelime türetimi herhangi bir ek ekleyerek ya da çıkararak değil, kelimenin kullanımını değiştirerek yapılmasıdır. Örneğin normalde isim olarak kullanılan “text” kelimesi, fiil olarak da kullanılabilmekte ve “cep telefonu ile mesajlaşmak” anlamı kazanmaktadır. Ya da normalde “preposition” olan “up” ve “down” kelimelerinin isim haline getirilmesi gibi.

Compounding: Kelime Köklerini Birleştirerek Kelime Türetmek

Compounding yani 2 ya da daha fazla kelime kökünü birleştirerek elde ettiğimiz kelimelerdir. Örneğin bebek bakıcılığı anlamına gelen “babysitting” kelimesi aslında “baby” ve “sit” kelimelerinin birleştirilmesiyle oluşmuştur. Ya da “kalp kırıcı, çok üzen” anlamındaki “heartbreaking” sıfatı da aslında “heart” ve “breaking” kelimelerinin birleştirilmesiyle oluşmuştur. Ayrıca otopark anlamına gelen “car park” ve rock grubu anlamına gelen “rock band” kelimeleri de örnek olarak verilebilir.

What Causes Dizziness?

Most people suffer from it at one point or another — the room starts to spin or one feels strangely light-headed. These symptoms are commonly known as dizziness. They can be either harmless or a symptom of an underlying problem. The cause may be something as simple as standing up too quickly, or it could indicate a more serious infection. Feeling dizzy is not an illness, but a symptom of something else. It is often the result of an inner ear infection, which is closely tied to the sense of balance; if there are problems with the inner ear, then one may feel dizzy. An inner ear infection can throw off the sufferer's coordination and balance, resulting in frequent dizziness. There are many ailments that can bring about the symptom of dizziness, including heart circulation problems and irregular blood flow. High or low blood pressure can often make a person dizzy, as can several types of medication, like sedatives. Medical conditions like a stroke, Parkinson's disease, or other neurological problems can also lead to dizziness. Other ailments or illnesses that cause dizziness include low blood sugar, fevers and stress. A simple head injury can also be a cause. Depression and certain phobias can also cause a person to feel dizzy. Nearly 40% of Americans seek medical assistance at some point in their lives due to feeling dizzy. It is a very difficult symptom to diagnose unless there are accompanying symptoms. A common accompanying symptom is butterflies in the stomach. If this happens every time you see a certain male or female, then it is quite common and no medical advice need be sought.

Baş Dönmesine Ne Sebep Olur?

Birçok insan öyle ya da böyle baş dönmesinden muzdariptir- etraf dönmeye başlar ya da kişi tuhaf biçimde sersemlemiş hisseder. Bu belirtiler yaygın biçimde baş dönmesi olarak bilinmektedir. Zararsız olabilirler ya da altında yatan bir belirti olabilir. Sebebi çok hızlı bir şekilde karşı durulabilecek kadar basit olabilir ya da daha ciddi bir enfeksiyonun işareti olabilir. Baş dönmesi bir hastalık değildir fakat başka bir şeyin belirtisidir. Çoğunlukla denge hissine yakından bağlı olan iç kulak enfeksiyonunun bir sonucudur; eğer iç kulakla ilgili sorunlar varsa, kişi baş dönmesi yaşayabilir. İç kulak enfeksiyonu sık sık baş dönmeleri ile sonuçlanan kişinin koordinasyon ve dengesini sarsabilir. Kalp dolaşım sorunları ve düzensiz kan akışını da içeren baş dönmesi belirtilerine sebep olan birçok hastalık vardır. Yüksek ya da düşük kan basıncı çoğunlukla yatıştırıcılar gibi çeşitli ilaçların yaptığı gibi kişiyi sersemletir. Felç, Parkinson hastalığı ya da sinirsel sorunlar gibi tıbbi rahatsızlıklar da ayrıca baş dönmesine yol açabilir. Baş dönmesine yol açan diğer rahatsızlık ve hastalıklar, düşük kan şekeri, ateş ve stresi içermektedir. Basit bir kafa yaralanması aynı zamanda bir sebep olabilir. Depresyon ve belli fobiler ayrıca kişinin başının dönmesine sebep olabilir. Amerikalıların neredeyse %40, baş dönmesinden dolayı hayatlarının belli bir yerinde tıbbi destek aramaktadırlar. Eşlik eden belirtiler olmadığı sürece teşhis edilmesi çok zor bir belirtidir. Beraberinde olan en yaygın belirti yüreğin pır pır etmesidir. Eğer gördüğünüz belli bir adam ya da kadında her defasında bu oluyorsa, bu oldukça alışlagelmiştir ve tıbbi desteğin aranmasına gerek yoktur.

Andrew Carnegie and Paul Mellon

Mr Mellon senior was a Croesus whose golden touch gave him a grip on much of American industry, including power, mining, civil engineering and insurance. His son, Paul Mellon, was a very different sort of person but no less remarkable. His achievement was that he managed to dispose of more money and goods than any other American of his time, but did it in an unobtrusive and well-regarded way. The great capitalists of the 19th century, particularly Andrew Carnegie and Paul Mellon, pioneered American philanthropy. Carnegie said the same aggressive energy that had made a capitalist rich should be employed to return his profits to society. The man who died rich, died disgraced, Carnegie thundered. Without necessarily agreeing with such strictures, Paul Mellon set out to redistribute some of his wealth. Both men thought that what America needed was culture. Carnegie had favoured public libraries. Mr Mellon went for public art galleries.

Andrew Carnegie ve Paul Mellon

Mr Mellon Amerika endüstrisinin çoğu üzerinde altın dokunuşun bir kontrolü ona verilen bir para babasıydı. Onun oğlu, Paul Mellon, kişinin çok farklı bir türüydü fakat daha az dikkate değerdı. Onun başarısı zamanının herhangi diğır Amerikalıdan daha fazla para ve malın atılmasını yönetmesiydi. 19. yüzyılın büyük kapitalistleri, özellikle Andrew Carnegie ve Paul Mellon, Amerikan hayırseverliğe öncü oldular. Carnie benzer sinirli enerjiyi topluma kazancını dönüştürmek için kullanması gerektiğı zengin bir kapitalist yaptığını söyledi. Zengin ölen adam, ölü gözden düştü, Carnegie bağırdı. Böyle eleştirilerle illaki aynı fikirde olmaksızın, Paul Mellon zenginliğinin birazını yeniden dağıtmaya başladı. Her iki erkek Amerika da gerekli olan şeyin kültür olduğunu düşündü. Carnegie halk kütüphanelerini desteklemiş durumdaydı. Mr Mellon halk sanat galerisini seçti.

The Common Causes of Headache and Weakness

Headaches, also known as cephalgia, are classified as pain located in the head or neck region. Weakness refers to lack of muscle strength, dizziness, fatigue or a general feeling of uneasiness. It is fairly common for these two symptoms to be present at the same time. Headache and weakness can be caused by stress, injury, common illness, medical conditions and stimulant use or withdrawal. A headache might feel like pressure, hammering or throbbing in the brain, but in fact, the brain has no pain receptors. The pain actually occurs in the area surrounding the brain. Headaches can be located inside the skull, in the blood vessels or in the cranial nerves. Headaches also can be located outside the skull, in the muscles, nerves or sinuses. Some headaches, such as migraines, tension headaches and cluster headaches, also include weakness as a symptom. Weakness can be divided into two categories, true weakness and perceived weakness. True weakness is caused primarily by skeletal muscle diseases, in which the muscles are physically weakened. The more commonly used definition of weakness is perceived weakness. This is when more effort is needed to use the muscles, but the actual muscle strength is normal. Flu weakness is an example of perceived weakness; it is caused by a condition affecting the exertion of energy rather than by the actual strength of the muscle. Stress is a common cause of headache and weakness. Too much stress can cause psychological disorders. Some stress related disorders are anxiety, burnout syndrome and acute stress reaction. Headache and weakness are symptoms of a variety of common illnesses, including cold and flu. Similar to a cold, acute sinusitis also shows these symptoms. Heat-related illness, such as heat exhaustion and dehydration, can cause weakness and headaches as well as nausea. Physical injury can sometimes show these symptoms. Head injuries, neck trauma and whiplash are all associated with headaches and weakness. Sunburn, a less serious injury, can show these symptoms as well. Some medical conditions are common causes of headache and weakness. Medical conditions associated with these symptoms include high blood

pressure and anemia. Pregnancy also can cause these symptoms. Use of and withdrawal from stimulants can cause head pain and weakness. Legal stimulants, such as nicotine and caffeine, are more common causes of the these symptoms. Illegal stimulants, such as amphetamines, also cause these symptoms. Most of the time, headaches can be treated with analgesics.If an injury to the head or neck was sustained recently and symptoms include headache and weakness, a doctor should be consulted. This might be a sign of serious injury.

Baş Ağrısı ve Zayıflığın Yaygın Nedenleri

Sefalji olarak da bilinen baş ağrıları baş ve boyun bölgesindeki ağrılar olarak sınıflandırılır. Halsizlik kas gücü eksikliği, sersemlik, yorgunluk veya genel bir rahatsızlık hissine işaret eder. Bu iki semptomun aynı anda var olması oldukça yaygındır. Baş ağrısı ve halsizlik stres, yaralanma, yaygın hastalık, tıbbi durumlar ve uyarıcı madde kullanımı veya yoksunluğundan kaynaklanabilir. Baş ağrısı beyinde basınç, çekiçleme veya zonklama gibi hissettirebilir ama aslında beynin ağrı reseptörleri yoktur. Ağrı aslında beynin çevresindeki bölgede oluşur. Baş ağrıları kafatasının dışında, kaslarda, sinirlerde veya sinüslerde de olabilir. Baş ağrıları kafatasının dışında, kaslarda, sinirlerde veya sinüslerde de olabilir. Migren, gerilim tipi baş ağrıları ve küme baş ağrıları gibi bazı baş ağrıları da semptom olarak halsizliği içerebilir. Halsizlik iki kategoriye ayrılabilir; gerçek halsizlik ve algılanan halsizlik. Gerçek halsizlik öncelikle kasların fiziksel olarak zayıfladığı iskelet kası hastalıklarından kaynaklanır. Halsizliğin daha yaygın kullanılan tanımı algılanan halsizliktir. Bu kas kullanımına daha çok eforun gerektiği zamandır ve asıl kas gücü normaldir. Grip halsizliği algılanan halsizliğin bir örneğidir; asıl kas gücünden ziyade enerji harcamayı etkileyen bir durumdan kaynaklanır. Stres, baş ağrısı ve halsizliğin yaygın bir sebebidir. Çok fazla stres psikolojik rahatsızlıklara sebep olabilir. Bazı stresle bağlantılı rahatsızlıklar kaygı, tükenmişlik sendromu ve akut stres tepkisidir. Baş ağrısı ve halsizlik, soğuk algınlığı ve gribi içeren çeşitli yaygın hastalıkların belirtileridir. Soğuk algınlığına benzer olarak, akut sinüzit de bu belirtileri gösterir. Isı kaybı ve sıvı kaybı gibi ısı bağlantılı hastalıklar bulantının yanı sıra halsizlik ve baş ağrısına sebep olur. Fiziksel yaralanma bazen bu semptomları gösterebilir. Kafa yaralanmaları, boyun travması ve omurga incinmesi hep baş ağrısı ve halsizlikle ilgilidir. Daha az ciddi bir yara olan güneş yanığı da bu belirtileri gösterebilir. Bazı tıbbi durumlar baş ağrısı ve halsizliğin yaygın sebeplerindendir. Bu semptomlarla ilişkili tıbbi durumlar yüksek kan basıncı ve kansızlığı içerir. Hamilelik de bu semptomlara sebep olabilir. Uyuşturucu madde kullanımı ve yoksunluğu baş ağrısına ve halsizliğe sebep olabilir. Nikotin ve kafain gibi yasal uyarıcılar bu semptomların daha yaygın sebepleridir. Amfetaminler gibi yasal olmayan uyarıcı maddeler de bu semptomlara sebep olabilir. Çoğu zaman baş ağrıları analjeziklerle tedavi edilebilir. Eğer baş veya boyun hasarı son zamanlarda devam ediyorsa ve belirtileri baş ağrısı ve halsizliği içeriyorsa bir doktora danışılmalıdır. Bu ciddi bir hasarın işareti olabilir.

Using Public Transportation

Public transportation usually consists of a network of trains, buses, and other modes of travel that are open to the general public. Using public transportation is usually very relevant in urban settings, where a car may have a difficult time maneuvering in the heavy traffic typical of large cities. Some typical benefits include universal accessibility for most citizens in the city, the absence of car maintenance fees, and being able to lower a community's pollution. Some of the drawbacks, however, include congested trains and buses, and erratic arrival and departure schedules. There are many modes of public transportation that can make traveling to distinct parts of the city accessible. A positive is that most modes of transportation are available to anyone, regardless of any physical disabilities that prevents him or her from operating a vehicle. Most city trains and buses are wheelchair accessible. A downside is that the trains and buses can get very congested during peak hours, which can create a claustrophobic environment for some. Trains are open to everyone who can pay the fare, which is especially helpful for those on a budget, including students and teens using public transportation. Even if the trains can get people to their destinations, most individuals will have to plan their day in accordance with the train's schedule. When a train or bus arrives at a station or makes many stops along the way, the traveler's time can be negatively impacted.

Toplu Taşıma Kullanımı

Toplu taşımacılık çoğunlukla, trenlerin, otobüslerin ve genel halka açık olan diğer yolculuk biçimlerinin ağından oluşmaktadır. Toplu taşımacılığı kullanmak, çoğunlukla tipik büyük şehirlerin yoğun trafiğinde bir arabanın manevra yapmakta güçlük çekebileceği kentsel yerleşim alanlarında çok yararlıdır. Bazı tipik faydaları şehirdeki çoğu vatandaş için evrensel erişilebilirliği, araba bakım ücretlerinin olmamasını ve kamu kirliliğini daha da azaltabilmeyi kapsamaktadır. Ancak bazı dezavantajları da trenlerde ve otobüslerde tıkanıp kalmayı, düzensiz varışı ve kalkış tablolarını kapsamaktadır. Şehrin uzak kısımlarına yolculuğu erişilebilir yapabilen birçok toplu taşımacılık şekli vardır. Birçok taşımacılık şeklinin, kişinin bir aracı kullanmasını engelleyen hiçbir fiziksel engelle bakılmaksızın herkese uygun olması olumlu bir şeydir. Çoğu şehir treni ve otobüsü tekerlekli sandalye girişlidir. Bazıları için klostrofobik bir ortama sebep olabilen, trenlerin ve otobüslerin yoğun saatlerde çok fazla kalabalık olması bir dezavantajdır. Trenler bilet ücretini ödeyebilen herkese açıktır ki bu toplu taşımacılığı kullanan öğrenci ve gençleri de kapsayan insanların bütçeleri için özellikle yararlıdır. Trenler insanları gidecekleri yere ulaştırabilse de, çoğu insan günlerini tren saatlerine göre planlamak zorunda kalırlar. Tren ya da otobüs durağa vardığında ya da yol boyunca birçok duraklama yaptığında, yolcunun vakti olumsuz şekilde etkilenebilir.

Air Pollution

Air pollution is caused by many things like the increasing number of cars on our roads; growing cities; the fast development of our economy; industrialisation. Air pollution, as we know it today, started with the Industrial Revolution in Europe in the 19th century. In the last few decades, it has become the major problem for our environment. When harmful elements get into the air they may cause health problems and can also damage the environment, buildings and soil. They make the ozone layer thinner and thinner and lead to the warming of the earth's atmosphere and climate changes. Our modern life style has led to dirtier air over the years. Factories, vehicles of all kinds, the growing number of people are some things that are responsible for air pollution today. But not all pollution in the air is caused by people. Forest fires, dust storms and volcano eruptions can lead to the pollution of the atmosphere.

Hava Kirliliği

Hava kirliliği, yollarda artan araba sayıları, gelişen şehirler, ekonomimizin hızlı gelişimi ve sanayileşme gibi birçok şeyden kaynaklanmaktadır. Hava kirliliği, bugün bildiğimiz kadarıyla, 19.yy da Avrupa'daki Sanayi Devrimi ile başladı. Son birkaç 10 yılda, çevremiz için büyük problem oldu. Zararlı elementler havaya yayıldığında, sağlıksorunlarına yol açabilir ve ayrıca çevreye, binalara ve toprağa zarar verebilir. Ozon tabakasını gitikçe daha da inceltir ve dünyanın atmosferinin ısınmasına ve iklim değişikliklerine sebep olur. Modern yaşam stilimiz yıllardır kirli havaya yol açmaktadır. Fabrikalar, her türlü vasıtalar, artan insan sayısı bugün hava kirliliğinden sorumlu olan bazı şeylerdir. Fakat havadaki tüm kirlilik insanlardan kaynaklanmaz. Orman yangınları, toz fırtınaları ve volkan patlamaları atmosferdeki kirliliğe sebep olabilir.

Microbial Diversity and Soil Functions

Despite bacteria's presence in all parts of the planet, their diversity in the world's soils is poorly understood. To better understand what makes the organisms thrive, Duke University researchers trekked far and wide to collect a few centimetres of dirt samples from 98 locations across North and South America, then analyzed each sample for genetic variation. To their surprise, the strongest predictor of high diversity was neutral pH. The acidic soil of the Peruvian Amazon, for example, harboured far fewer bacterial species than did the neutral dirt of the arid American Southwest. "There are a lot of variables that didn't turn out to be very important, "says the researcher Robert Jackson, who adds that a more complete search for different habitats might turn up other stimulators of diversity, such as carbon abundance.

Mikrobiyal Çeşitlilik ve Toprak Fonksiyonları

Gezeğenin tüm kısımlarında bakterinin varlığına rağmen, dünyanın toprağındaki çeşitlilikleri kötü şekilde anlaşılır. Organizmayı geliştiren şeyi daha iyi anlamak için, Duke Üniversitesi araştırmaları kuzey ve güney boyunca 98 yerden örnekleri kirin birkaç santimetre toplamak için geniş ve uzağı göç etti, ondan sonra genetik çeşitlilik için her örneğı analiz etti. Meğerse yüksek çeşitliliğın en güçlü tahmincisi nötr Ph'tı. Peruvian Amazonu'nun asitli toprağı örneğın kurak Güneybatı Amerika'nın nötr kirinden daha az bakteri türü barındırdı. Çok önemli ortaya çıkmadığını birçok değişken var olduğunu araştırmacı farklı habitatlar için daha fazla bir tam araştırmayı örneğın karbon bolluğı gibi çeşitliliğının diğeri uyarıcıya dönüşebildiğini ekleyen Robert Jackson söyler.

The Forest Decline

When air pollution, including acid rain, is combined with other environmental stresses, such as low winter temperatures, prolonged droughts, insects, and bacterial, fungal, and viral diseases, it can cause plants to decline and die. More than half of the red spruce trees in the mountains of the northern United States have died since the mid-1970s. Other tree species, such as sugar maples, for example, are also dying. Many still-living trees are exhibiting symptoms of forest decline, characterized by a gradual deterioration and often eventual death. The general symptoms of forest decline are reduced vigour and growth, but some plants exhibit specific symptoms, such as yellowing of needles in conifers. Air pollutants may or may not be the primary stress that results in forest decline, but the presence of air pollution lowers plant resistance to other stress factors. When one or more stresses weaken a tree, then an additional stress may be enough to cause death.

Orman Azalışı

Asit yağmuru dahil hava kirliliği düşük kış sıcaklıkları, uzun süreli kuraklıklar, böcekler ve bakteri, mantar ve virüs hastalıkları gibi diğer çevresel gerilimlerle birleştirildiğinde, bitkilerin azalmasına ve ölmesine sebep olabilir. Kuzey ABD 'nin dağlarında kırmızı ladin ağaçlarının yarısından daha fazlası 1970'lerin ortasından beri ölmüş durumda. Örneğin akçaağaçlar gibi diğer ağaç türleri de ölüyor. Birçok hala yaşayan ağaç aşamalı bozulma ve çoğunlukla nihai ölümle nitelenen orman azalışının belirtileri gösteriyor. Orman azalışının genel belirtileri azalmış dinçlik ve büyümedir ama bazı bitkiler kozalaklı ağaçlarda iğnelerin sararması gibi belirli belirtiler gösterirler. Hava kirleticileri orman azalışıyla sonuçlanan ana gerilim olabilir ya da olmayabilir ama hava kirliliğinin varlığı diğer stres faktörlerine bitki direncini azaltır. Bir ya da daha fazla gerilim bir ağacı zayıflattığında, ek bir gerilim ölüme sebep olmasına yeterli olabilir.

What is Classical Music?

Classical music, strictly defined, means music produced in the Western world between 1750 and 1820. This music included opera, chamber music, choral pieces, and music requiring a full orchestra. To most, however, the term refers to all of the above types of music within most time periods before the 20th century. In its limited definition, classical music includes the works of Haydn, Mozart and Beethoven. From Mozart alone, there are a huge range of pieces to enjoy, as he wrote symphonies, music for quartets and quintets, chamber orchestra pieces, choral pieces, piano concertos, and entire operas. In total, he wrote over 600 musical pieces. "Classical" music may refer to the native and folk music of any country, although the styles vary greatly, depending upon available instruments. For example, the classical music of Indonesia, with its use of the gamelan, is vastly different from what most would consider classical in the western world. Folk traditions in other countries were often quite influential to western music, however, as musicians of the baroque and classical periods often adapted their works from folk music.

Klasik Müzik Nedir?

Klasik müzik açık bir şekilde tanımlamak gerekirse 1750 ve 1820 yılları arasında Batı dünyasında ortaya çıkarılmış müzik anlamına gelir. Bu müzik opera, oda müziği, koro parçaları ve tam bir orkestrayı gerektiren müziği kapsar. Ancak, en güncel anlamıyla bu terim 20.yy dan önceki yukarıdaki tüm müzik türlerini ifade etmektedir. Sınırlı tanımlaması içerisinde klasik müzik Haydn, Mozart ve Beethoven'in eserlerini kapsamaktadır. Sadece Mozart'tan hoşlanacak çok çeşitli parçalar vardır, çünkü o senfoniler, dört ve beş sesli müzik, oda orkestra eserleri, koro parçaları, piyano konçertoları ve bütün operaları yazmıştır. Toplamda 600 den fazla müzik eseri yazmıştır. "Klasik" müzik, mevcut enstrümanlara bağlı olarak her ne kadar stil büyük ölçüde değişse de bir ülkenin yerli ve halk müziğini ifade edebilir. Örneğin, gamelan (Endonezya potporisi) kullanılan Endonezya klasik müziği çoğu insanın düşündüğü batı dünyasındaki klasik müzikten farklıdır. Ancak barok ve klasik dönem müzisyenleri eserlerini çoğunlukla halk müziğine adapte ettikleri için diğer ülkelerdeki halk gelenekleri batı müziğinde etkili olmuştur.

A Sensory Fix for Problems in School

To succeed in school, children must master three skills – reading, writing and arithmetic – but not all students readily grasp these basic skills. Among English-speaking children, an estimated 2 to 15% have trouble with reading or spelling, broadly classified as dyslexia. From 1 to 7% struggle to do math, a disability known as dyscalculia. Statistics vary but dyslexia appears to be more common among English speakers than among speakers of highly phonetic languages such as Turkish and Italian. It is believed that at least one child in most elementary school classes in the US suffers from dyslexia. Both dyslexia and dyscalculia defy easy explanation. Neither disorder is the result of faulty eyesight or hearing, both of which can also delay language acquisition but are easily corrected. Instead, children with dyslexia and dyscalculia have working sensory organs, apparently normal sensory and motor development and, sometimes, above-average intelligence. After more than 15 years of research, investigators now believe these conditions frequently involve so-called partial functional deficits of the senses. In affected children, the eyes and ears accurately register sights and sounds, letters, numbers and spoken syllables, but that information is misinterpreted as it is processed in the brain.

Okuldaki Sorunlara Duyusal Çözüm

Okullarda başarı için çocuklar okuma, yazma ve aritmetikle uzmanlaşmalı fakat tüm öğrenciler kolayca bu temel yetenekleri kolayca kavramaz. İngilizce konuşan öğrenciler arasında, tahmin edilen % 15'i okuma, hecelemeyle başı beladadır, genel anlamda okuma güçlüğü olarak sınıflandı. Matematik öğrenme bozukluğu olarak bilinen bir özürlülük matematiği 1'den % 7'ye yapmak için çabalar. İstatistikler değişir fakat okuma güçlüğü örneğin Türkçe ve İtalyanca gibi fonetik dillerin konuşanları arasından İngilizce konuşanlar arasında son derece daha yaygınmış gibi görünür. En azından Amerika'da ilkokul sınıflarında bir çocuğun okuma güçlüğünden çektiğine inanılır. Hem okuma güçlüğü hemde matematik öğrenme güçlüğü kolay açıklamaya dayanır. Bozukluk aynı zamanda dil edinimini erteleyebilen görme ve duymanın sonucudur, fakat kolayca düzeltilir. Yerine, okuma güçlüğü ve matematik öğrenme güçlüğüne sahip çocuklar temel duyusal organlar, motor gelişmeler ve bazen ortalamanın üstünde zekaya sahiptir. Araştırmanın 15 yılından sonra, araştırmacılar şimdi sözde kısmi işlevsel duyumu sık sık içeren bu koşullara inanır. Etkilenmiş öğrencilerde gözler ve kulaklar tam olarak görüş, ses, harf, sayı ve konuşma hecesi kaydeder, fakat bilgi beyindeki süreçler gibi yanlış yorumlanır.

Alternative Energy Development

Alternative energy development is the research and development of new sources of energy from non-traditional products and techniques. Wind energy, biomass energy and electric cars could all be considered forms of alternative energy. In most cases, alternative energy development will also encompass some form of sustainable or green energy. The development of these energy sources is often funded by those groups who seek to benefit the most from newer technology. While fossil fuels still largely dominate the economies of both the industrial and developing worlds, alternative energy development has become a bigger area of emphasis. These energy sources are thought to help the economies of individual countries by being cleaner and renewable. Thus, the shortages and pollution that are often associated with fossil fuels may be able to be avoided through newer energy sources and technologies. Currently, the main focus at all stages of alternative energy development is increasing the amount of mechanical energy that is available with newer sources. As with any energy conversion, the transfer of that energy from a non-usable form to a usable one will result in the loss of some energy potential. Therefore, scientists and engineers are concerned with making sure as little loss as possible occurs between these necessary conversions. Funding for alternative energy often comes from a variety of public and private sources. Governments often see this as an issue of national security and a way of providing for the citizenry. Private companies see alternative energy development as a way of earning income in a market that is not well understood. The investment made in alternative energies and alternative fuels, therefore, is seen as a potential net benefit for both public and private groups.

Alternatif Enerji Geliştirilmesi

Alternatif enerji gelişimi geleneksel olmayan ürün ve tekniklerden yeni enerji kaynaklarının araştırması ve gelişimidir. Rüzgâr enerjisi, biokütle enerjisi ve elektrikli arabaların hepsi alternatif enerji türleri olarak düşünülebilir. Alternatif enerji gelişimi birçok durumda ayrıca sürdürülebilir ya da yeşil enerji türlerinden bazılarını kapsamaktadır. Bu enerji kaynaklarının gelişimi çoğunlukla yeni teknolojilerin çoğundan yarar sağlamayı araştıran gruplar tarafından finanse edilmektedir. Fosil yakıtlar hala hem sanayinin hem de gelişen dünyanın ekonomilerini büyük ölçüde egemen olurken, alternatif enerji gelişimi daha büyük bir önem alını olmuştur. Bu enerji kaynaklarının ülkenin daha temiz ve yenilenebilir olmasıyla bireysel ekonomisine katkı sağladığı düşünülmektedir. Böylelikle, çoğunlukla fosil yakıtlarla ilişkilendirilen sıkıntılar ve kirlilikten yeni enerji kaynak ve teknolojileri vasıtasıyla kaçınılabilir. Günümüzde alternatif enerji gelişiminin tüm aşamalarındaki asıl odaklanma, yeni kaynaklarla mevcut olan mekanik enerjinin artan miktarıdır. Herhangi bir enerji dönüşümü ile enerjiyi kullanışlı olmayan türden kullanılabilir türe çevirmek bazı enerji güçlerinin kaybı ile sonuçlanacaktır. Bu yüzden, bilim adamları ve mühendisler bu gerekli dönüşümler arasında oluşan muhtemel kayıpları en aza indirmek için gerekeni yapmak konusu ile ilgilenmektedirler. Alternatif enerji için finansman sağlama çoğunlukla çeşitli kamu ve özel kaynaklardan gelmektedir. Hükümetler bunu genellikle milli güvenlik sorunu ve tüm vatandaşların yararlanabileceği bir yöntem olarak görmektedirler. Özel şirketler alternatif enerji gelişimini tam olarak anlaşılmayan piyasadaki gelirin kazanılmasının bir yolu olarak görmektedirler. Bu yüzden, alternatif enerjiye ve alternatif yakıtlara yapılan yatırımlar hem kamu hem de özel topluluklar açısından potansiyel net kar olarak görülmektedir.

Benefits of Nuclear Power

Nuclear power has many benefits over other energy sources, particularly older methods such as oil, coal, and hydroelectricity. It is more efficient than these traditional sources of energy, and the raw materials needed to produce it occur commonly throughout the natural world. Additionally, nuclear power plants are relatively cheap to run, and safety measures have improved substantially since the accidents of the 20th century. Although there are some well-known risks to the use of nuclear energy, most are generally comparable to the risks of other types of power generation. Nuclear energy is considered "clean," in that the amount of carbon and airborne pollutants it produces is very small when compared to traditional power plants. While the plants do produce nuclear waste, the ratio of power generated to waste created is far greater than that of fossil-fuel facilities. Nuclear power plants do require a large amount of water, however, which can affect the surrounding environment. Once used, this water is often contaminated with salts and heavy metals, but this is also true of water used by other types of power plants. Although nuclear energy is considered safe when plants are built and run following very strict guidelines, the potential for catastrophic disaster means that there is a great deal of fear concerning their safety. High-profile accidents such as Russia's 1986 Chernobyl disaster or Japan's Fukushima meltdown in 2011 have eroded public faith. While these are legitimate concerns, it is helpful to place them in the context of other power generation methods. The pollution from fossil fuels, for example, is estimated to kill over 10,000 people in the United States per year, mainly due to respiratory ailments.

Nükleer Enerjinin Faydaları

Nükleer enerjinin diğer enerji kaynaklarından daha fazla faydaları vardır, özellikle petrol, kömür ve hidro elektrik gibi daha eski metotlardan. Diğer geleneksel enerji kaynaklarından daha etkindir ve ham maddelerin doğal dünyada oluşması için onu üretmesi gerekmektedir. Ek olarak, nükleer güç istasyonlarını işletmek nispeten ucuzdur ve güvenlik önlemleri 20.yy'daki kazalardan itibaren önemli ölçüde gelişmiştir. Her ne kadar nükleer enerji kullanımının bilinen bazı riskleri olsa da, çoğu genellikle diğer güç üretim çeşitleri ile kıyaslanabilir. Nükleer enerji “temiz” olarak düşünülmektedir ve ürettiği karbon miktarı ve hava kirleticileri geleneksel enerji tesisleri ile karşılaştırıldığında çok küçüktür. Tesisler nükleer atık üretirken, atık üreten enerji oranı fosil yakıt tesislerinkinden çok daha büyüktür. Ancak nükleer enerji istasyonları etraftaki çevreyi etkileyebilecek büyük oranda su gerektirir. Bu su kullanıldığında, genellikle tuz ve ağır metallerle kirlenir ancak bu durum, su diğer enerji tesisleri tarafından kullanıldığında da aynıdır. Her ne kadar nükleer enerji, istasyonlar inşa edilirken güvenli olarak düşünülse ve çok katı talimatlar kullansa da, felaket derecesinde afet potansiyeli, onların güvenliği ile ilgili büyük bir korku olduğu anlamına gelmektedir. 1986 Rusya'nın Çernobil felaketi ve 2011 Japonya'nın Fukushima felaketi gibi sansasyonel kazalar halkın güvenini yıpratmıştır. Bunlar haklı endişelerken, onları diğer enerji üretim sistemleri bağlamında düşünmek faydalıdır. Örneğin fosil yakıtlardan çıkan kirliliğin Amerika Birleşik Devletleri'nde yılda 10.000 den fazla insanı çoğunlukla solunum rahatsızlıklarından dolayı öldürdüğü tahmin edilmektedir.

Effects of Deforestation

A loss of biodiversity often follows a reduction in the amount of forested land. Trees, shrubs and other plants provide shelter, food and shade for an enormous range of bacteria, fungi, insects, animals and birds. When deforestation occurs, it generally is much harder for the environment to sustain this variety, simply because not all organisms can survive in the same habitat or conditions. Local climate change that occurs with deforestation can have devastating effects on farmers. With less rain, crops typically cannot get enough water to thrive and produce a good yield, and food shortages sometimes happen. The decrease in supply usually causes prices on crops to go up, which can have long-reaching economic effects worldwide. The rise in cost doesn't always guarantee that those involved in agriculture can cover their operational expenses, and many farmers end up barely breaking even, taking out loans or even filing for bankruptcy. Even when irrigation systems are available, the lack of precipitation often lowers the water table, making using those systems more of a challenge. Planting more trees is a simple way to fight the negative effects of deforestation, but depending on the species used, people usually have to wait many years before the forest matures. It takes even more time for other organisms to get used to the area and make it their own in a distinct ecosystem. The high rate of destruction, therefore, requires that people also take more immediate steps to fix the problem. Some individuals and businesses are taking a stand for the environment by going paperless, using technology to communicate, perform tasks and keep records. Recycling also helps reduce the amount of trees that are cut down unnecessarily.

Ormansızlaşmanın Etkileri

Biyoçeşitliliğin kaybı çoğunlukla ormanlık alanların miktarında bir azalmayı takip eder. Ağaçlar, çalılıklar ve diğer bitkiler çok çeşitli bakteriler, mantarlar, böcekler, hayvanlar ve kuşlar için barınak, gıda ve gölgelik sağlar. Ormansızlaşma meydana geldiğinde, çevrenin genellikle bu çeşitliliği sürdürmesi daha da zorlaşır, sadece bu yüzden tüm canlılar aynı yaşam alanlarında ve şartlarında yaşayamazlar. Ormansızlaşma ile meydana gelen yerel iklim değişikliğinin çiftçiler üzerinde yıkıcı etkileri olabilir. Daha az yağmurla ürünler tipik olarak büyümek ve iyi bir verim sağlamak için yeterli suyu alamazlar ve bazen gıda sıkıntısı yaşanabilir. Stoklardaki azalma çoğunlukla ürün fiyatlarının yükselmesine sebep olur ki bunun uzun vadede yaygın ekonomik etkileri olur. Fiyatlardaki artış tarımın kapsadığı şeylerin her daim faaliyet giderlerini karşılayabileceği garantisini vermez ve birçok çiftçi güç bela işlerini bitirirler hatta kredi çeker ya da iflas ederler. Sulama sistemleri olduğunda bile yağış miktarının azlığı çoğunlukla bu sistemleri kullanmayı daha da zorlu hale getirerek yer altı suyunu azaltır. Daha fazla dikmek ormansızlaşmanın olumsuz etkileri ile mücadele etmenin basit bir yoludur fakat kullanılan türlere bağlı olarak insanlar çoğunlukla ormanın büyümesi için yıllarca beklemek zorunda kalırlar. Diğer canlıların bölgeye uyum sağlaması ve kendilerine özgü bir ekosistemin oluşması da fazla zaman alır. Bu yüzden, yüksek orandaki tahribat insanların sorunu çözmek için daha acil adımlar atmasını gerektirmektedir. Bazı bireyler ve şirketler kağıtsız hareket ederek, iletişim sağlamak, görevlerini yerine getirmek ve kayıt tutmak için de teknolojiyi kullanarak çevre için çevreci bir tutum sergilerler. Geri dönüşüm ayrıca gereksiz yere kesilen ağaçların miktarının azalmasına katkı sağlar.

Perception System

"Perception system" is a broad term that can refer to a variety of different concepts and constructs in biology and in technology that relate to perception. The visual system, for instance, is a human perception system that includes all of the components that are directly involved in giving one visual information about one's environment. It includes, therefore, all of the parts of the eyes and brain that are involved in visual perception. The term "perception system" is also used in various technological settings to describe an electronic system that is intended to grant one or more forms of perception, usually to some type of computer system. A computer system, for instance, may be able to receive and respond to auditory and visual input. Humans and other animals have a variety of different sensory systems that involve both sense organs and the central nervous system. The visual system, for instance, grants visual information about one's environment while the auditory system, including the ears and various nervous pathways, provides information in the form of sound. These are all considered "systems" because they rely not just on the sense organs themselves or on the brain itself, but on a variety of components. The entire perception system is necessary to provide the sensory information, not just a single component of the system.

Algı Sistemi

“Algı sistemi” çeşitli farklı kavramlara ve algı ile ilgili olan biyoloji ve teknolojiye yapıları işaret edebilir. Örneğin, görsel sistem kişinin ortamı hakkında ona doğrudan görsel bilgi sağmanın dâhil olduğu bileşenleri içeren bir insan algı sistemidir. Dolayısıyla o görsel algıda yer alan göz ve beyinin tüm parçalarını içermektedir. “algı sistemi” terimi aynı zamanda, çoğunlukla birkaç çeşit bilgisayar türü olan bir ya da daha fazla algı türlerini garanti altına almayı planlayan elektronik bir sistemi tanımlamak için çeşitli teknolojik ayarlarda kullanılmaktadır. Örneğin, bir bilgisayar sistemi görsel ve işitsel girdiyi alabilir ve yanıtlayabilir. İnsanlar ve diğer hayvanlar hem duyu organları hem de merkezi sinir sisteminin dahil olduğu farklı çeşitlilikte duyu sistemine sahiptir. Örneğin, görsel sistem kişinin çevresi ile ilgili görsel bilgi sağlar, oysa kulakları ve çeşitli sinir yollarını içeren duyma sistemi bilgiyi ses biçiminde sunar. Bunların hepsi “sistemler” olarak addedilir çünkü onlar sadece duyu organlarının kendilerine ya da beynin kendisine değil aynı zamanda bileşenlerin çeşitliliğine bağlıdır. Bütün algı sisteminin sadece tek bir sistem bileşenini değil duyu bilgisi sağlaması gereklidir.